שבועון
לבית ולמשפחה
יום ד'
ב' בתמוז תשמ"ו
9.7.1986
גליון מס' 109

עכשיו גם בישראל
גלידה שייק
אתה מחליט
כפית או קשית
גלידה שייק:
גם גלידה וגם מילק-שייק בכוס אחת,
פיתוח בלעדי לסנוקרסט.
גלידה: מוציאים מהמקפיא ואוכלים בכפית.
מילק-שייק: מוציאים מהמקפיא, מחכים שעתיים
ויש לכם מילק-שייק לשתיה מהנה בקשית.
סנוקרסט

טמפו -
תשלובת המשקאות
הגדולה בישראל
יצרנית בירה, משקאות קלים
ומשקאות תוססים.
טמפו -תשלובת
המשקאות הגדולה בישראל מייצרת
יותר סוגי משקאות לבחירתך מכל חברה אחרת בארץ -
79 משקאות משובחים מבירה ועד מיץ, ממשקה תוסס ועד משקה
קל - מבחר עשיר בטעמו ובהקפו.
ועכשיו מכריזה תשלובת המשקאות הגדולה ביותר, על המשחק
הגדול: זהו את 10 המשקאות הבאים מבין 79 המוצגים בתמונה,
רשמו את מספר המשקה ליד הגדרתו ושלחו את הטבלה בצרוף
פרטים לטמפו, תעשיות בירה בע״מ, ת.ד. 3036 נתניה. בין כל התשובות
הנכונות אשר יגיעו למשרדינו עד 30.7.86 יוגרלו פרסים יקרי ערך.
(אין הגבלה על מספר התשובות שניתן לשלוח. אין צורך לגזור
הטבלה מהעתון - ניתן להעתיקה ולשלוח התשובה על דף נייר).
הגדרה
מסי הבקבוק שבצילום
1. בירה טובורג בפחית
2. נשר מאלט בבקבוק
3. טמפולי משקה קל תפוזים
4. קנקל 2 ליטר דיאט קולה
5. בירה באדוויזר בפחית
6. טמפו משקה קל תפוזים בפחית
7. בירה מכבי בבקבוק
8. קנקלית דיאט טמפו גוזז בטעם תפוזים
9. בריטיש שנדי בפחית
10. טמפו קולה בפחית
הצלחת לנחש? תתחיל להתרגש!
אחד מהפרסים האלה יכול להיות שלך:
★ מכונית אוטוביאנקי
★ 10 טיסות לחו״ל
★ 100 טרנזיסטורים
★ 1000 ספרי ילדים
ההגרלה תתקיים בתאריך 31.7.
החל שלב ב׳!
מבצע השנה
כל אחד והטמפו שלו
17 16 15 14 13 12 11 10
7 6 5 4 3 2 1
23 22 21 20 19 18
33 32 31 30 29 28 27 26 25 24
58 57 56 55 54
50 49 48 47 46 45 44 43 42 41 40 39 38 37 36 35 34
68 67 66 65 64 63 62 61 60 59

רנו עכשיו
Super 5

מבצע מחירים מפתיעים
ותנאי אשראי נוחים
מאפשר לך לקבל מיד רנו סופר 5.

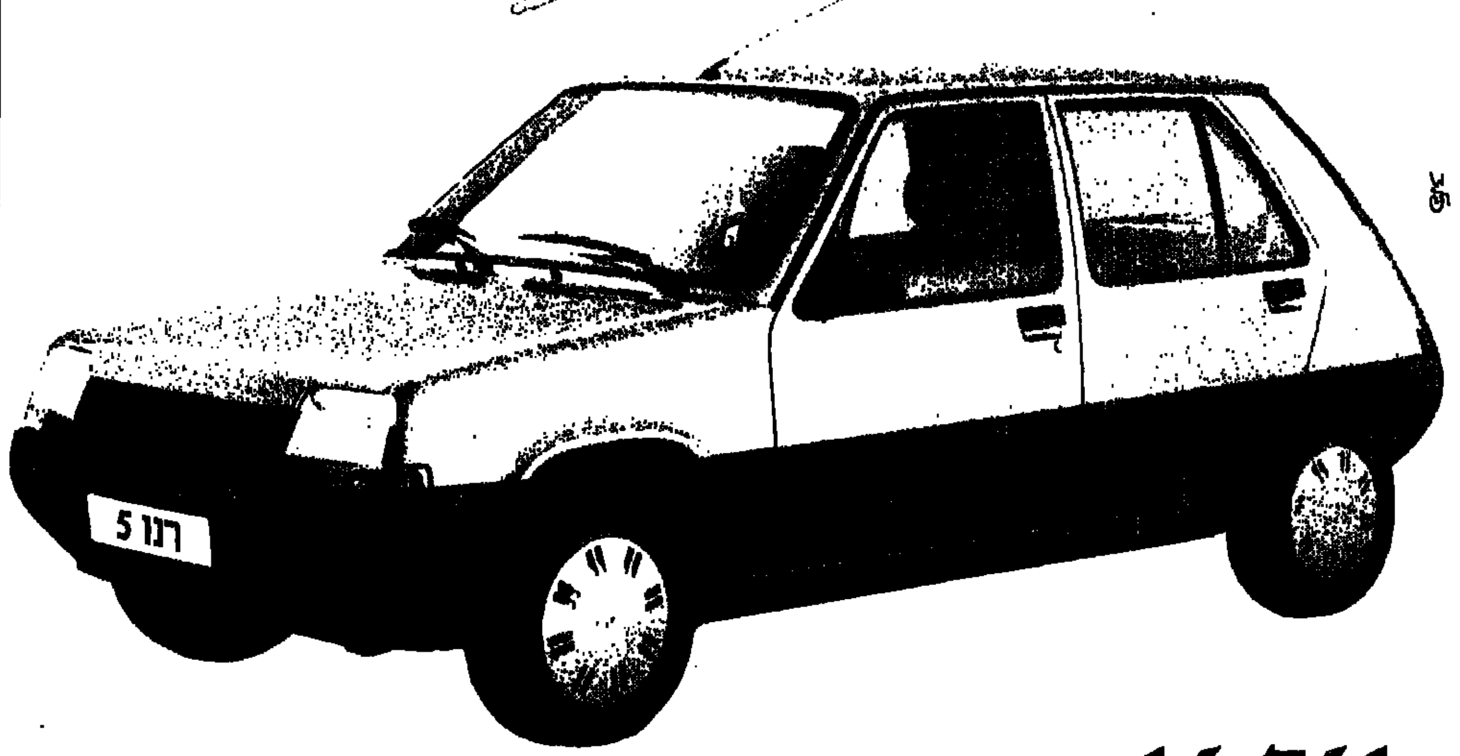

16,761 ש״ח כולל מע״מ - רנו 5 TL, ‏1100 סמ״ק, 5 דלתות, 4 הילוכים.
17,860 ש״ח כולל מזגן ומע״מ - רנו 5 לה קאר, 1250 סמ״ק, 3 דלתות, 5 הילוכים.
18,866 ש״ח כולל מזגן ומע״מ - רנו 5 לה קאר, 1250 סמ״ק, 5 דלתות, 5 הילוכים.

אפשרות לקבלת אשראי עד 60% ממחיר המכונית לפני מע״מ והפקדה
ב-36 תשלומים חדשיים שווים.

המחירים אינם כוללים הפקדה.

בני משה קרסו:
■ ת״א טל. 627151 ■ חיפה טל. 727204
■ ירושלים טל. 226491 ■ באר-שבע טל. 70911
■ חיפה טל. 510296 ■ נתניה טל. 40404

אין מחיר לאמינות של RENAULT

כותבים לנו

על תחתונים, גרביים, וקפה איטלקי

כקורא קבוע של מעריב, נוהג אני לקרוא מדי יום רביעי את השבועון „סגנון". בגליון 107, צדה עיני שתי „ארנבות" שחש אני צורך להגיב עליהן.

במדור „דעה אחרת", כותבת תחיה בת אורן על תחתונים וגרביים. אין הסיב הסינטטי נשזר ונטווה בצורה סלילנית כך שיקבל תכונות אלסטיות־מתיחות. הארג נארג בצורת אריגת טריקו או „שארמעז", דבר המוסיף לכושר ההמתחות ולחרירות של פיטי מלבוש הנדונים. אמת, כושר הספיגה שלהם קטן משל כותנה או צמר, אבל המבנה המתואר של האריג מאפשר התאדות מהירה יותר של הלחות, שהולכת ונמשכת במהירות גבוהה זו, מה שמאפשר יבוש מהיר ויחד איתו צינון מוגבר של האיבר הלבוש באותו פריט.

תנסה נא הגב׳ בת אורן להרטיב שתי פיסות ארג: מכותנה ומבד סינטטי, ותראה מה מתייבש מהר יותר. באשר לפטריות אצבעות הרגליים, המכונים ברפואה „רגלי אתלט", הרי שהכינוי מעיד שדווקא בנעליים סגורות (כבנעלי ספורט עם סוליות גומי ובנעליים צבאיות) אותם נוהגים לנעול עם גרבי כותנה עבות או גרבי צמר, דווקא שם ובתנאים המתוארים יש ריבוי של מקרי פטרת האצבעות. דווקא במכנסי ג׳ינס הדוקים, עבות ונוקשות מכותנה, יש מקרי „שפשפת" רבים ופטוריות במפשעות. הוא הדין בתחתוני כותנה עבים ומחממים. ובכן, כדאי לדייק, האמת היא, שהפתרון לנגעים הנ"ל מצוי בשמירת הנקיון האישי, כולל רחצה ואוורור. מספיק לנו שהבדים הסינטטיים גורמים לתופעות רגישות, ואין צורך להוסיף את מה שאין בהם.

ולעניין אחר:

בעמוד 9 כותבת תלמה הדר על כאב הבטן של אמנון רובינשטיין שגורם מ„קפה מר". יתכן שהגב׳ הדר אינה אוהבת קפה, אבל הן ה„קפוצ׳ינו" והן האספרסו האיטלקיים אינם מרים לטעמי, ערבים מאד לחיכי, ושמם אכן יצא לתהילה בעולם כולו. אין הקפה כשלעצמו גורם לכאבי בטן, ואין ברצוני להכנס פה לדיון בשאלת „קפה לא מזיק או כן מזיק", אלא למי שיש לו מחלק קיבה עם יתר חומצה. אלה אל ישתו קפה כלל, כי ותתכן הפרשת יתר של חומצת קיבה בעקבות הקפה המרוכז.

כמי שמרבה לשהות באיטליה לרגל מקצועי, ומרבה לשתות שם למטעמי את הקפה האיטלקי, אני מעלה שלוש אפשרויות: 1. הקפה הנדון היה קפה המכיל חומר להפעלת מעיים (משלשל), וקפה כזה נמכר באיטליה. 2. אם היה זה קפה בחלב, סביר להניח שהחלב היה מקולקל. 3. ושמא היה זה מזון לקוי שאחריו שתו את הקפה?

אבל אם כאבי הבטן של השר רובינשטיין אכן נגרמו על ידי קפה „תמים" סתם, אז בהחלט כדאי שלא ישכח את האירוע עם הקפה. במקרה זה משמש הקפה כאות אזהרה על קיום ליקוי או מחלה פפטית של הקיבה, שגרמה למיחושי הבטן בעקבות הגירוי על־ידי הקפה, וכדאי לו ואף ראוי שיפנה למומחה למחלות קיבה לבדיקה יסודית, ויפה שעה אחת קודם. אין ספק שלעוסקים בצרכי ציבור, וביחוד עם בעיות ופרשיות כשלנו, יש רקע טוב להתפתחות מחלות מסוג זה.

ד"ר אבנר שרניל
פתח־תקוה

ברכות לירדנה

אוי, כמה שאני שמחתי לשמוע שירדנה ארזי מצפה לתינוק! אני מעריצה שלה כל החיים שלי! הלוואי שתיוולד לה תינוקת ושתהיה יפה כמוה ומוכשרת כמוה! כמו שאומרים: שהתפוח לא יפול רחוק מן העץ!

בתיה אילן
תל־אביב

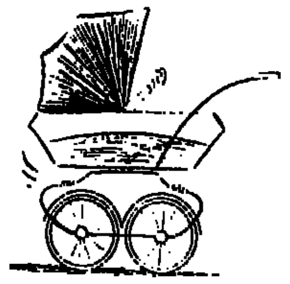

למה מין?

מה קרה לכם ב„סגנון" בזמן האחרון? הרופא, הפסיכולוג – שניהם עוסקים במין. די, מספיק עם מין. לא צריך לדבר על זה כל הזמן. אותנו לימדו שעושים את זה בשקט, בצנעה.

יקירה הכהן
ירושלים

עידוד לאלמנות

כאלמנה שעדיין לא שיקמה את חייה אני מודה לכם על הכתבה היפה של תלמה פרויד „עם הפנים לחיים" על חנה כהן, שהתאלמנה באנטבה, הצליחה להתחתן מחדש ולשקם את הקן המשפחתי שלה. אני מקווה שגם המזל שלי ישחק לי שנית. קשה לחיות לבד, קשה לגדל ילדים לבד.

י.ל.
אשקלון
(השם שמור במערכת)

נשמט לנו

בגליון האחרון נשמט שמה של שרה פרידמן, אשר כתבה את ברשימה „אנטבה, האנשים" את הפרק על פטרישיה מרסל ואת הפרק על לור ואודט בניטה.

סגנון

12
מיכל הולצמן:
ניו־יורק ואני
סיפור אהבה

15–14
סמדר בת־אדם:
עולמם המטורף
של נשות נהגי המירוצים

19–18
אורית הראל:
עם קריירה במיטה

30
תלמה אדמון:
גם נשים נבונות
טועות

31
רפי יעקובי, פסיכולוג:
אשתי לא נותנת לי

35
תמר גולן:
תתי צרפתו!

עורכת: תמר אבידר
עורכת משנה: ליאורה עיני

עיצוב ועריכה גרפית:
כרמית אדלר, שאול צמח

מודעות: נילה שניידר
טלפון (03) 439474

מזכירת הפקה: בתיה אבישי
טלפון (03) 439276

כל הזכויות שמורות ל"מעריב" ©

סיפור השער:

יעל אמיתי היא התגלית החדשה של „הבימה". נקטפה ל„התנוה" ישר מן האוניברסיטה.
נולה צ׳לטון, המורה שלה, היא גם הבמאית שלה. מי צריך יותר מזה.
צילום: אלדד מאסטרו
(רשימה בעמ' 10)

בגליון החדש: הסוד השמור: עקרות של גברים ■ בגרות נשית ומשיכה מינית ■ אופנה: הסגנון האתני ■ הנקה: להוציא את השד מהבקבוק ■ בישול: עוגות של רות סירקיס ■

הגרלת החודש:
שיט־חופים של שבוע לזוג,
על סיפון האניה „סיטי אוף רודוס" – חינם!

רגע חושבים

אַרט בוכוואלד

סיכויים לנישואים

ה סקר "ניוזוויק" ריווח באחרונה, כי לנשים משכילות רווקות מעל גיל 35 יש רק חמישה אחוזים סיכויים להינשא. הואיל והקאריירות שלהן קודמות לנישואין, מתחילות הנשים העוברות לתור אחר גברי־החלומות בשלב הרבה יותר מאוחר בחיים. כאוחר מדי, במקרים רבים, משום שלבו של הגבר דנן כבר נשבה בידי אשה קטנה שלא איכפת לה שאין לה כיקציע או תואר אקדמאי.

מניין לי כל זה? כבר שנים אני משמש שדכן בהתנדבות בשביל ידידות שלי. שעות־העבודה ארוכות מדי והעבודה לא קלה בכלל.

לפני שבועות אחדים אמרה לי אחת נידידותי: "אני מחפשת את גבר חלומותי, ואני רוצה שתטפל בכיקרה שלי".

"קח מספר וחכי בתור. אני כבר מייצג שבע נשים, שכולן ביקשו ממני למצוא בשבילן גבר".

"אתה מוכרח לתת לי עדיפות. בשבוע הבא אני בת 40", אמרה.

"בסדר, אבל קודם־כל אני צריך לאסוף נתונים עליך. הייתי רוצה לשאול אותך מספר שאלות. איזה גבר את מחפשת?"

"אני לא ברונית", השיבה. "כל גבר אמביציוזי ומצליח יספיק לי".

"מה בנוגע למישהו בסדר־גודל של סגן נשיא ובהתחייבות גדולה?" הצעתי.

"לא צריך להיות לו תואר, כל עוד הוא עצמאי מבחינה כלכלית. אני לא רוצה להסתבך עם מישהו שמעריך אותי רק בגלל הכסף או המעמד שלי".

"זה נשמע סביר".

"מצא לי גבר מתחשב ואוהב, שמבין את מצבי־הרוח המשתנים שלי ומסוגל להסתגל אליהם".

"זה נשמע הוגן".

"לא הייתי רוצה מישהו שעדיין נמצא בטיפול אצל פסיכיאטר".

"עכשיו את מתחילה להקשות עלי".

"יש לי כישורים מינהליים טובים מאוד. שלוש מאות איש נמצאים תחת שליטתי. הם אומרים שאני תקיפה, אך הוגנת", אמרה לי ידידתי.

"ובכל זאת, אנשים אומרים שאת לוקחת הביתה בערב את אגרוף־הברזל בו את משתמשת במשך היום", ציינתי.

"אנשים מקנאים בגלל העליה המהירה שלי לפסגה, שמנעה ממני להתחרות על גברי־חלומותי. אני משוכנעת שאתה מסוגל למצוא לי אחד כזה עכשיו, כי קרוב לוודאי שהוא נשוי שלא־כאושר וברגע זה ממש מחפש בקדחתנות מישהי כמוני".

"זה לא קל כמו שחושבים, למצוא גבר פנוי מעל גיל 40", הערתי.

40.

46.

"מי אמר שהוא צריך להיות מעל גיל 40?" שאלה חברתי.

"אין לי ביומן שלי כל כך הרבה בחורים פנויים בני 21", אמרתי לה.

"אני רק מבקשת שהוא יהיה מחוסן רגשית".

"עכשיו עשית את מלאכתי כלתי אפשרית לחלוטין".

"אני רוצה להבהיר לחלוטין, שאני לא נואשת. אני מאושרת מאוד עם המצב שלי. יש לי דירה חמודה, מסדרון גדול, כרטיס אשראי 'אמריקן אקספרס' וחתולה בשם סופי".

"אני שמח לשמוע זאת", אמרתי. "כי המקרה שלך, אם כי לא הקשה ביותר, גם אינו הקל ביותר. אולי תוכלי לתת לי איזשהו מושג עד כמה את באמת רוצה למצוא את גבר החלומות?"

"הייתי מוכנה לצאת עם נהג המשאית שלי, אילו ביקש ממני".

"רק עוד שאלה אחת. איזה סוגי ספורט את אוהבת?"

"אני מתה על טניס. אני מסוגלת לנצח כמעט כל גבר".

"האם היית מעלה בדעתך את האפשרות להניח לגבר החלומות לנצח בכמה משחקים עד שתכירו זה את זו טוב יותר?"

"אני לא עד כדי כך נואשת". ■

אורית הראל

יום־הולדת שמח!

ב ת 29, כבר ילדה גדולה. למה את עוד מתרגשת מיום הולדת? הרי זה סתם עוד יום, בעוד שנה. בשנה הבאה תהיי בת 30. ואחר כך בת 31, וכן הלאה וכן הלאה. אלה כבר לא מספרים שמרגשים מישהו. אז למה את מתרגשת?

איזו רוח שטות ילדותית נכנסה בך, שחשבת שיהיה משהו מיוחד ביום הזה? הרי את בעצמך יודעת שזו אגדה שילדים מאמינים בה והורים מטפחים אותה. בסך הכל, עוד יום חמישי של חמסין ושיגרה, בין יום רביעי סתמי ליום שישי מתיש. אז מה אם בבוקר כולם מיהרו לכל המקומות שהם ממהרים בכל בוקר, והעולם לא עצר? הרי גם את נחפזת לך לעבודה, לסידרת פגישות שניפחו לך את השכל עם כאב ראש עולמי.

מה רצית שיקרה בעבודה? פסטיוואל? מצעד מברכים? תהיי לרגע הגיונית, רוב האנשים בכלל לא ידעו ש"היום זה היום". ומי שידע – מה יש אם שכח? את הרי לא מונומנט לאומי, אפילו לא הכוס. אז שכחו. אז מה?

בת 29, כבר ילדה גדולה. מה רצית, שאמא ואבא יעשו לך חגיגה? גם הם אנשים מבוגרים ועסוקים, ואת כבר מזמן לא גרה בבית. אז מה אם אבא שלך אפילו לא צילצל להגיד לך מזל־טוב, את יודעת שהוא מעולם לא היה חזק בתאריכים ובגילים. ואמא שלך ניסתה להתקשר בערב, אז מה את באה אליה בטענות? ולמה את נעלבת שאחיך בכלל שכח? הרי הבנות שלך אמרו לך, אמא, לא יכול להיות שיש לך יום הולדת, לא עושים לך מסיבה, ואפילו זר אין לך. עובדה.

מה רצית, שיעשו לך מסיבת הפתעה? את כבר מכירה את כל ידידיך/חבריך/קרוביך. כבר מזמן אמרת בעצמך שאת נפש סנטימנטלית־רומנטית חסרת תקנה, בסביבה של אנשים הגיוניים ומעשיים. מסיבת הפתעה. באמת. תודי שאת כל כך חשדנית, שאיש לא היה יכול להפתיע אותך. וחוץ מזה, אנשים עובדים, עסוקים. זה שאיש לא טילפן להגיד משהו זה מיקרי. בטח ניסו כשלא היית בבית.

בת 29, כבר ילדה גדולה. האיש שאיתך, הוא איתך כבר הרבה זמן, ואת כבר צריכה לדעת שהוא אוהב אותך ובאמת משתדל בשבילך. אז הוא איחר, ולא הביא לך מתנה כי רצה להיות בטוח שמה שהוא הולך לקנות זה מה שאת רוצה. למה זה כל כך חשוב לך דווקא ביום הזה? העיקר הכוונה, והיא טובה. הן גם מחר תהיי בת 29, וכאותה מקריות שנולדת בתאריך של היום, יכולת להיוולד גם בתאריך של מחר.

מה הענן המלאנכולי הזה שנפל עליך? למה את מסתובבת עם פרצוף של כלבלב נזוף? תפסיקי כבר עם השטויות האלה. את וראי לא מעלה בדעתך שנגמרו לך החברים או שכל העולם שכח מקיומך, רק בגלל איזה צירוף מקרים עלוב, שדווקא היום איש לא בא ואיש לא טילפן. ככה זה בעולם של "הגדולים". בשנה הבאה, אם זה כל כך חשוב לך, תארגני לעצמך מסיבה. תראי שכולם יבואו.

את כבר יודעת שבגודל הציפיות, כך גודל האכזבות. החיים הם לא סרט שמאלץ מהוליווד, עם "הפי־אנד" מובטח מראש. הגיבורים של החיים הם אנשים עובדים ועייפים, שיש להם בראש עניינים של ילדים־בית־בנק־אוטו־סופרמרקט־כלב. וחם להם.

בת 29, כבר ילדה גדולה. איך אומר השיר – ילדות גדולות בוכות עכשיו. ■

אברהם שרון

את ואני

א ף כי איני נשוי נדמה לי, שהנישואין אינם גן־עדן. ואם הם, לכל המעט, גינה קטנה של ערנה?

★

מי שמדבר אלייך בפרחים צריך ללמוד את חכמת השתיקה, לעת נבילה.

★

נישואין הם כלא שאסיריו בוחרים להיאסר בו מרצונם החופשי. הם הסוהרים והם האסירים הם האזיקים והם הסורגים. הם הסמכות היחידה הרשאית להעניק חנינה, להפחית זמן כתוצאה מהתנהגות לא־טובה או להוסיף שנים כדין שהם גוזרים על עצמם לבוא בו חשבון. ■

בית "חלאבין" גאה להציג - לראשונה בישראל:

Love Line

לטיפוח מושלם עם NATURAL GINSENG

LOVE LINE

LOVE LINE

מבצע
הכרות קניה

קורים דברים

עירית בולקא. גלגול קודם.

היא היתה זמרת תל־אביבית צעירה ויפה שגם כתבה והלחינה. היו לה הרבה מאד מחזרים ושמה לא נפקד ממדורי הרכילות. היום עירית בולקא היא עדיין צעירה ויפה ועדיין שרה, אבל רק בפני נשים. ורק בפני נשים שהן דתיות, כמוה. כי עירית בולקא, שבשקט רב נעלמה מכל העיתונים שהירבו לדווח על מעשיה, חזרה בתשובה. ומזה זמן שהיא מקפידה על הדינים והמצוות וגם מתלבשת כמדרש, בצניעות: שמלות סגורות, גרביים, פאה, כל מה שצריך.

בשבוע שעבר היא נישאה, במזל טוב, למהנדס ישראל מושקוביץ, יליד ארה"ב וחוזר בתשובה כמוה. חתונתם של בני הזוג, שהכירו בשידוך כמובן, נערכה ברמת־גן, באולם כשר למהדרין, כאשר מחיצה מפרידה בין החוגגים לחוגגות, שבאו בלבוש צנוע, כפי שהתבקשו מעל גבי ההזמנה. להוציא בני משפחה, לא נכח שם איש מחייה הקודמים של הזמרת.

אילו הם נישואיה השלישיים של בולקא בת ה־31, ששרה בילדותה במקהלת צדיקוב והיתה סולנית בלהקת השריון. היא היתה בת 21 כאשר נישאה בראשונה, מיד לאחר שירותה הצבאי. "טעות נעורים", היא קראה לנישואין הללו שהסתיימו לאחר כשנה. לפני כשנתיים נישאה בפעם השניה, לראובן כץ, פסיכולוג תעשייתי ויועץ לחברות בתחום הניהול והשיווק, שנכנס בזמנו כשותף בכמה ממקומות הבילוי האופנתיים בתל־אביב, ביניהם ה"קולוסיאום" וה"מועדון". גם הנישואין הללו לא החזיקו הרבה זמן מעמד. בולקא – ששלוש שנים קודם לכן גילתה את הטבעונות – סלדה מחיי הלילה והזוהר המדומה הנילווה אליהם. השעות הרבות שבילתה לבדה מול מכשיר הטלוויזיה, כשבעלה היה עסוק במועדוניו השונים, הביאו אותה למחשבות מעמיקות על מהות החיים. הם התגרשו.

לדת היא הגיעה במסגרת חיפושיה אחר חיים משמעותיים יותר. חברה לקחה אותה לאחד מהסמינרים של המחזירים בתשובה, זה מצא חן בעיניה ולאט לאט היא עברה את התהליך ששינה את כל חייה. בולקא אומרת שעכשיו מצאה את השקט הנפשי שלה והיא מרגישה כי הגיעה אל המנוחה והנחלה. בני הזוג יגורו בבני ברק, וכל רצונה של הכלה הטריה הוא להקים עכשיו בית חם וטוב בישראל. אמן. ■

אירית רותם

דליה פרידלנדר ואמה חנה'לה הנדלר. עשרה שעורים.

אמא יהודיה וילד

דליה פרידלנדר הגיעה עם אמה, השחקנית הוותיקה חנה'לה הנדלר, להצגת ה־100 של "איך להיות אמא יהודיה בעשרה שעורים" בתיאטרון נוה־צדק. בתום ההצגה, כשנשאלה דליה האם גם חנה'לה היתה "אמא יהודיה" כזו, צחקה ואמרה: "מה פתאום, בכלל לא. אמא גילמה כל כך הרבה שנים תפקידים של ילדים שלא היה לה בכלל זמן לזה..." ■

ליה קרן

בטכס סיום קורס חובלים שנערך במסגרת יום חיל הים באמפיתיאטרון הרומי בקיסריה, נכללה הפתעה לחובלים: הוריהם הכינו להם מסכת היתולית. וכן, לאחר הסיום הטיכסי, בהשתתפות הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי ומפקד חיל הים האלוף אברהם שושן, ולאחר המחזמר תוצרת־עצמית של החובלים הצעירים – הוחשכה הבמה, ולפתע הופיעו ההורים בתחפושות. הם זכו למירב התשואות. ■

תלמה הדר

נרגשים אחרי. מימין: מני פאר, מאשה לובלסקי, רחל משולם, ישראל קיסר ורבקה מיכאלי.

רחל משולם, האם הנבחרת של נעמת, המשמשת כמנהלת המשק של בית הועד הפועל, קיבלה את תעודת ההוקרה מידי מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי בטקס שנערך בתום הצגת ה־100 של ההצגה "איך להיות אמא יהודיה בעשרה שעורים" בתיאטרון נוה צדק. משולם, יוצאת תימן, אם לארבע בנות – כולן אקדמאיות – הייתה נרגשת מאד. בעלה, נרגש לא פחות מן הכבוד שנפל בחלקה של אשתו, גילה ש"בעצם נסגר כאן מעגל: לפני ארבעים שנה גרנו כאן, בנוה־צדק, ועכשיו חזרנו לכאן לקבל את התואר" ■

ליה קרן

דברים שצפים

בקבלת הפנים לכבוד יום העצמאות האמריקני, בשבוע שעבר בבית השגריר האמריקני, תומס פיקרינג, לימד השר עזר ויצמן את הח"כ חיים רמון, פרק בהילכות החיים: "יש שני דברים שצפים מעל המים, חרא וצדק", הוא הסביר לו, "תמיד החרא מקדים..." ■

אירית רותם

הפתעה

בעי הכינוס הראשון של נשות הדסה בישראל הפתיעו את רות יהושע (מימין) הנשיאה היוצאת. סילוויה אייזן, יו"ר הכינוס, העניקה לה מתנה ונציגות סניפי הדסה־ישראל בירכו אותה. נשיאת הדסה־ישראל החדשה היא חנה זובל. ■

קורים דברים

שרה סלע. חוויות משיט אגדתי.

והשמחה תמשיך בבוסטון

פרופ' מיכאל סלע (הנשיא הקודם של מכון ויצמן) יצא בשבוע שעבר, לשנת שבתון בבוסטון. הוא ירצה שם ב־M.I.T ובבית־ספר לרפואה. אשתו שרה ובתם תמר, מצטרפות אליו השבוע. לבני הזוג סלע הרבה חברים וחגיגות הפרידה לפני נסיעתם, היו מעין שידור חוזר לחגיגות שנערכו לכבודם, לפני כחצי שנה, כשסלע עזב את נשיאות המכון.

ביום ששי, לפני שבועיים, נערכה לכבודם ארוחת ערב בביתם של דליה ואלי הורוביץ – יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי. באו חברים קרובים, ביניהם: לאה ויצחק רבין, רחל ודב לאוטמן, אורה ואמנון גולדנברג, פול קידר, לולה בר ואסתר רובין. אקורדיוניסט אירגן שם שירה בציבור, ואחרי שגמרו לשיר התחילו לרקוד.

בשבוע שעבר בדירתה ברמת־אביב, ערכה יהודית לין, אשתו של הח"כ אוריאל לין, מסיבת נשים לשרה סלע. באו בערך חמישים מטופחות, ביניהן: לאה רבין, רחל לימון, שרונה שניצר, עדנה טוקאטלי, שרה תדמור, רוחמה חרמון, חרותה פקר וציפי שביט שלא הפסיקה להצחיק. בעלת הבית שנשאה את נאום הפרידה מסלע, הפתיעה אותה עם „ספר זכרונות", כזה כמו שפעם היה לנו בבית־ספר עממי. כל חברה כתבה לשרה זכרון עם „סוד כמוס" – שיהיה למזכרת בבוסטון.

הסיפורים המרתקים שנשמעו במסיבה, הם חוויותיה של שרה סלע משייט אגדי בו השתתפה לפני כחודש. שייט כזה, שנשמע כאילו לקוח מהסרטים, עוברים אולי רק פעם אחת בחיים ושרה סלע מרגישה צורך אדיר להתחלק בסיפורי האגדות, עם כל החברות שלה. אז ככה: את יומולדתה ה־40 החליטה היורשת העשירה, ויויאן, בתו של סר צ'ארלס קלור המנוח, לחגוג על יאכטה מפוארת ששייטה במשך שבוע בין חופי הים התיכון, מהצד האירופאי שלו, כשהיעד הוא נשף בסגנון „אלף לילה ולילה" שנערך בטורקיה. ויויאן שחיה בין ג'נבה ללונדון, הזמינה למסע התענוגות הימי, את כל החברים העשירים והחשובים שלה, 60 זוגות, בעיקר אנגלים שחלקם סוחב איתם תואר אצולה כלשהו. אבל גם כמה מליונרים כבדים מאמריקה, כמו הנרי פורד, גורדון גטי ואלפרד טאובמן שנשוי לאקס מלכת־יופי ישראלית, יהודית מזור. גם ג'יימס־בונד־רוג'ר־מור, נמנה עם החבורה החוגגת שכללה שני זוגות ישראליים: שרה ופרופ' מיכאל סלע, מרדכי מאיר ומזכירתו אורה בהרב.

המסלול שעברה ספינת החלומות הזאת שנקראת – סי־גודס (אלת הים), היה חסוי מטעמי ביטחונם של הנוסעים החשובים אשר חגגו נון־סטופ, במשך שבעה ימים רצופים. כל ערב נערך על הארמון השט נשף מסיבות בסגנון אחר. לרשותם של אלה שלא הביאו איתם מספיק תחפושות מהבית, עמדו חדרים מלאים בבגדים מתאימים. המעדנים שהגישו שם יכלו לייצג בכבוד כל מסעדת פאר בקנה מידה בינלאומי, שרה סלע השמינה בשלושה קילו, כל יותר היפות־נוצצות־רזות, היא מספרת, „ירדו מהיאכטה רזות מאד, בדיוק כמו שעלו עליה. וזה כנראה ההבדל בין אצילות ועשירות לפלבאית כמוני..." ■

אירית רותם

יעל אמיתי בתמונה מתוך ההצגה „החווה".

פנים חדשות ב„הבימה"

יעל אמיתי, ילידת הרצליה, למדה בחוג לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב. יום אחד פנתה אליה נולה צ'לטון, מורתה בחוג, ופשוט אמרה לה: „בואי תעשי לי מפגרת" – או, בלשון בני־תמותה רגילים: הראי לי איך את מגלמת דמות של נערה הלוקה בפיגור שכלי. יעל „עשתה" מפגרת, נולה התבוננה בריכוז, ומה שיצא מזה הוא תפקיד ראשי ב„הבימה" בהצגה „החווה" של פרנץ קסאוור קרץ. „ממש נקטפתי מספסל הלימודים ואני עדיין אינני מאמינה", אומרת יעל אמיתי.

– האם תהיי במבוכה כאשר יגיעו הוריך להצגה ויראו אותך גם מפגרת, גם נאנסת ולבסוף גם מתערטלת על הבמה?

– לא, בכלל לא. זאת העבודה שלי, לא! ■

ליה קרן

דיאטת ויצ"ו

„הדיאטה הטובה ביותר היא לצאת בשליחות ויצ"ו" קבעה מיכל מודעי, נשיאת ויצ"ו העולמית, ששבה עתה ממסע למגבית ויצ"ו באוסטראליה וניו־זילאנס. מה הסוד שלה? „לפני נאום אני לא מגולה לאכול, ומאחר וסדר הנאום שלי רצוף בנאום, אחר נאום, אחר נאום – אכלתי מעט".

מיכל מודעי בלטה בשמלתה האדומה בחצר ביתו של שגריר ארה"ב, תומס פיקרינג, במסיבה הגדולה לרגל ה־4 ביולי, בה השתתפו כמעט כל מי שהוא מי בממשל ובני/בנות הזוג שלהם. „בשמלה נראית לא טוב – אני לובשת אדום", גילתה מי שהיתה בעבר מלכת היופי של ישראל. סוד זה גילו במלבורן, אסטרליה, כאשר המארחים היהודים הצליחו לשלב את מיכל בתכנית הטלוויזיה היוקרתית „היום". כשהגיעה לאולפן התברר לה שהראיון הוא לא כל כך בשל התואר העכשווי שלה אלא תודות לתואר הקודם: מלכת היופי. „אבל תיכף ומיד הורדתי אותם מן הנושא הזה ועברתי לדבר על עניינים רציניים יותר..."

באסטרליה, ואף בניו זילנד, גילו בקיאות בפוליטיקה הפנימית של ישראל והיא נשאלה בפרשת בעלה, יצחק מודעי, שנאלץ לעזוב את משרד האוצר ועבר למשרד המשפטים. „וזו היתה הזדמנות טובה להעלות את ענייני ויצ"ו באמצעות הקונפליקט שהיה לי עמו, בבית, כשר האוצר שקצץ בתקציבים ואשר יהיה לי אתו כשר המשפטים כאשר נציע לחוקק חוקים חדשים בנושאי רווחה ומעמד האשה". ■

תלמה הדר

מיכל מודעי: הדיאטה הטובה ביותר.

נלה וגד יעקובי. מי פה יפה, מי?

„השר היפה"

„באירוע נכחו השר גד יעקובי ואשתו היפה נלה". ועוד פעם: „באירוע נכחו השר יעקובי ואשתו הנאה נלה". הגברת נלת יעקובי, האם הניסוח הזה לא עולה לך כבר על העצבים?

נלה: הדרך היחידה שבה אתם, האנשים מן התקשורת, תעזרו לי להפסיק את המנגינה הזו, היא לשנות את הנוסח ולעבור ל„באירוע נכחו נלה יעקובי ובעלה השר היפה גד".

מה שגם נכון. ■

תלמה הדר

הכל נשאר במשפחה

גיגי (גרשון) פרס, אחיו של ראש הממשלה, שמעון פרס, חזר עכשיו מביקור בפריס ויש לו סיפור נחמד: יום אחד עצר מונית וביקש מהנהג להביא אותו למסעדה ליד האופרה. המונית נתקעה בפקק תנועה אדיר ובין הנהג ונוסעו, הדובר צרפתית טובה (גם שמעון פרס שולט בשפה, שני האחים למדו בזמנו בצרפת), התגלגלה שיחה.

אמר הנהג: „אצלכם בוודאי אין בעיות קשות כאלה של פקקי תנועה". שאל גיגי פרס: „מאיפה אתה יודע מאיזה ארץ אני"?

הסביר הנהג: „פשוט מאד. יש לך בדיוק אותו המבטא וגם אותו הקול שיש לראש ממשלת ישראל". כשהסתכל הנהג בראי – כדי לבחון את תגובת נוסעו – הוסיף: „אתה יודע מה, אתה אפילו קצת דומה לו..." ■

אירית רותם

ביקורה במגדל־העמק של ח"כ אורה נמיר, יו"ר ועדת העבודה והרווחה בכנסת, תוכנן למעשה זמן רב עוד לפני הרצח של העובדת הסוציאלית, אמי לוין, בלשכת הרווחה המקומית. נמיר הגיעה למגדל־העמק יום לאחר לוייתה של אמי לוין, שהתה בלשכת הרווחה עם העובדות ההלומות שעה ארוכה, ערכה ביקור תנחומים בכפר ברוך אצל משפחתה של הנרצחת, כך שתכנית הביקורים במפעלים נשתבש. היא ביקרה ב„נילית" ו„בבגד עור", אך ב„הלנה רובינשטיין" לא הספיקה. „יום סיור שכזה מוסיף לי המון", סיכמה קרוב לחצות עם שובה לביתה בתל־אביב, „אין להשוות בין מה שאתה רק קורא ודן בוועדה על אודותיו – לבין מה שאתה רואה, שומע מקרוב, חש במקום עצמו". ■

תלמה הדר

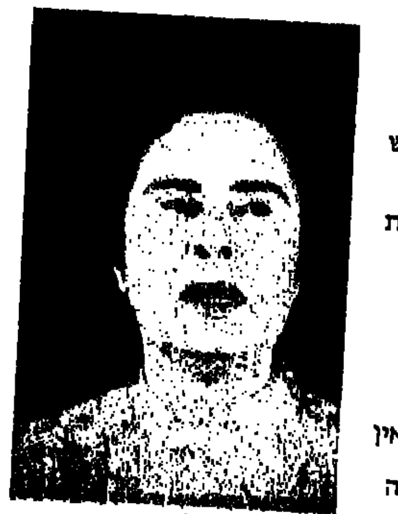

אורה נמיר. יום של סיורים.

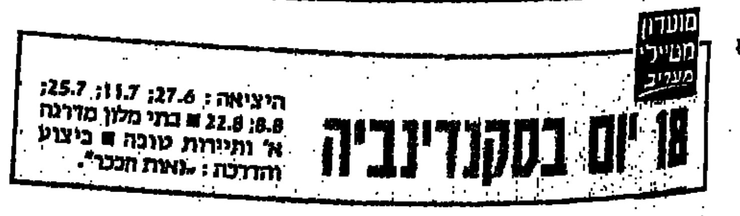

אמריקה

מיכל הולצמן

ניו־יורק ואני – סיפור אהבה

בהקדמה לדברים הבאים עלי להצהיר מראש – אני „ניו יורקחולית", שיכורה מהעיר המטורפת והענקית, המיוחדת הזו. עיר קשה, ניו־יורק. על מנת להנות ממנה, ועוד יותר – להצליח בה, רצוי מאוד להיות בריא, עשיר ואם אפשר, צעיר. יש בה עניין לבני כל הגילים אך לצעירים היא תוססת במיוחד. אפשר להסתדר בה גם בתקציב צנוע, אך לבעלי יכולת היא מיוחדת במיוחד. ואם להיות חולה – עדיף לא בעיר הזו.

אתה מתרוצץ בין השדרות הרחבות לאורך האי מנהטן ובין הרחובות החוצים אותה ממערב למזרח, העיר התחתית או חלקה האלגנטי יותר ברחובות „הגבוהים" ואינך שבע. העינים רוצות עוד ועוד, הרגלים כושלות קודם. אני מאבדת את ה„ברקס" בעיר הזו, שוכחת יום או לילה, מצטערת על כל שעת שינה הכרחית.

לעולם אינך יכול לראות „הכל" וגם אם תתגורר בעיר שנים לא תשבור את רעבונך ל„עוד". זוהי עיר מתישה, אלא שאתה נרדם עייף ומחייך.

בסוף השבוע שלפני „ממוריאל די", חג הידוע בהוזלות הגדולות בבתי הכלבו, הגיעו לניו יורק מיליון מבקרים! בבתי המלון קשה להשיג חדר פנוי, חברות השכרת הרכב נאלצו לדחות ביקושים ועל כרטיסים לתיאטרון לא היה מה לדבר. ב„טיקטרון", משרד הכרטיסים העירוני במרכז טיימס סקוור, המציע כרטיסים מוזלים להופעות אותו היום, תור קבוע של עשרות אנשים. הכרטיסים אינם זולים. 30 דולר לכרטיס ממוצע, להצגות מיוזיקל –40 לפחות.

הכל משתנה כל הזמן

ניו יורק מוצפת תיירים כל השנה, אך הניו־יורקים מתגברים עליהם. עליך להיות קצת ניו־יורקי, ללמוד את מנהגי המקום הכוללים נהיגה מטורפת ולא מעט דחיפות כדי להשיג מונית, להכיר את קיצורי המילים כדי לקרוא שלטים – ואתה בעניינים. אם נדמה לך שאתה כבר מתמצא – מכיר את קווי הרכבת התחתית או מסלולי האוטובוסים, מחכות לך הפתעות. הם משתנים בתדירות מדהימה. הכרחי לקרוא שלטים ולשים לב להוראות, אחרת תגיע לברונקס כאשר התכוונת לעלות על רכבת לברוקלין. מחיר הנסיעה ברכבת התחתית, כמו באוטובוס – דולר אחד, ועליך להצטייד באסימונים מתאימים. לנהג האוטובוס אין עודף ועליך להטיל למכונת הכסף מטבעות או אסימון. למען הרושם או החוויה אפשר לשכור „לימוזין" עם נהג. המחיר משדה התעופה קנדי אל העיר 28 דולר לקדילק, 40 דולר ללימוזין רשמית, ו–55 דולר ללימוזין מוארכת.

חשבתם שאתם מכירים מסעדה קטנה בפינת רחוב 58 והשדרה השלישית? בפעם הבאה כשתגיעו היא כבר לא תהיה שם או שתתחלפו בעליה ואיתם הדקורציה הפנימית. חשבתם שכבר ראיתם את אוסף מוזיאון

העיניים רוצות עוד ועוד, הרגלים כושלות קודם. עליך להיות קצת ניו־יורקי, – ואתה בעניינים. ההוזלות בחנויות אמיתיות ומשתלמות. כאן הכל מהמדרגה הראשונה.

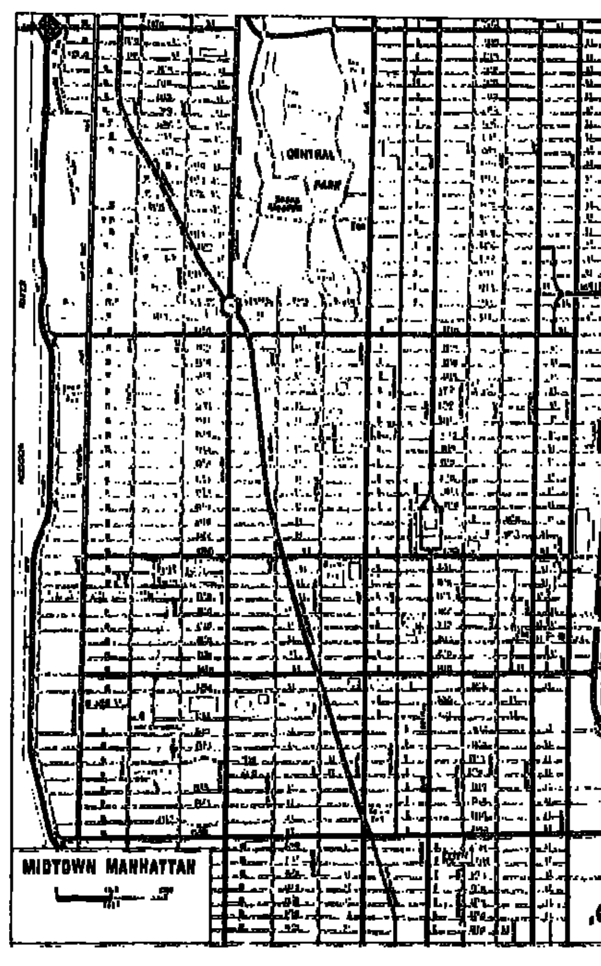

המטרופוליטן אין שבוע שאין בו תערוכה חדשה. המוזיאונים בניו יורק גובים דמי כניסה אך שווים את המחיר. אתה יכול גם לטייל לאורך השדרה החמישית גם זו תצוגה מרהיבה.

בונים, בונים...

מיוחדת מאוד היא תנופת הבניה האדירה שאחזה בעיר „התפוח הגדול". מכיריה, שנעדרו לזמן־מה, לא יכירוה. בכל פינה צמח לו גורד שחקים ענק וחדש. מרבית הבניינים החדשים, חלקם מיועדים למגורים ואחרים למשרדים, מתהדרים במתכת וזכוכית, הרבה צמחיה ירוקה (וטבעית!) והכיוון החדש הוא שילוב של מגורים ומשרדים, כדי למנוע שכונות ריקות בשעות שלאחר העבודה. כך מלון „מריוט" החדש ברחוב 45 השוכן בבנין בן 60 קומות שהכניסה אליו בקומה 12. עד קומה זו, מלא הבנין משרדים וחנויות. בין בנייני מהענק החדשים אופייניים אלה המשלבים קניות, עסקים ומגורים. בבנין ה„סיטי קור" יש כנסייה יפיפיה, לצד מסעדות, בית קפה, וחנויות נאות. בבנין „טרמפ" שצמח ברחוב 57 והשדרה החמישית, עשר קומות של מסחר אלגנטי ונוצץ, ומעליו עשרות קומות מגורים, מבוקשות במיוחד. כוכב הטלביזיה המפורסם ג'וני קרסון רכש כאן דירה במחיר „סימלי" של 10 מיליון דולר. לקנות אפשר בחנויות הגדולות, אפשר בחנויות הקטנות (היפות יותר מצויות מקולומבוס סירקל ומעלה) אפשר גם בדאון טאון, למחפשי מציאות ומכשירי חשמל המיועדים לישראל, אך תמיד כדאי להציץ „מה במכירה". ההוזלות בחנויות אמיתיות ומשתלמות. לאחרונה פורחות רשתות טקסטיל חדשות כמו „ליבלס פור לס" (מותגים עבור פחות) המציעות את דגמיהאופנאים הגדולים במחיר „חתוך", או „לימיטד" רשת המזכירה את „בנטון" האירופאי, לצעירים.

ההשפעה האירופאית על ניו יורק בשנים האחרונות מרהימה. היא מורגשת בארכיטקטורה, בשפע בתי הקפה הקטנים, בצמחיה בכל פינה, ובשמות הפירמות הגדולות המצויות לצד השמות האמריקאים הידועים, כמו גם בתפריטי המזון וצורת הגשתו.

אה, כן – רציתם לאכול משהו. אין כמו ניו יורק בענין זה. מסעדה סינית או לבנונית, מקסיקאית או איטלקית. מזון מהיר, זול או יקר. והכיף האמיתי – חנויות „דלי" (דליקטסן) בהן הסנדויצים הגדולים.

את ארועי הספורט אי אפשר למנות, את שפע ההצגות בתאטרון קשה לתאר. רציתם בלט, אולי אופרה – כאן הכל מהמדרגה הראשונה. ואולי מועדון ג'ז ישן וטוב? כל חוברת הדרכה הניתנת חינם בבתי המלון או ניקנת בדוכן עיתונים תציע שפע מבלבל. על ה„ווילג'" לא דיברנו, אך על ה„סוהו" אל תפסחו. אזור זה, שאינו דומה לסוהו של לונדון, קיבל את שמו מקיצור המילים „סאוס אוף יוסטון" כלומר דרומה מרחוב יוסטון והוא מהווה היום את ה„מן" מבחינת מסעדות, גלריות, בוטיקים וסתם מקום לטיול נעים. ב–4 ביולי ייחשפו פניה המחודשים של „עלמת החירות" ובינתיים חוגגים את יום הולדתו ה–55 של בנין האמפייר סטיט ובעיר הזו לא חסרות חגיגות.

האמריקאים ממעטים לנסוע השנה מחוץ לארצות הברית, קצת מפחד הטרור וקצת בשל המחירים הגבוהים באירופה. מי שמתכוון לנסוע לאמריקה, ובמיוחד לניו יורק, מוטב לו לתכנן היטב מראש ולהזמין לא רק מקומות במלון אלא גם רכב, כרטיסים לתיאטרון וכל דבר אחר שאפשר להכין מראש.

שמיכות כרמיה

הימים כבר חמים, אך הלילות והבקרים עדיין קרירים.
זה הזמן לשמיכת כרמיה אביבית ומלפפת. שמיכה קלה ודקה,
ממולאת בסיבי פיברפיל של חברת דופונט השוויצרית.
מיוצרת בכל הגדלים, למבוגרים וילדים, במבחר צבעים והדפסים.
ליפוף נעים.

שמיכות כרמיה

להשיג: רשת חנויות והשקם בכל הארץ.
רשת חנויות מתה. המשביר המרכזי תל־אביב וחיפה.
אילטקס – נחמני 24. תל־אביב. אודיל – הרצל 71
או המלאכה 28 באר־שבע. חנויות המפעל:
שמיכות כרמיה חיפה. הרצל 78, קבוץ כרמיה.

הווי

סמדר בת ארם

עולמם של נהגי המירוץ – מול עולמן של נשותיהן לצד המסלול: הן „קנו" אותם כבר עם הטירוף הזה. ישנו נטל של דאגות, נטל כספי, אבל עדיין לא הנטל של החתיכות. המכוניות מעניינות אותם יותר.

מטורף, מטורף, מטורף העולם...

מרוצי מכוניות. נתחיל מהאסוציאציות: מהירות מטורפת; סכנת נפשות; גברים ספורטיביים מכורים לעניין וכל נושאי השיחה שלהם מצויים על קו הרצף שבין מנוע המכונית למסלול; פלירטים עם מלכות יופי ודוגמניות. ומן הצד השני: נשים סוכרות ידיים בדאגה, לעתים נשארות בבית מפני שהן „לא יכולות יותר" לעמוד במתח הנוראי... צריך עוד במובן: „הפרס הגדול" - סרט המתאר את מרוצי הגראנד־פרי עם איב מונטן ורוברט ווגנר „להדמנס" בהשתתפות סטיב מקווין כנהג...

מרוצי מכוניות. החומר הזה, הרווי במתח דרמטי, הוליך אותנו לפגישה עם שלוש נשים ישראליות, שבעליהן שייכים לעולם המטורף הזה.

נשות הנהגים, קפה „הבימה" קיץ 86 – מציאות ישראלית: הדבר האחרון שאפשר להגיד עליהן זה שהן מתוחות. למעשה הן אמורות להיות מפני ש„העונה" נמצאת בתחילתה: שני מרוצים עברו, צפויים עוד המי־שה.

נאווה, אראלה, נעמי. יפות. במחצית הראשונה של השלושים. נשואות עם וותק של 14 או 15 שנים. לפי חשבון פשוט – המרוצים בארץ מתקיימים רק שנתיים – אפשר לחשוב שהן „אכלו אותה". פתאום קם להן הגבר הקונבנציונלי והפך להיות נהג מרוצים...

הרבה שעות מוסך

נאוה (33) אשתו של אהוד לביא (38): „...זה היה החלום שלו, אז „קניתי אותו" יחד עם זה.. לפני כמה שנים הוא עשה קורס בצרפת בביה"ס מיוחד למרוצים

אראלה: המסלול מוליך לחבל הכביסה. צילום: שלמה מוסקוביץ.

- „ג'ט" של פג'ו, קשר קשרים, התכוון להקים כאן ביה"ס דומה עם מורים מחו"ל. זה לא הלך, אבל לעומת זאת הוא השתתף במרוץ הראשון עם „סאאב", משהו משנת 60, ואם הוא זכה במקום הראשון הרי זה בזכות הנהיגה שלו..."

לניצחון של מישל קרד (37), מתלווה ניחוח בינלאו־מי, מפני שהוא זכה בכרטיס טיסה לתחרות ה„ראלי" ספורטיבי. אראלה אשתו (35) מוכנה להודות שהענין הזה תובע ממנו המון שעות־מוסך „אבל זה בכלל לא נורא מפני שהילדים מאד נהגים לבלות אתו שם..."

אצל נעמי (35) ויאיר (41) פארן, הנורמה היא חלוקת תפקיד איש איש לפי כישוריו ויכולתו. מלבד חיי נשו־אים, הורות לשלושה ילדים ומשרד לאדריכלות פנים שניהם שותפים, הם מבלים הרבה שעות פנאי סביב הרכב. „יאיר אוהב לעשות את התיקונים האלה לבד, הוא ממש טוב בזה, ואילו אני ממש טובה ב...קפה. לא כל כך מבינה מה עושים במנוע, אבל מתלכלכים..." אלי לא מבינה גרולה במנוע, אבל בכל זאת, כשהי־תה לה בעיה בווטרג'נט (צינור גמיש שדרכו עוברים

מים) היא עשתה לו „תחבושת"... גם סנצ'ר היא מתורג־לת להחליף לבד. נאוה תעדיף „להרים יד" ואראלה בטוחה שנאווה לא תצטרך להמתין הרבה. „סה"כ הנה־גים בארץ די אבירים. רואים אשה עם בעיה ומיד עוצ־רים לעזור לה..."

כולם מצטרפים לאבא

העיסוק הזה, מסתבר, הוא ענין משפחתי. אראלה: „כשהכנו סקיצות לצביעת המכונית גם הבן הגדול (אסף, 12) הכין, והסקי־צה שלו נבחרה והוא אפילו חתום שם."

כולם מצטרפים לאבא לשני ימי המרוץ, כדי להיות שם אתו, לעודד, לנחם – אם צריך וגם לחלוק בזרי הדפנה. בינתיים כולם מכירים את כולם, נוצר גיבוש, והמועדון כולו הוא מעין מועדון חברתי, עם מועדי התכנסות, בילויים משותפים וטיולים. הטיול האחרון היה כתב חידה, כאשר המטרה הסופית – „קלאב אין" באילת...

אין מה לדבר על תככים של מתח בין הנהגים. ההי־פך הוא הנכון.

נאוה: „במרוץ הקודם אהוד ריסק את האוטו לגמרי. התהפך 4 פעמים. החבר'ה מנורדיה (המושב בו הם מת־גוררים) הוציאו אנשים ב־2 בלילה, שיקמו את האוטו, העיקר שיעלה למסלול. הוא הגיע ממש חמש דקות לפני ההתחלה, איזו התרגשות... החבר'ה ממש בכו שם..."

התרגשות, עזרה הדדית, הכל יופי, אבל איך אפשר להישאר שאננה כאשר בעלך מתהפך 4 פעמים עם המכונית...

נאוה: אם התהפוכות כמו של אהוד היתה על הכביש, אני לא רוצה לחשוב מה יכול היה להתרחש, אבל כאן מקפידים מאד על כללי בטיחות: יש מוט מתכת התומך את הגג ובצדדים, יש חגורת בטיחות מיוחדת, קסדה, אין שום דבר דליק. האוטו ממש „מגולח" מבפנים."

בכלל, מי שרואה בדמיונו מהירויות מטורפות, שיש־כח מזה. המרוצים פה הם מרוצי „ראלי קרוס": מסלול עפר עם הרבה סבובים ומגיעים בקושי ל 100 קמ"ש.

הכי מסוכן – בחצר

הסכנות, מסתבר, לא נמצאות במקום שמצפים להן... אראלה: „הסכנה הגדולה ביותר נמצאת בחצר שלנו, המשמשת כמוסך במסלול המוליך לעבר חבל הכבי־סה..."

כולן נוהגות, לאו דווקא ליד הבעלים, אבל זה לא אומר שאין פירגון. אהוד, למשל, סבור שנאוה מסוגלת להתמודד על המסלול. והיא: „... אם יהיה לי מממן לאוטו של 1000 סמ"ק, אני חושבת שאעלה..."

המימון, כמובן – בעיה. זהו ספורט שההשקעה בו גבוהה וחלה בו התפתחות מואצת, אנשים שהתחילו עם גרוטאות של 500$ + השקעה של שיפוץ, עברו היום לרכישת רכבים חדשים כמו ה„ויזה" של מישל והפג'ו המיוחד של אהוד. אז מה עושים? מקווים שספונסרים רציניים יגלו עניין.

לא „מקטרות"

נו, אם הנשים אינן מודאגות ממה שעלול לקרות לבעלים על המסלול, לא „מקטרות" על השעות המו־שקעות בעיסוק וגם לא על הנטל הכספי, מה עוד יכול להדאיג? – כמובן חתיכות. במירוצים האחרונים כבר היו כאלה שהסתובבו ממש חשופות ודי „נדבקו" לנה־גים. ההיבט החיובי של הענין – ככל שהמאצ'ו הישרא־לי המצוי ימהר לתפוס שמעמד של נהג מרוצים הופך אותו לסמל פאלי מובהק, הוא ישאף להצטרף למסגרת ובכך יתרום את חלקו להתפתחות מואצת של הענף...

וההיבט השלילי...? – לא קיים. שלושתן מוכנות להמר על כך שאם ליד למבורגיני (דגם מפואר של מכו־נית ספורט) תעמוד מיס תבל, ספק אם מישהו מהגברים יזכור את צבע השער שלה, מאידך גיסא – אין ספק שהוא לא יחסיר שום פרט מהלמבורגיני...

זוכרים את הפתיחה הרוויה במתח דרמטיז ובכן, אליבא ד'מרוצי ישראל 86, אפשר להשאיר אותה במ־חלקת הדמיון. נכון לעכשיו, כל העניין כולו דומה לאיזה מועדון של „החברה להגנת הטבע..." ■

נעמי: לא מבינה מה עושים במנוע.
צילום: שחר מלמד

נאוה: קניתי אותו עם זה.
צילום: שחל מלמד

Vaseline Intensive Care
כל השאר זה רק קוסמטיקה

וָאזֶלִיין
אִינְטֶנְסִיב קֶר

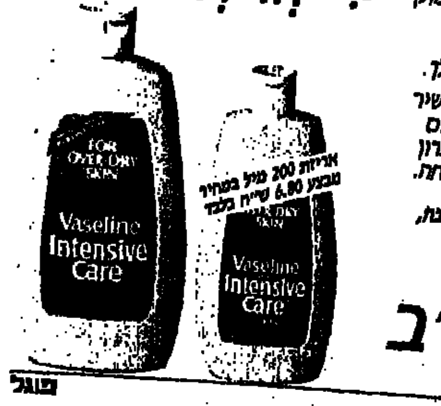

• נספג היטב ומרכך את עור הידיים.
• אינו משאיר תחושת שמנוניות.
• מתאים גם לעורם הרגיש של תינוקות.
• מרכך עור קשה בכף הרגל.

• מרגיע, מרכך ומוסיף לחות לעורך לאחר השיזוף.

לא במקרה הוא תחליב הגוף הנמכר ביותר בארה"ב והקרם הרישמי של המשלחת האולימפית האמריקאית. האמריקאים קוראים לו HEAVY DUTY PRODUCT - תכשיר המיועד לעבודה קשה ולטיפול נמרץ.

עור יבש במיוחד, שיזוף, כפות רגליים סדוקות, ידיים פגועות מדטרגנטים ועורם הרגיש של תינוקות, ימצאו פתרון מהיר כבר בשימוש הראשון.

נוסחה בלעדית שפותחה ע"י דרמטולוגים עשה אותו לתכשיר פעיל בעל השפעה מהירה ביותר, הנספג עמוק אל תוך העור ומרכך אותו מבלי להשאיר תחושת שמנוניות ומבלי להתערות בניחוח הבושם האישי שלך.

VASELINE INTENSIVE CARE הוא התכשיר היחידי מסוגו המסוגל להעניק לך יום יום תחושת רעננות ופינוק ולתת פתרון מהיר לבעיות עור של כל בני המשפחה.

ניתן להשיג באריזות 500 מ"ל. עם משאבה, באריזות 300 מ"ל. ובאריזות 200 מ"ל.

תחליב הגוף הנמכר ביותר בארה"ב

יבוא - דשר מ.ע.מ. שיווק - ברק אבנר מפיצים בע"מ, רח' אמעל 17, פתח תקוה, טל' 03-9233273/4

פוגל

יהודית חנוך

אפילו חזיות מ„צמר החסידה"

חנויות הסריגה הקייציות שעל דוכני העיתונים מגלות שמי שאוהב לסרוג, לא גנז את המסרגות ופקעת החוטים כשהחורף נגמר, ואפשר להמשיך להתלבש ולהלביש בבגדים סרוגים ביד או במכונת סריגה ביתית.

מאחורי החוברת החדשה של „צמר החסידה" עומדת עליזה זרחין (33) בוגרת „שנקר", שעשתה הסבה מקצועית, בגלל אהבה. עליזה למדה ב„שנקר" עיצוב טקסטיל והתכוננה לעבוד בתחום זה. כשפגשה את דני ונישאה לו התברר לעליזה, שבמפעל לייצור חוטי סריגה שבבעלות משפחתו של דני זרחין יש מה לעשות ולשם כך עשתה הסבה מקצועית – מעיצוב טקסטיל לסריגים. לזוג זרחין, הנשוי עשר שנים, יש שלושה ילדים, ועליזה עובדת במפעל בעיצוב ופיתוח חוטי סריגה חדשים – עיסוק שונה לגמרי מזה שתכננה לעצמה.

פעמיים בשנה היא נוסעת לאיטליה לתערוכת ה„פיטי פילאטי", הנערכת בפאלאזו פיטי שבפלורנס, שם מוצגים כל חידושי הסריגה. ואת החוברת הצבעונית הכינה עם צוות שלם. את הסריגים עצבו נאוה טריקוארט ורונית כץ בוגרות שנקר, העיצוב הגראפי הוא של מרגלית צפתי, את האביזרים התאימה תמי פרנקל וצילם בן לם.

מה שיצא, זו חוברת, שיש בה כל מה שאפשר לסרוג לקיץ, חולצות, שמלות, חזיות, חולצניות מחוטי כותנה וחוטים סינתטיים. ■

חולצות סריג, האחת פשוטה והאחת מסובכת יותר, שהולכות טוב עם מכנסי־חאקי בסגנון „זכרונות מאפריקה" („ויטלגו")

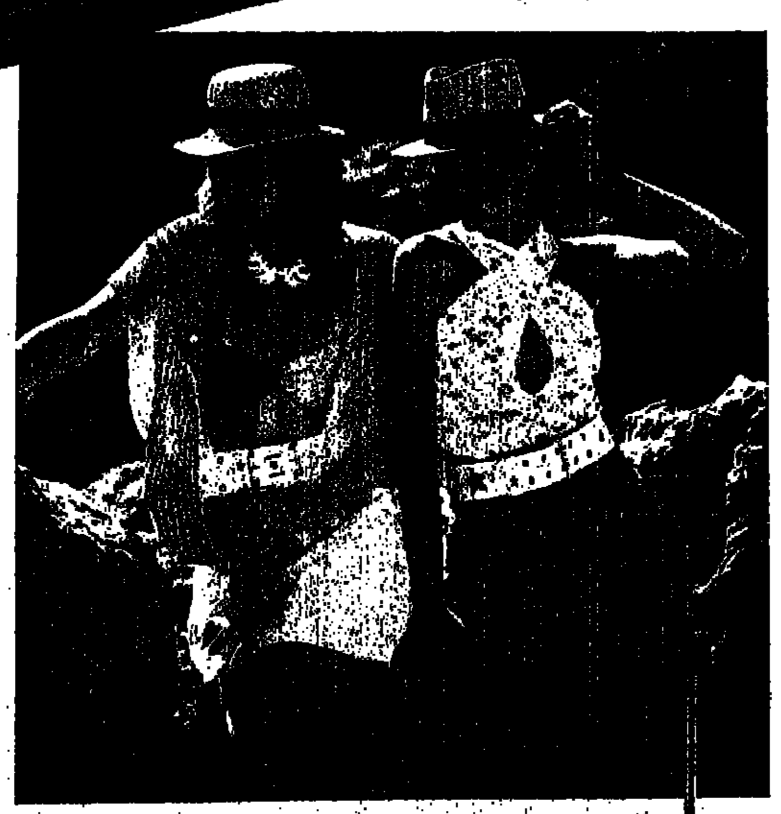

כיסוי קיץ סרוגים, חולצנית וחזיה מכוסה בעליונית („צמר החסידה").

„ויטלגו" סרוג ומעודן

החוברת של „ויטלגו", גם היא חוברת צבעונית וגדושה בדגמים של סריגים, אחדים פשוטים־פשוטים, שגם מי שלוקחת ביד זוג מסרגות בפעם הראשונה תוכל לייצר חולצה יפה מחוטי כותנה לבנה ואחדים יותר מסובכים ומצועצעים, שיהיו ללא ספק אתגר לסרגניות בעלות נסיון. חלק גדול מהחוטים המשמשים לסריגי־קיץ הם עם מרקם קצת מחוספס, שנראה כאילו יש בחוט קשרים קטנים, אבל הנטיה של האופנה בחוטי־סריגה היא לעבור לחוטים יותר שטוחים, עם מראה יותר מעודן. היתרון הגדול של סריגת־יד מלבד ה„כיף" של ליצור משהו במו ידיך, היא שחומר הגלם, חוטי הסריגה, ניתנים למיחזור וכשנמאס ללבוש את החולצה תמיד אפשר לפרום ולסרוג ממנה דגם אחר. גם את החוברת של „ויטלגו" הכין צוות שלם. את הסריגים עיצבו רחל אביגדור, דנית אפולין, אפרת אטיאס, תקוה שמש ומרים פירסט. עיצוב גרפי של עמרם פרת וצילם בן לם. ■

בגד־ים אופנתי ב־15 ש"ח

בגדי־ים זה לא מה שהיה. מאז שהפכו לאופנה לוהטת, לא די באחד או בשנים. מה יש בשלושה משולשים קטנים שהם צריכים לעלות חמישים־שבעים ש"ח? אפילו היצרנים החדשים שמתווספים בכל קייץ והתחרות ביניהם, לא מצליחים לקלקל את פסטיוואל המחירים.

מה לעשות כדי לחסוך את פער התווך ולקנות בגדי־ים במחיר של 15–20 ש"ח או כמה. קודם כל, לכל היצרנים יש חנות מפעל שבה נמכרים בגדי־ים בהנחה של עשרים אחוזים ויותר. אם יש לכם סבלנות וזמן פנוי, תמצאו שם מציאות אמיתיות. דגמים שנשארו מהשנה שעברה, עודפי־יצוא או בגדי־ים עם פגמים קטנים.

מקום אחר שיש בו היצע גדול של בגדי־ים במחירים המצחיקים הנ"ל זה שוק „בצלאל", קצת לפני דוכני הפאלפאל. ואל תעקמו את האף שלקנות בתנאים כאלה זה לא הסגנון שלכם. אם אתם יודעים במה לבחור, מתעלמים מכל ההדפסים העליזים שמציינים את השמתון של בגדי־ים והולכים על הגזרות הכי־בסיסיות, תמצאו שם יופי של בגדי־ים של כל ה„גדולים", ב־15 ש"ח. בשביל 45 ש"ח אפשר לקנות מלתחה שלמה של בגדי־ים. בלאו־הכי מה שקובע בבגדי־ים, זה איך שהוא נראה עליכן. עכשיו, שהדוגמניות נעלמו מתחנות האוטובוסים, אין כבר אפילו עם מי להשוות. ■

מין

אורית הראל

במיטה – עם קריירה

שניהם עובדים, מצליחנים, יש להם קריירה מסעירה. המין שלהם פחות מסעיר. שיגרה. עייפות. השנים הגרועות ביותר מבחינת הסקס הן מן השנה השישית עד השנה העשרים לאחר הנישואין. אפשר לבנות מערכת יחסים טובה מעבר לחיי המין – ואז גם המין יוצא נשכר.

בערבים הוא נכנס לסנטהאוז בצעד מאושש, כשבחוץ כבר חושך עמוק, ממיר אחרי מקלחת מרעננת את חליפת שלושה החלקים שלו באיזו מערכת ספורט־אלגנט, ויחד עם זוגתו החוקית היפה והמטופחת, שגם היא זרקה עשר דקות קודם על הרצפה ליד הדלת תיק ג'יימס בונד עמוס מסמכים, וגם היא יצאה מאיזו חליפה מחויטת ונכנסה לשמלה סקסית, הם יוצאים לבילוי אסוף-מוסיקה וכוסות משקה מהודרות. אחר כך, כשהלילה כבר חושב על האופציה להפוך לבוקר, הם שבים לסנטהאוז המשגע שלהם, ובלהט אלגנטי עושים אהבה, עד עלות השחר, שעה בה הם חוזרים, ברעננות נמרצת, לחליפות הסולידיות ולמירוץ המטורף של הקריירות.

בתרגום לשפה מקומית, היא חולצת נעליים כבר בפתח הדירה, אחרי איזה עשר שעות על רגליים בנעלי־עקב, הוא השאיר שם דקה קודם את ערימת החשבונות וההודעות מהבנק ששלף מתיבת־הדואר, ושניהם יותר נרדמים על הספה מול האורות והצלילים של „מבט". המין הלוהט והמאוהב נדחה לסוף השבוע, וגם אז לפעמים עוד שעה שינה היא פיתוי הרבה יותר חזק ממשחקי אהבה של הגוף.

הדשא הירוק של השכן

כמעט כל הבדיחות והאגדות האפשריות כבר הומצאו על המין והזוג הנשוי. כאבי הראש של האשה, המזכירה היפה של הבעל, משבר גיל העמידה, לפני ההריון, אחרי הלידה – הם רק אחדים מהתירוצים המככבים בסיפורים האלה. על האפשרות הכל־כך פרוזאית שהמין, שאינו ממין כל כך מסעיר, הוא רק סימפטום אחד של מערכת יחסים בעייתית, פחות אוהבים לדון. קצת אפרורי וכבד, ולא כל כך נעים. הרבה יותר אמיתי.

מחקרים על המין כנושא מרכזי ביחסי בני זוג, או אפילו כנושא עצמאי בלתי־תלוי, זוכים לתהודה בציבור, כי כמו כל „סיפור טוב", הם מספקים אלמנטים מסקרנים, קצת מסתוריים, קצת קרובים. „נבדקים במחקר שלי אמרו שהמין פשוט איננו הדבר המרכזי במערכת היחסים שלהם", אומרת הסוציולוגית האמריקנית ג'ואן ליבמן־סמית. „הם יותר מדי עסוקים – שני בני הזוג עובדים וחוזרים הביתה עייפים. שוב ושוב חזרו באוזני זוגות על המשפט 'כנראה שאחרים מקיימים יחסי מין יותר מאיתנו. אנחנו, בדרך כלל, מקיימים יחסים פעם בשבוע או רק בסוף השבוע'. ה„אחרים" האלה, שהולכים תמיד כנראה ביחד עם הדשא הירוק יותר של השכנים, הם רק היפים מהסרטים.

איש בעצם, אינו מצפה באמת, שמערכת היחסים עם בן זוגו תהיה ירח דבש אחד ארוך ומתמשך. „במערכת יחסים בין בני זוג יש בחירה תופשית", אומרת הפסיכיאטרית עדה רודי־גרשן. „בני הזוג ביחד כי הם רוצים להיות יחד, הרקע למערכת יחסים נכונה הוא אחר מאינטרס או צורך ספציפי. אז בני הזוג מתקרבים כשני אנשים שווים, הם לא מצפים שהשני ישלים משהו חיוני. זו המוטיבציה הנכונה לנישואים, אך קומה לא אומר שה'ביחד' כהכרח עובר". הפעילות המינית, כמו האמירות, גינוני החיזור והבילויים המשותפים, נכנסים במשך הזמן לשיגרה שניתנת לצפיה מראש.

מחקר שנערך בארה"ב בסוף שנות השבעים וכלל מאה זוגות „נורמליים" (שלא היו בטיפול), הראה כי במשך חמש השנים הראשונות לנישואים מקיימים הזוגות יחסי מין מספקים בתדירות גבוהה. 15 השנים הבאות הן הגרועות ביותר מבחינת יחסי מין (שנות גידול הילדים), ואחרי 20 שנים משותפות חל שוב שיפור. הפסיכיאטרית עדה רודי־גרשן מסבירה: „ברצף הנישואין השנים הראשונות טובות, אחר כך נעשים הורים ויש תערובת של הפיכה להורים או ילדים זה של זה, דבר שלא מעודד קירבה מינית".

אבל זו רק סטטיסטיקה, שמתייחסת לקטע אחד ביחסי בני הזוג. הסתכלות קצת יותר בוחנת ומעמיקה מביאה למסקנה שהבעיה מתחילה – ועל פי רוב גם נגמרת – במקום אחר לגמרי. ואז השאלה אינה אם יש כוח או אין כוח ליחסי מין בגלל ששני הפרטנרים עובדים קשה במירדף אחרי הקריירה, וזו גם לא בדיוק שאלה של חלוקת אנרגיה בין הבית לעולם שבחוץ, או של אישיות שהיא כל כך דומיננטית עד שהיא מעצבת את יחסי המין של הזוג, אלא כלל היחסים בין השניים.

תחרות בין השניים

„המוטיבאציה הראשונית בין בני הזוג היא הגורם הקובע", אומרת עדה רודי־גרשן. „כששני בני הזוג עובדים יש תחרות: כל אחד בדרך לסטטוס, לכסף וכו'. אם אין הבנה בין בני הזוג זו הזמנה לאסון, כי במקום תמיכת כל אחד בתחרות שבן זוגו מנהל בחוץ, זו תחרות בין השניים. צריך שהזוג ביחד יהיה יותר מהסך הכל של אחד ועוד אחד".

הפיתויים האישיים בחוץ, בזירה של העולם המקצועי, גדולים, וצריך למצוא את הדרך לעמוד בהם. מסבירה עדה: „הצורך למצוא חן ולהתקבל על ידי החברה הינו כל כך חזק, עד שלעיתים קרובות הוא מתגבר על ההגיון וגם זו התחלה של משבר. קשה להתגבר אפילו אם המישהו או מישהי לא חשובים, כי זו סוכריה". סוכריה לאגו שכה פגיע במאבק הבלתי פוסק על הכרה, הערכה וסטטוס. גם הפתיחות לקשר עם אנשים, ומיגנות המגע עם אנשים כאריזמטיים בעבודה, הופכת את האופציה לקשר עם אחר, בדרך כלל קשר מיני, למשהו קורץ ומפתה. המלחמה במסגרת העבודה כה קשה, שהחזרה הביתה, במיוחד לאשה שרגע לפני שהיא נדרשת להתעניין בכלים־כביסה עוד היתה מנהלת מחלקה בבית חולים – החלפת התפקידים הזו היא מין נפילה, אנטי־קליימקס.

שני אנשים שהגיעו כביכול לרמה גבוהה בכל, הם בסכנה לגבי המשך הקירבה ביניהם, אומרת עדה, „אבל אפשר גם אחרת. אפשר להוסיף את הצבעים היותר עשירים בלהיות יחד, לא לשעמם וגם לא להציף. אפשר לבנות משהו משמעותי, עמוק ויציב, מעבר לחיי מין". ואז, כשהדברים העמוקים קיימים, גם חיי המין נעשים שוב חשובים. „חוץ מהאקט המיני עצמו יש גם חיי מין", מסכמת עדה.

זוג פתוח יונה אליאן וששון גבאי: בהצגה זה מצחיק - בחיים קצת פחות...

המאצ'ו הוא קינג־סייז

שמירה על האיזון העדין בין קריירה של שני בני הזוג לבין מערכת יחסים טובה ביניהם היא משימה קשה, לפעמים בלתי אפשרית. במיוחד במחוזותינו. „המאצ'ו בארץ הוא קינג־סייז", אומרת עדה רודי־גרשן. „אולי בגלל החשיבות של להיות גיבור, בגלל המצב בארץ. ועל זה, האשה הגיעה בארץ להתפתחות מקצועית גדולה. בכל זאת, אשה שנכנסת לתפקיד גברי נאלצת לפעמים לוותר כמעט על התנהגות יותר נשית, וזה לא טוב. מנסיוני שמתי לב כי בנות פלוגות רפואה, למשל, הן לא אטרקטיביות או עושות עצמן כמו כאלה. הקושי הוא בשמירת הנשיות מבלי להרוויח רק כתוצאה ממנה".

אבל כל הכוונות הטובות לא תמיד עוזרות, לא תמיד מביאות לגן־עדן עלי אדמות. מה אם „יש הבדל גדול בין התייחסות של אוכלוסיה אצלנו לבגידה של גבר ואשה", מסבירה עדה. „גבר שבוגד הוא תברוג, כמה שהוא בוגד יותר הוא גדל כדמות בין ידידיו. האשה היא תמיד זונה, ולא חשוב עד כמה היא משוכללת. זה כנראה גם קשור עם הדת היהודית. אצל האשה זו בגידה, אצל הגבר – יש לו נשים אחרות". באמריקה לא קיים היחס הכפול הזה, אבל יש מכשלות אחרות, כמו בניית הקריירה של נשים בעיקר בחדר המיטות. ראה מקרי כוכבניות.

חשיבותו של פלירט קטן

סי שאוהבים לחשוב עצמם „מתקדמים", „מודרנים" או „נאורים", מפזרים בשטח סיסמאות על פתיחות, שונות חבל זה לזה, אפילו זוג פתוח. יונה אליאן וששון גבאי הם „זוג פתוח" כזה בהצגה של בית ליסין, שבבריק מסעסע של עירוב הקהל בהצגה מוכיחים, כמו שאומרת הגיבורה בקטע מסוים של ההצגה, שזוג פתוח זה דבר שעובר כל עוד רק אחד הצדדים מפעיל את הפתיחות הזו. בהצגה זה מצחיק, בחיים קצת פחות. „מנסיון של 25 שנים במקצוע", אומרת עדה, „אני לא מכירה זוג שניסה פורמאט של זוג פתוח בגלוי – והעניין פעל טוב. אף לא מקרה אחד. יש שלב שמגיעים לשירותם ואי אפשר יותר. לתקופת התבגרות אולי אפשר לקבל את זה, אבל צריך להגיע לשלב של 'הבנתי, למדתי, אבל יש להמשיך הלאה'.

„איוורור מסוים לפעמים עוזר, ויכול להיות בריא לזמן קצר. לא מוכרחים לדבר על זה, אי אפשר לרוץ עם בן הזוג אם טוב לקחת מאהב, כי זה נוגד את הבטחון הבסיסי של המערכת. אבל צריך „קומון סנס" לראות מה קורה. אינני חושבת שפלירט קטן צריך להרוס נישואים. מצד שני, אם אפשר להתקיים רק במשולש, זה מוחק את המטרה של להיות בזוג. מין מהצד משול לפרוסות שמוצאות מתוך עוגה – להנות מהטעם ולשכוח, לא לשקוע בזה".

גמישות, פתיחות, סובלנות הדדית והרבה עבודה. מילות קוד במשחק לשניים שנקרא נישואים, בו המשתתפים הם שני אנשים עצמאיים ועובדים, עם דרישות מעצמם ומהחיים. קל להגיד, קשה לתמרן, קשה עוד יותר לעשות זאת בהצלחה, כשהאריקות הקטנות הופכות לרעשים מחרישי אוזניים, ולעיתים עוד קודם, מתפרדת החבילה, בפחות או יותר אלגנטיות. „לכן 'סיבוב שני' כל כך פופולרי היום", אומרת עדה, שמעריכה את אחוז הגירושים בארץ כיום בכ־40 אחוז. וזה הרבה.

פלאי הרפואה והטכנולוגיה המציאו לנו כל מיני פטנטים להאריך ימים, אבל טרם פיצחו את הקוד איך לעשות את זה ביחד, באושר, במיטה ומחוצה לה. ■

טלוויזיה

הילדים הם השחקנים הראשיים במאבק בין אוהדי ושונאי הטלוויזיה. צילום: שמואל רחמני.

עיבוד: אורית הראל

סם חשמלי, סם מחשמל

מחקרים מלמדים כי הישגי התלמידים בבית הספר באזורים בו היתה צפיה מעטה בטלוויזיה היו גבוהים מהישגי אלה המרבים לצפות בה.

"סוכרית שכל". זה הכינוי החדש שהדביקו האמריקנים לקופסה הקטנה, המפיזה אור כחול, במקום של כבוד בסלון המשפחתי. כמעט הכל כבר נאמר על המכשיר הפלאי, שמכניס הביתה את העולם כולו כ־20 אינטש בערך, והופך אותנו לכפר גלובלי קטן, כדברי נביא התיקשורת, מרשל מקלוהן. אבל מאז ההתפעמות הראשונית מהטלוויזיה, הצטננת כהדרגה ההתלהבות, עד כדי התנגדות נמרצת לעיתים. בבריטניה אף הוקמה קבוצה המכונה "קבוצת פעולה לטלוויזיה", שמטרתה לאסוף ולפרסם נתונים על השפעות הצפיה בטלוויזיה על ילדים. השפעות שליליות, כמובן.

במאבק הניטש בין אוהדי הטלוויזיה ושונאיה, הילדים הם לראות שחקנים ראשיים. כאחרונה, גבר קולם של המתנגדים בזירת התכתשות זו, אולי בגלל מחקרים חדשים בנושא שהתפרסמו כאחרונה, אולי משום שהטלוויזיה כבר הפכה לחלק מעובדות החיים. לנסות לבטל אותה יהיה כמו לנסות לבטל מזון קפוא – תרגיל בעריכת נסיון עקר.

מה אומרת היום אסכולת ה"אנטי־טלוויזיה", מעבר להימהומים הכוללניים על "ההשפעה המזיקה של הטלוויזיה על ילדים"?

ראשית, בהתאם לצו האופנה, הם מדברים על השפעות מזיקות של קרינת המכשיר על גדילה והתפתחות פיזיים. תימוכין לטענה הם מוצאים במחקר של מדען אמריקני, ג'ון אוט שמו, שהראה עיוותים חמורים בגרילה של שעועית לאורה של הטלוויזיה. כתוצאה מהקרינה שלה. קצת מגוחך לחשוב שהילד שלך הוא ממש כמו שעועית, אבל המדען טוען כי רעיון המחקר נבע מכך ששם לב כי ילדים עייפים לאחר צפיה בטלוויזיה.

שלב אחר אחרי טעון השעועית, הרבה יותר מוחשי ומפחיד, הם טיעונים המועלים בספר שיצא לאור לפני שנה בארה"ב ובריטניה, ונקרא "הסם בעל התקע". בין הנקודות שמעלה הספר: השפעת אור מלאכותי על עיני ילדים, על החושים וההתפתחות המוחית שלהם, השפעת הטלוויזיה על הרגלי שינה של ילדים, בעיות של עצבנות וחרדה, עיוותים בתפיסה ובכושר ריכוז.

בקנדה למשל, הראו מחקרים כי הישגי תלמידים בבית הספר באזורים בהם היתה צפיה מועטה בטלוויזיה, או שכלל לא היתה, היו גבוהים באורח משמעותי מהישגי עמיתיהם באזורים בהם היתה צפיה רבה בטלוויזיה.

ההתיחסות לטלוויזיה כאל סם, גם היא בין טיעוני המתנגדים לה. הם טוענים כי הטלוויזיה, כמו הסם, ממכרת, ויש לה השפעות לוואי דומות, כמו עימעום הדימיון, עיכוב וגרימת פיגור בהתפתחות האמוציונלית והאינטלקטואלית של הילד.

ככל שגדלה הצפיה בטלוויזיה, כך הם ממשיכים וטוענים, כן נפגעת ההתפתחות הוורבלית של ילדים צעירים, כיוון שאינם מתקשרים עם בני אדם אמיתיים. הקיצוניים אף מגדירים את הפן הזה של הנושא, כסכנה לתרבות המילולית שבעל־פה. לראיה, הם שואלים מה הפרופורציה בין בקיאות הקטנטנים בדיקלומי ילדים לעומת בקיאותם בחרוזי פרסומת. (הם כמובן אינם מתייחסים בהשוואה לתוכן ולרמה הלשונית של ריקלומים מול פירסומות, שלא בהכרח היא תמיד לטובת כל הריקלומים).

עצם פעילות הצפיה – שהפסיביות שבה גם היא אחד החסרונות הגדולים שמדגישים המקטרגים – יוצרת דפוסי התנהגות שליליים, לטענתם. לאחר הצפיה הילדים מפגינים חוסר מנוחה ואי שביעות רצון, הנובעים מהישיבה הלא־טבעית לאורך זמן בשקט מוחלט. בנסויים שנערכו בחו"ל במשפחות שהוציאו, מתוך הסכמה, את המכשיר האמור מהבית לתקופה נתונה, רווח על פעילות משחקים ושיחות עירנית הרבה יותר וחיי משפחה עשירים יותר. למרות זאת, גם הם חזרו אחר כך מרי פעם לטלוויזיה, כמו להרגל ישן, אם כי לפרקי זמן קצרים יותר.

שונאי הטלוויזיה, שהקימו בבריטניה, כאמור, גופים שונים ומוציאים לאור גם כתב־עת ברוח "אנטי" זו, מכנים את הטלוויזיה "גנב הזמן" המודרני, מזהירים מפני ההתניה החדשה שהיא יוצרת לצורך בסיפוק מיידי, וההשפעה הכמעט־נארקוטית שלה. שלא לדבר כמובן על הסלידה הכמעט־מחלטת שלהם מהתכנים המוצגים – אחד מכל שלושה פריטים, לפי הנתונים של המתנגדים הבריטיים, גדוש באלימות. שערו בנפשכם כמה הזדעזעו כששמעו את נסיכתם דיאנה מתלוננת על האלימות הרבה לה חשוף יורש העצר של יורש העצר, ב"סטרסקי והאץ'". מה הוא בכלל עושה ליד הטלוויזיה כשמוקרנת תכנית תועבה כזו?!

המתנגדים בחו"ל, שהם הרבה יותר קולניים מעמיתיהם בארץ בשלב זה, אוהבים להצביע על חייהם המאושרים של מי שהחליטו לא להכניס טלוויזיה הביתה, ולמנות בין אלה גם אנשי תיקשורת עלומי־שם. ובכל זאת, ולמרות הנתונים והמחקרים המרשימים־מפחידים שהם מצטטים, התמונה הקודרת שהם מציירים כצל הטלוויזיה מול האושר והיצירה הפורחים כשזו איננה, הם נשארים מיעוט המחזיק בדעת מיעוט. אין ספק שרבים, גם מבין התומכים הנלהבים בטלוויזיה, יודו שיש במכשיר, בתכניות המוצגות באמצעותו ובהרגלי הצפיה בו, הרבה מקום לשיפור ולשינוי לטובה. אבל, בדיוק כמו מזון קפוא ובדים סינטטיים, זה כנראה אחד הדברים המאור לארמושלמים שאנו משלימים איתם בחיינו המודרנים. לפחות בשלב זה. ■

רותי קינן

סלט מהעיר ניצה – עם נתחי אנשובי ותפוחי אדמה

הקשר הצרפתי

אם מחפשים קשר למאכלי צרפת בימים אלה – אפשר למצוא בשפע: בשבוע הבא יחוג העם הצרפתי את יום שחרור הבסטיליה – ה־14 ביולי המפורסם, הרבה אוהדי כדורגל שאוכזבים יתנחמו במקום השלישי במונדיאל – משחקי צמע העולם בכדורגל שזה לא מכבר הסתיימו. אלה גם אלה יזמו לקרבם יין (משובח) בשפע ויקשנו על מנעמי החיך שמציע המטבח האנין שלהם בכל קרן זווית.

אין ספק, כי המטבח הצרפתי המסורתי היה ונשאר הפנינה שבכתר המטבחים העולמיים. גם אם קמו לו במשך השנים מתחרים שונים (ראה המטבח הצרפתי החדש) ומחוץ, עמד המטבח הזה בכבוד כנגד כל תחרות, ואשפי צרפת עדיין מבטלים בבוז כל איום על שלטונם בממלכת הסירים והמחבתות.

המטבח הצרפתי האנין אינו זקוק לחמלצות, ולכן, לא צריך לחפש תירוצים כדי לבשל בסגנון הזה. הוא מתאים לכל הזדמנות ולכל שעה ותמיד מתלווה לו נופך של ייחוס ועידון. הרכבנו כאן ארוחה קייצית מעודנת, במבטא צרפתי, עם מתוחות השייכים במידה רבה לאגף הים תיכוני של הארץ הזאת.

סלט ניסואז

סלט שהוא ארוחה קיצית בפני עצמו. הוסיפו לו באגט טרי ופאריך, מרוח בהרבה חמאה וקנחו ביין לבן קר. אפשר להכין אותו בקערה גדולה ולחלק ממנו לסועדים, אך יפה להכינו בקערות אישיות ולסדר בהן את המרכיבים בשכבות, כשהרוטב יצוק מעליהן.

החומרים ל־4 מנות:
עלי חסה (לא הכרחי)
3 תפוחי אדמה, מבושלים בקליפתם
200 ג' שעועית ירוקה (אפשר גם קפואה), מבושלת
2 עגבניות גדולות
2 מלפפונים גדולים בפרוסות
בצל גדול בפרוסות דקות
100 ג' זיתים שחורים
2 כפות צלפים
כף פטרוסלינון קצוץ
4 פילה אנשובי
שן שום כתושה
1½ כפות חומץ או יין
מלח, פלפל שחור
4½ כפות שמן זית

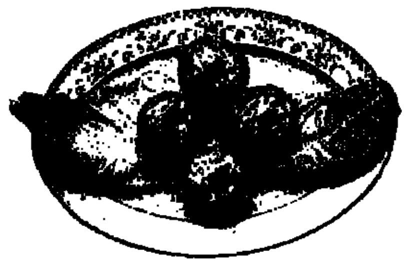

סלסלות עגבניות ממולאות בטונה פוסידון

חומרים:

4 עגבניות גדולות
200 גר' טונה פוסידון מפוררת
3 כפות מיונז אמיתי תלמה
2 מלפפונים חמוצים - זיתי הגליל
1 גמבה כבושה
1 כף פטרוזיליה קצוצה
1 כפית מיץ לימון
2 עלי חסה טריים
מלח ופלפל לבן לפי הטעם

אופן ההכנה:

לשטוף את העגבניות ולהוריד להן את ה"ראשים". לרוקן את העגבניות בעזרת כפית ולהשאיר שוליים בעובי 1 ס"מ. לפורר את הטונה לתוך קערה, להוסיף לה את המיונז. לחתוך את המלפפונים ואת הגמבה לקוביות קטנות ולהוסיף לטונה. להוסיף את הפטרוזיליה הקצוצה ואת התבלינים לפי הטעם. לערבב ולמלא את העגבניות. לרפד צלחת הגשה בעלי חסה ולהניח עליהם את העגבניות. מוגש כמנה ראשונה קרה. אפשר לפזר זיתי הגליל סביב העגבניות להעשרת הטעם.

פשטידת טונה פוסידון ואיטריות

חומרים:

200 גר' טונה פוסידון
1 חבילה איטריות שבלולים (250 גר')
1 שקית רוטב פטריות
6 פרוסות גבינה צהובה
1 ביצה קשה
מלח ופלפל לבן

אופן ההכנה:

לבשל את האיטריות במים ומלח ולסנן. להניח בקערה עמוקה. להוסיף לאיטריות את הטונה המפוררת ואת רוטב הפטריות המוכן. פורסים את הביצה הקשה לפרוסות ומוסיפים לאיטריות. לערבב ולהוסיף מלח ופלפל לבן לפי הטעם. לצקת לתבנית מלבנית 33x27 ס"מ ולגרד גבינה צהובה למעלה. לאפות בתנור בחום בינוני 180°C, כ־45 דקות.

סלט טונה פוסידון מהודר

חומרים:

200 גר' טונה פוסידון מפוררת
50 גר' מלפפון חמוץ
50 גר' גמבה כבושה
50 גר' זיתי הגליל - שחורים
50 גר' זיתי הגליל - ירוקים
50 גר' חלבון ביצה קשה
70 גר' אבוקדו
50 גר' תירס משומר
1 כף פטרוזיליה קצוצה
3 כפות חומץ
2 כפות שמן
מלח, פלפל לבן וסוכר לפי הטעם

אופן ההכנה:

חותכים את כל החומרים לקוביות קטנות ומערבבים עם הטונה. מוסיפים קוביות קטנות של אבוקדו ואת התירס. להוסיף את החומץ, השמן והתבלינים לפי הטעם. לפזר למעלה את הפטרוזיליה הקצוצה ולהגיש.

אוזים: שאול צמח

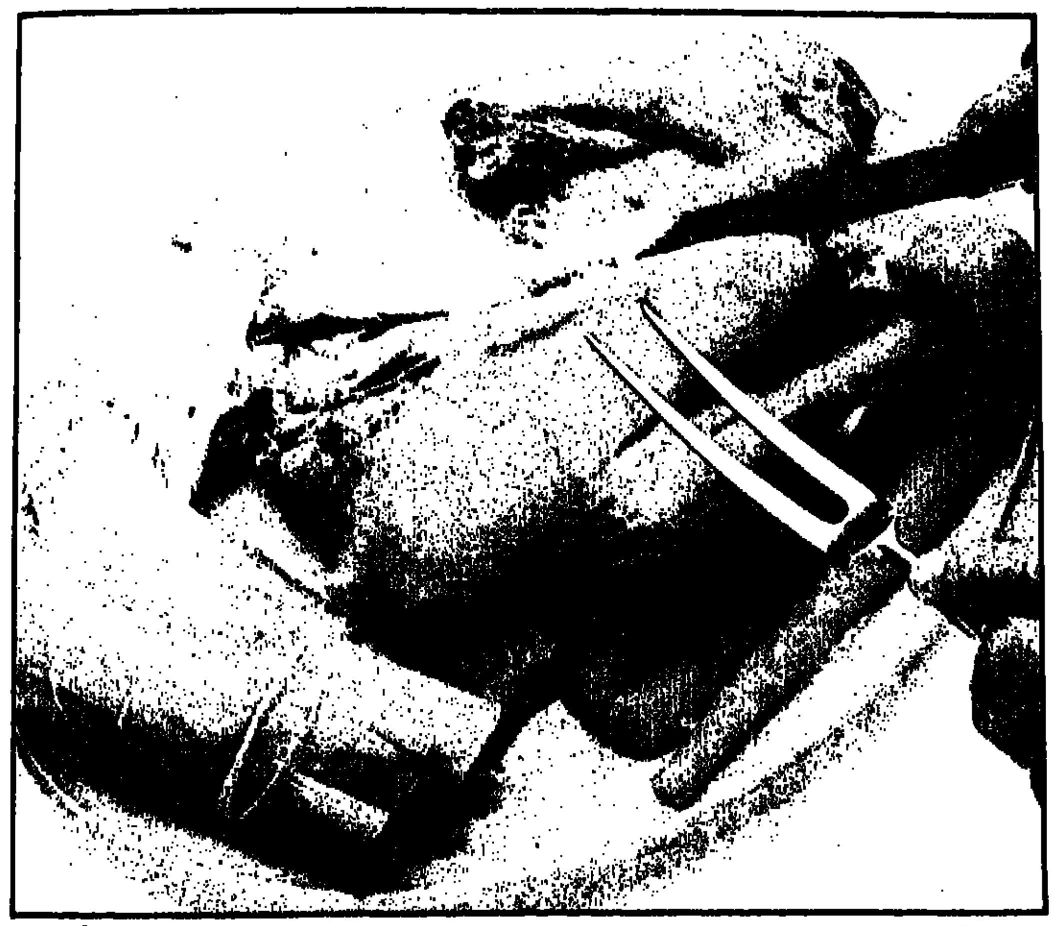

ארוחה שלמה עם עוף מכובס – בסיגנון צרפתי אריסטוקרטי

ההכנה:
רוחצים את עלי החסה ומייבשים היטב. קולפים את תפוחי האדמה ותותכים לקוביות או לפרוסות עבות. מסדרים את עלי החסה בקערת ההגשה (או בקערות אישיות). מניחים עליהם את תפוחי האדמה, השעועית, העגבניות – פרוסות לשמיניות, המלפפונים, פרוסות הבצל, הזיתים והצלפים. בוזקים בפטרוסלינון. מניחים את השום הכתוש בצנצנת קטנה יוצקים עליו את החומץ. מוסיפים מלח ופלפל, סוגרים את הצנצנת ומנערים מעט. פותחים, מוסיפים את השמן ומנערים שנית. יוצקים את הרוטב על פני הסלט. אפשר לערבב את הסלט או להגישו בשכבות, שכל סועד יערבב לעצמו.

אפשר להכין את הסלט מראש, אולם את הרוטב יש לצקת ממש לפני ההגשה.

פול או פוט

גם הצרפתים נוהגים לכבס עוף, אבל כשהם עושים זאת – העוף מקבל טעם אחר.

היתרון הקייצי של התבשיל הזה הוא בכך שעל השולחן עולה מאכל שכמעט אין בו טרחה – למעט בישול איטי בסיר סגור היטב – ושיכול לשמש ארוחה מלאה: מרק, מנת בשר עוף וירקות כתוספת.

התבשיל המסורתי והפשוט הזה קיבל גם נופך היסטורי־אריסטוקרטי וסמל לשפע, בהצהרתו של המלך הנרי הרביעי, כי שאיפתו היא שעל שולחנו של כל נתין יעלה תבשיל עוף ביום ראשון.

החומרים ל־8 מנות:
עוף גדול (במשקל 1½־2 ק"ג)
3 בצלים קטנים קלופים
5 גרגרי ציפורן
6 גזרים בינוניים
ראש סלרי
3 כרשות
כף מלח בישול
2.5 ליטרים מים
10 גרגרי פלפל שחור
צרור פטרוסלינון
עלה דפנה מעט אגוז מוסקט

ההכנה:
קושרים את העוף בחבל משיכה (כדי לשמור על צורתו). אפשר למלא את חלל הבטן בבצלים, שבהם נועצים את גרגרי הציפורן או להניח את הבצלים בסיר, לצד העוף. מניחים את כל המצרכים בסיר ומביאים לרתיחה על להבה נמוכה מאוד. כשהנוזלים מגיעים לנקודת הרתיחה מסירים את הקצף שנוצר בכף מחוררת, מכסים את הסיר חלקית ומניחים על להבה נמוכה מאוד, כך שהעוף יתבשל על סף הרתיחה, במשך שעתיים בערך.

להגשה, מסירים את צרור הפטרוסלינון ועלה הדפנה. מוציאים את העוף והירקות ומסננים את הנוזל שנותר. אפשר להגיש את הנוזל כמרק צח ואת העוף בליווי הירקות כמנה עיקרית.

על בסיס חלק מהמרק שנוצר אפשר להכין רוטב מצויין וקלאסי, שהעוף יוגש בו:

מתיכים 40 ג' מרגרינה בסיר קטן. מוסיפים 3 כפות קמח ובוחשים היטב. מוסיפים בזרם דק 2 כוסות מהמרק החם ובוחשים כל העת על להבה נמוכה. עד שהרוטב מתעבה מעדכנים את התיבול, יוצקים חלק ממנו על העוף ואת היתר מגישים בכלי נפרד.

אפונה בחסה

דרך צרפתית מאוד לבישול אפונה ירוקה. החסה מספקת את הלחות והנוזלים. התוצאה – מעודנת ומרעננת.

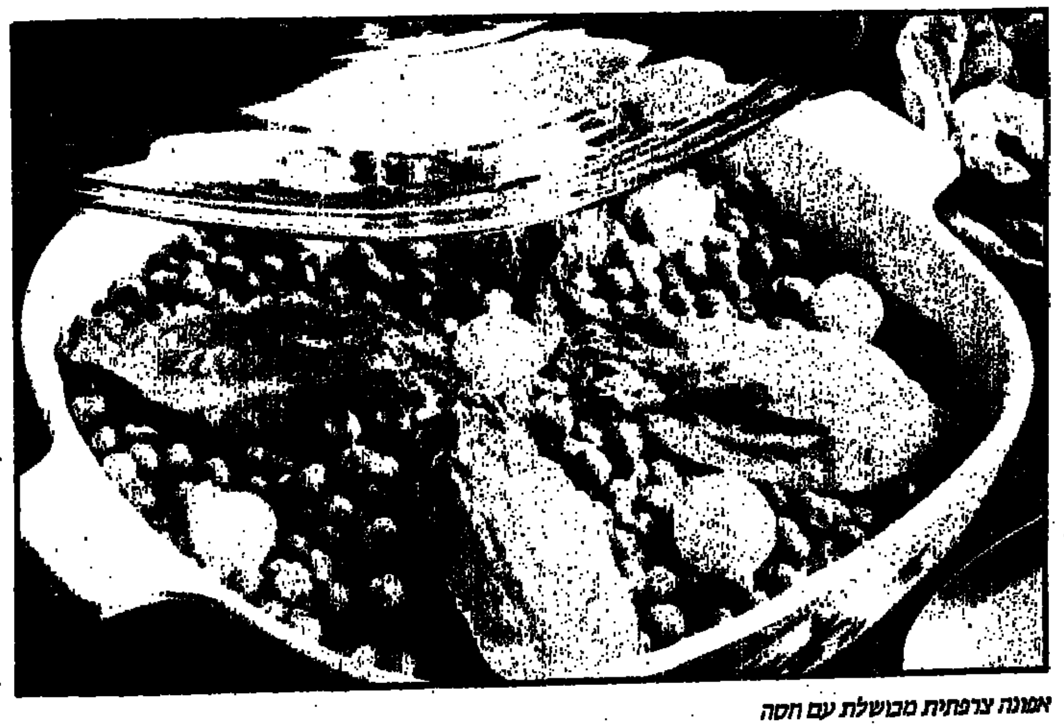

אפונה צרפתית מבושלת עם חסה

התומרים:
8 בצלים ירוקים
חסה צעירה
50 ג' חמאה או מרגרינה
מלח, פלפל, קורט סוכר
800 ג' אפונה ירוקה טריה (או קפואה)

ההכנה:
מסירים את החלק הירוק של הבצלים ואת שורשיהם ומותירים את הפקעת הלבנה שלמה. שוטפים היטב את החסה, מסירים את העלים החיצוניים ובוצעים את הלב לרבעים. משמנים בנדיבות תחתית ושולי סיר כבד בחמאה, מרפדים בעלי החסה ומוסיפים את הבצלים. בוזקים מלח, פלפל וסוכר ומפזרים קוביות מהחמאה הנותרת. מוסיפים את האפונה ומכסים את הסיר היטב. מניחים על להבה נמוכה ורצוי – על לוח אסבסט. לאחר 5 דקות בערך, כאשר תכולת הסיר מתחילה לבעבע, מנמיכים את הלהבה למינימום ומבשלים כ־20 דקות. יש לנער מבלי להסיר את המכסה. יש לנער מדי פעם את הסיר כדי למנוע חריכה. בתום הבישול פותחים את הסיר, בודקים ומעדכנים את התיבול ואם יש צורך – ממשיכים לבשל בסיר מכוסה עוד מספר דקות כדי שהאפונה תתרכך. ■

פולקלור
מלאכת הקודש של הבישול ההונגרי

יוסף (טומי) לפיד. אוכלים חם.

בהונגרית לא אומרים "להיכנס למטבח" אלא "לצאת למטבח" וגבר הונגרי המכבד את עצמו אינו יוצא למטבח, אומר טומי (יוסף) לפיד. העובדה שטומי אינו יודע לבשל לא הפריעה לו להוציא, יחד עם רות סירקיס, את "פפריקה", ספר הבישול ההונגרי הראשון בעברית.

"במבוא לספר 'אמן החיך' – התנ"ך של הבישול ההונגרי – כותב המחבר, מג'ר אלק: 'אני שונאי האוהב לאכול ומעולם לא בישלתי דבר'. זה נכון גם לגבי", אומר טומי לפיד. "התרבות ההונגרית היא תרבות מצ'ואיסטית מובהקת. לבשל זה מעשה אנטי מצ'ואיסטי מובהק. ההונגרים טוענים שאין אשה שלא יודעת לבשל, יש רק בעל שלא איכפת לו מה שמים לו בצלחת. והואיל וכל הונגרי המכבד את עצמו משוכנע, כי שום דבר לא חשוב יותר ממה ששמים לו בצלחת, אשתו מבינה שהיא עוסקת במלאכת קודש".

שולה לפיד, רעייתו, גם היא ממוצא הונגרי. מכריח מעידים שהיא מבשלת מצויין. בעיקר מאכלים הונגריים. "אני קורא מתכון כמו שמוסיקאי קורא פרטיטורה. יודע אם התבשיל יהיה יבש מדי או חמוץ מדי, אם טעם הבצל ישתלט או שהשום לא יורגש. הספר הוא קונצרט. אני המנצח, רות סירקיס כתבה את התווים, חושים המבשלות הן התזמורת והאוכלים זה הקהל".

ההתחלה היתה במספר מתכונים של סבתא מצד אבא שנשמרו אצל אמו. "הזמן אכל בהם וכתב היד היה קשה לקריאה. הייתי צריך לפענח וזה היה כמו לעסוק בארכיאולוגיה, הירוגליפים וניחוש". מתכונים נוספים נלקחו מדרדות הונגריות, ממסעדות הונגריות ברחבי תבל ומספרי בישול ישנים בשפה המדיארית. "נוכחתי לדעת שאי אפשר לקחת ספר מתכונים זר ולתרגם לעברית. זה לא עובר. הבישול ההונגרי מבוסס על משולש שאי אפשר להגשימו בארץ – פפריקה, בצל ושומן חזיר. רות התאימה אותו לתנאים הישראליים מבחינת המרכיבים, האקלים והכשרות: היא היתה מבשלת ואומרת – 'בוא דביתי' בצהרים שלושה סוגי דגים וארבע עוגות'. ואני באתי לטעום. בפעמים הראשונות התחלחלנו מהתוצאות. עוגת הדובו, למשל, היתה קשה כמו אבן. רות ניסתה וניסתה ואני טעמתי וטעמתי עד שהגענו לטעם שאני זוכר ורות תפסה את הפרינצים, את הקו המנחה, הבינה איך זה בנוי (ואפילו למדה את השמות בהונגרית) ואז זה הלך יותר בקלות".

שלוש שנים עבדו על הספר. לטומי היתה זו תקופה של העלאה במשקל וטריפ נוסטלגי. "אתה קורא מתכון והוא מתחיל לעבודה עליך: הלו, אתה זוכר אותי? לפני 48 שנה אכלת אותי במסעדת 'גונדל'". והנה עוגיות גלדי שומן עם כרוב, מתכון נדיר העובר במשפחה מדור לדור. טומי זוכר שהיו נוסעים לכפר של הדודה לאכול אותן. כדאי לנסות. "אם העוגיות הצליחו – הן פריכות ורב־טעמיות. אם לא הצליחו, סימן שמשהו לא בסדר איתי, איתך או משהו לא בסדר בעולם". הוא נזכר בטעמו של כרוב כבוש בחבית ובאינטריגות הקטנות של "בורסת המתכונים" המשפחתית, בימים שאיש לא דיבר על קלוריות וקולסטרול. "החיים היו מלאי טקסים הקשורים באכילה. יכולת לדעת כיצד מעריכים את האורח לפי סוג הסרוויז שהוציאו מהארון. אם אמא אמרה – אוציא את ה'הרנד' (סרוויז עם מוטיבים הונגריים עממיים) ידעתי שמתכבים לגוי, אם הוציאה את ה'רוזנטל' ידעתי שהאורח חשוב מאד, ואם ערכו את הכלים עם הקובלט הכחול הבנתי שרוצים מאד להרשים. כל הסוציאוגרפיה של החיים היתה קשורה באוכל.

"אמי, שבאה לפרובינציה (באצ'קה, כיום צפון יוגוסלביה) מבודפשט, נהגה לבזוק סוכר על האיטריות עם הכרוב. אבא התתנן שלפחות בפומבי תנהג כמו כולם ותבזוק על האיטריות מלח ופלפל. צורת האכילה של אבא היתה יותר עממית, מאסיבית וברוטאלית. למדתי משניהם.

"אוכל זה תרבות ובתוך כל תרבות יש רמה שהיא אמנות. אפשר לשבת ולדבר על ארוחה כמו על ביקור במוזיאון, וזה הרבה יותר מדוייק ממה שחושבים; פעמים רבות הייתי שופט בתחרויות של אשפי מטבח. אתה טועם 50־60 מנות ורושם ציונים. אחרי אכילה של 3 שעות, כשמתכנס חבר השופטים, יש אחידות ציונים מדהימה, הרבה יותר מאשר בתחרות של אמנים צעירים, למשל. כתיבת ספר בישול הולמת את התפיסה הרנסנסית שלי, צריך לקחת את החיים בהקף הרחב ביותר שאפשר ולכן אני כותב מחזות לתיאטרון וספרי נסיעות ועוסק בפוליטיקה וגם בבישול. אני רואה את החיים כמו גן גדול שצריך לטייל בו ולקטוף זר מאד רבגוני". ■

נורית ברצקי

איטריות אגוזים

איטריות אגוזים. מגישים עם אבקת סוכר

החומרים ל־6 מנות:
250 ג' איטריות רחבות
2 כפיות מלח
1 כף שמן
50 ג' חמאה מומסת
1 כוס אגוזים טחונים
¼ כוס סוכר

ההכנה:
מביאים לרתיחה כמות גדולה של מים בסיר גדול ומוסיפים להם את המלח ושמן. מטילים את האיטריות למים הרותחים ומבשלים ללא מכסה 8 דקות. מסננים ושוטפים את האיטריות במים זורמים קרים. מחזירים את האיטריות לסיר. מוסיפים את החמאה, האגוזים והסוכר. בוחשים כדי למנוע הידבקות האיטריות, וממשיכים לבשל על אש נמוכה 3 דקות, או עד שהאיטריות חמות. מגישים עם אבקת סוכר בנפרד; כדי שכל אחד ימתיק לפי טעמו. אוכלים חם. ■

תקון מתכון
פחזניות גבינה

ב"סגנון" מס' 107, במתכון "פחזניות גבינה" נפלה טעות. אל רשימת החומרים יש להוסיף 1 כוס קמח.

יונה פוסידון ...

4 מנות

חומרים:

250 גר' טונה פוסידון
1½ כוסות אורז לבן מבושל
1 תפוח עץ גרנד מגורר
1 בצל קטן קצוץ
1 בצל ירוק קצוץ
2 שיני שום כתושות
8 זיתים שחורים ללא גלעינים - זיתי הגליל
2 כפות צימוקים
½ מנגו
1 פלח אננס
3 כפיות שמן זית
1 כפית מיץ לימון
½ כפית אבקת קארי
מלח ופלפל לבן לפי הטעם

אופן התכנה:

מפוררים את הטונה לתוך קערה. מוסיפים אורז מבושל, תפוח עץ מגורר על פומפיה גסה, בצל קצוץ, שום כתוש, זיתי הגליל, צימוקים וקוביות קטנות של מנגו ואננס. מתבלים בקארי, מיץ לימון, שמן זית, מלח ופלפל לבן. מערבבים בעדינות ומגישים.

חומרים:

200 גר' טונה פוסידון מפוררת
150 גר' קמח
100 גר' מרגרינה בלובנד תלמה
¼ כף סוכר
½ כפית מלח
1 ביצה
5 עלי חסה טריים חתוכים לרצועות דקות
50 גר' חמאה
3 ביצים קשות
2 כפות פטרוזיליה קצוצה
3 עגבניות בינוניות
100 גר' גבינה צהובה

אופן ההכנה:

לערבב את המרגרינה עם הסוכר והמלח, להוסיף את הביצה, לערבב ולהוסיף את הקמח וליצור בצק חלק. להכניס למקרר לכ-20 דקות. לשמן תבנית פאי ולרדד לתוכה את הבצק. לאפות כ-20 דקות בחום 160°C עד לקבלת צבע חום בהיר. להמיס את החמאה בסיר שטוח, להוסיף את רצועות החסה, לאדות מעט ולצנן. לפזר חצי כמות הטונה על הבצק. על הטונה החסה המאודה, ועליה פרוסות ביצים קשות, על הביצים לפזר את שארית הטונה ומעליה את הפטרוזיליה הקצוצה. על הפטרוזיליה להניח פלחי עגבניות ולגרד למעלה את הגבינה הצהובה להקדים בתנור עד המסת הגבינה ולהגיש חם בתוך התבנית, עם "זיתי הגליל" כקישוט.

4 מנות

חומרים:

100 גר' טונה פוסידון מפוררת
70 גר' תמרים
70 גר' גמבה כבושה
70 גר' פלפל ירוק
70 גר' תאנים מיובשות
70 גר' מלפפון חמוץ - זיתי הגליל
70 גר' זיתים מגולענים - זיתי הגליל

רוטב:

1 כוס מיונז אמיתי תלמה
3 כפות קטשופ 778
½ כפית נס קפה
½ כפית ברנדי
½ כפית מיץ לימון
מלח, פלפל לבן וסוכר לפי הטעם

אופן התכנה:

לפורר את הטונה. לחתוך את יתר החומרים לרצועות דקות ולערבב עם הטונה. את תערובת הפירות והירקות החתוכים להעביר לגביעי שמפניה ולשמור בקרור. לפני ההגשה לערבב את כל חומרי הרוטב, להוסיף תבלינים לפי הטעם. לצקת על התערובת שבגביעים ולהגיש.

מזון ומטבח

חוויות גסטרונומיות

בוע הספר העברי כבר מאחורינו וכמדי שנה זכו ספרי הבישול והאפיה להצלחה רבה. אמנם שריד הטענה ש"הספרות המקצועית לבישול" מיועדת יותר לקישוט המדף אך בכל זאת היא מעידה על שינוי בהרגלי צריכה, טעמים ואניגות טעם.

לא חלפו אלא חמש עשרה שנים מאז גילינו שאוכל זה לא רק חומוס או גפילטע פיש. התמונות חמגרות מעוררות תיאבון ולפעמים עד ש... ממש בא לרוץ למסעדה. וכאלה לא חסר – רק תבחר אוכל מזרחי, אוכל סיני, אוכל צרפתי ומה לאז הכל בהתאם לכיס. מסעדות עממיות ויוקרתיות כאחת. האוכל הפך למוקד בילוי חברתי נפוץ.

חם להגשה

סוג חדש של מזון החודר במהירות לשוק הוא ה"אוכל המוכן". יותר ויותר מזון מוכן ניתן למצוא על מדפי הסופרמרקטים. בארה"ב מקובל המזון המוכן כיעיל במיוחד לנשים עובדות. הנוחות משחקת תפקיד ראשי. ובישראל מבחר מגוון של ירקות, מוצרי מאפה ואף מיני בשרים קלים להכנה המצריכים חימום קל בלבד.

במדורנו "מזון ומטבח" ניסינו לתת לכם על קצה המזלג רעיונות למנות ראשונות המורכבות מטונה ומיונז. מנות אחרונות על טהרת היוגורט, מוצרי בשר נבחרים ובילוי קולינרי פרי המלצתנו.

אדום
מוצרי בשר ונקניק
הל"ת תבשיט זנ, ת"א
טל. 651610
לא כשר
בפיקוח וטרינרי
"תפארת בשרות מהממת; זועקת ללקוחות מביני איכות" מא"ל ב"מעריב"
לחשיג במעדניות נבחרות
ובדלי־שופ רמת אביב טל. 416222
חבט – כפר שמריהו טל. 052-78631
מעדני רמי – דיזנגוף 106 טל. 239831

ארטל פרסומים

לפת ממולאה בסלט טונה פוסידון
6 מנות

חומרים:

12 לפתות קטנות וצעירות
200 גר' טונה פוסידון
מלח, פלפל לבן
1 גבעול כרפס
1 כוס מיונז אמיתי תלמה
1 כפית חרדל אמיתי תלמה
מעט מיץ לימון
1 חסה
12 זיתים שחורים - זיתי הגליל

אופן הכנה:

לקלף את הלפתות , לחתוך פרוסה קטנה מצד השורש, כדי לתת ללפת בסיס ישר ויציב. לרוקן את הלפתות בעזרת סכין או כפית חדה ולהשאיר שוליים בעובי 1 ס"מ. להרתיח מים עם מלח, להכניס את הלפתות למים הרותחים ולהביא שנית לידי רתיחה. לכסות את הסיר, לכבות את האש ולהשהות 10 דקות. לסנן היטב. לסנן את הטונה מהשמן ולפורר במזלג. לקצוץ דק את גבעול הכרפס ולהוסיף לטונה. להוסיף מיונז, חרדל, מלח, פלפל לבן ומיץ לימון. למלא את הלפתות בסלט הנ"ל. לרחוץ היטב את החסה ולחתכה לרצועות דקות. לרפד בהן צלחת הגשה ולערוך עליהן את הלפתות הממולאות. עטרו כל לפת בזית שחור. הגישו קר כמנה ראשונה.

טונת פוסידון בקריש
6-8 מנות

חומרים:

2 קופסאות טונה פוסידון ברוטב טבעי
2 כוסות מרק עוף זך תלמה
50 גר' ג'לטין
50 גר' זיתים שחורים וירוקים ללא גרעינים - זיתי הגליל
2 ביצים קשות
פטרוזיליה לקישוט
מלח, פלפל לבן
מיץ לימון

אופן ההכנה:

מועכים את הטונה בממחה או בבלנדר, מוסיפים מלח, פלפל לבן ומיץ לימון לפי הטעם. מוסיפים את הזיתים חתוכים לפלחים ומצננים במקרר. מרתיחים את מרק העוף, שופכים לתוכו את הג'לטין ומערבבים היטב. בתבנית אפיה של עוגה אנגלית (אינגליש קייק) יוצקים בתחתית מתערובת המרק בשיכבה דקה. מצננים מעט ומניחים על גבי הקריש פרוסות ביצים קשות ועלי פטרוזיליה לקישוט. מזליפים את ממרח הטונה על גבי משטח הביצים כך שהטונה לא תיגע בדפנות התבנית מקררים כשעה במקרר. משחררים בעזרת סכין והופכים על גבי פלטת הגשה, כשקישוט הביצים והפטרוזיליה כלפי מעלה. פורסים למנות ומגישים קר כמנה ראשונה.

הופק ע"י ישום כוונים.

קרוקט טונה פוסידון ברוטב מיונז

חומרים:

500 גר' טונה פוסידון טחונה
1 פרוסת לחם מושרית וטחונה
3 שיני שום כתושות
½ בצל קצוץ דק ומאודה
1 גבעול סלרי אמריקאי קצוץ דק
1 ביצה טריה
3 כפיות קמח
מלח, פלפל לבן, אגוז מוסקט מגורד
זיתים מבוקעים - זיתי הגליל

לטיגון:

½ כוס קמח
3 כפות פרורי לחם
1 ביצה
1 כוס שמן

לרוטב:

3 כפיות מיונז אמיתי תלמה
2 כפיות שמנת מתוקה או קצפת צמחית תלמה
½ כוס מיץ מנדרינות
3 גבעולי שמיר קצוצים דק
1 כפית מיץ לימון
1 קליפת תפוז מגוררת

אופן ההכנה:

מערבבים יחד את הטונה, הלחם המושרה והטחון, השום הכתוש, הבצל, הסלרי, הביצה, הקמח והתבלינים ויוצרים נקניקים בעובי 1 ס"מ ובאורך 5 ס"מ. מצפים את הנקניקים בקמח, ביצה ופרורי לחם ומטגנים בשמן חם עד להזהבתם. מכינים רוטב מכל החומרים ומגישים ליד הקרוקטים בכלי נפרד, בלווית הזיתים המבוקעים.

סלט פוסידון קל
4 מנות

חומרים:

2 קופסאות טונה פוסידון ברוטב טבעי
40 גר' קטשופ 778
50 גר' זיתים שחורים וירוקים ללא גלעינים - זיתי הגליל
2 כפות פטרוזיליה קצוצה
מלח, פלפל לבן ומיץ לימון
6-7 עלי חסה
מרגרינה בלובנד לטיגון.

אופן ההכנה:

ממיסים את המרגרינה במחבת ומאדים בה את הזיתים. מוסיפים את הקטשופ, התבלינים ואת הטונה המפוררת. בכלי נפרד ממיסים מעט מרגרינה ומוסיפים את החסה החתוכה לרצועות דקות. מאדים את החסה כ- דקה ומוסיפים אותה לתערובת הטונה. מגישים חם כמנה ראשונה או כמנת ביניים על קרייקר או על פרוסת לחם דקה.

תפיוזת טונה פוסידון ברוטב זיתי הגליל

חומרים:

200 גר' טונה פוסידון מפוררת
½ ליטר מים
250 גר' קמח
125 גר' מרגרינה בלובנד תלמה
6 חלבונים
6 חלמונים
3 שיני שום כתושות
מלח, פלפל לבן

רוטב:

150 גר' זיתים ירוקים ממולאים - זיתי הגליל
1 בצל קצוץ
½ כוס יין לבן
1 כף קמח

אופן ההכנה:

1. להרתיח את המים עם המרגרינה
2. להוסיף את הקמח ולערבב עד שהבצק משתחרר מדפנות הסיר
3. לצנן מעט את הבצק ולהוסיף חלמון-חלמון תוך כדי בחישה
4. להוסיף את התבלינים ואת הטונה המפוררת
5. לשמן כלי מתאים לתפיחה
6. להקציף את החלבונים ולהוסיף לתערובת הדגים
7. למלא את הכלי בתערובת ולאפות בתנור בחום של 140°c כ-40 דקות
8. לצקת את הרוטב על התפיחה ולהגיש חם

הכנת הרוטב:

מטגנים במעט שמן את הבצל עד להזהבתו, מוסיפים את הזיתים הממולאים ומערבבים. מוסיפים את הקמח ובוחשים היטב. יוצקים על התערובת את היין ובוחשים עד להסמכה.

בורקס ממולאים בטונה פוסידון ובטחינה

חומרים:

½ק"ג בצק עלים מוכן
250 גר' טונה פוסידון מפוררת
150 גר' טחינה
2 כפיות מיץ לימון
100 גר' אגוזי מוח
מלח ופלפל לבן לפי הטעם
מעט שומשום
1 ביצה טריה

אופן ההכנה:

1. לרדד את הבצק ולחתוך לריבועים בגודל 8x8 ס"מ
2. לערבב את הטונה המפוררת עם אגוזים, מיץ לימון, מלח, פלפל לבן
3. למרוח את ריבועי הבצק במעט טחינה
4. למלא את הבצק ולקפלו בצורת משולש, להדק היטב את הדפנות
5. למרוח את הבצק בביצה טרופה ולפזר למעלה שומשום
6. לאפות בתנור בחום של 180°c כ-40 דקות

להגיש חם עם רוטב עגבניות פיקנטי.

מזון ומטבח

צרור עצות שימושיות...

מה עושים כשהתבשיל מלוח מדי?
למרק או לצלי בשר מוסיפים תפוח אדמה חצוי שסופג את עודף המליחות. לאחר מכן מוציאים אותו מהמים. אפשרות אחרת: להוסיף כפית חומץ תפוחים מעורב בכפית סוכר.

★ **הסיר נחרך בתחתיתו!** לא קרה אסון איך מסירים בישול שדבק בתחתית הסיר! בוזקים על תחתיתו כמות נדיבה של סודה לשתיה ומוסיפים מעט מים להרטבת האבקה. מניחים למספר עות בד"כ ישתחרר החלק החרוך בקלות מהסיר.

קח סינית הביתה
צ'יינה דיליג'
הסינית של רמת־השרון
דרך הרצליה 199, תחנת דלק "טופז" רמת השרון
(ליד הכפר הירוק) טל. 491873 (03)

גלידת יוגורט
יוגורט מוקפא
קל-טעם
חברה לשיווק מזון דיאטתי בע"מ
דיאטתי
דל-קלוריות

ניתן להשיג בחנויות טבע

היוגורט, מוצר חלבי פופולארי מאוד בארץ, קל לעיכול מחלב, ובעל ערך תזונתי גבוה. היוגורט מבוסס על חלב העובר תהליכי תסיסה בעזרת מיקרואורגניזמים מיוחדים (חיידקי מחמצת). תהליכים אלה מקנים למוצר טעם, מרקם וריח אופייניים. משפרים את עיכולו בגוף האדם ותורמים לאיכותו התזונתית הגבוהה.
חיידקי יוגורט מזן ואיכות טובים, המצליחים להגיע למעי הגס של האדם, יגנו עליו מפני חיידקים מזיקים הפוגעים בפעילותה התקינה של מערכת העיכול. תרופות אנטיביוטיות הורסות כידוע חיידקים גורמי מחלות בגוף האדם ומתברר שהן פוגעות גם בחיידקים שבמערכת העיכול. לכן, מקובל להמליץ על אכילת יוגורט כאמצעי יעיל לתחדרת מיקרואורגניזמים רצויים למערכת העיכול לאחר טיפול אנטיביוטי.

מוצר חדש של חברת קל־טעם בע"מ חברה לשיווק מזון דיאטתי, רח' אחד העם 73, טל. 201834.

באפרופו
קניון אילון ר"ג
טל. 798021

באפרופו
מסעדה מזרחית
תפריט חדש
באזור המסעדות
בקניון אילון

באפרופו
היכל התרבות ת"א,
טל. 289289

אריאל פרסומים

בשנים הראשונות להתרחשותה היתה המהפכה המינית כרוכה בהתבשלות במיץ של עצמנו. נשים דיברו עם נשים על נשים. יש פיתוי רב בהידברות הכֵּנה עם גברים, שהזדמן להם להציץ לנפשות גבריות ונשיות כאחת. הספר „נשים נבונות אינן טועות" מנסה להתיר את הפלונטֶר הסבוך, שנוצר ביחסי גברים ונשים, בעיקר מאז התערערו דפוסי התפקידים השמרניים.

תלמה ארמון

נשים בפלונטר

„נשים נבונות אינן טועות", אמר גבר נבון, למראה כותרת הספר „מדוע נשים נבונות טועות?" (הוצאת ר. סירקיס). אולי גם גבר נבון טועה, לפעמים, אבל כשם הספר יש, באמת, לא מעט חנופה. הספר אינו עוסק בטעות מיקרית, שגם הנפלאות שבינינו עלולות להכשל בה. מדובר בדפוסי התנהגות שגורים אצל נשים שעברו לפחות עשרים ושמונה שנים ראשונות לחייהן, תוך התיחסות שגויה כלפי המין הגברי.

המחברים, ד"ר ק. כהן וד"ר מ. קינדר, שני פסיכולוגים, גברים, אמריקנים, יודעים שהפניה אל התכונה הניכספת הזאת, תבונה, תביא אל שערי סיפרם גם את הנשים שאינן מעיינות בדרך כלל בספרי עֲצָה־בִּין־רגע. אין ספק, שיש יחוד בעובדה שגברים כתבו את הספר. „רוב הספרים שנכתבו למען נשים בעשור האחרון – נכתבו על ידי נשים", הם מציינים בהקדמה, „אך בעבודתנו עם המטופלות שלנו גילינו, שנשים רוצות לשמוע את השגותינו והשקפותינו שלנו, לא רק משום היותנו פסיכולוגים, אלא משום היותנו גברים". המהפכה המינית היתה כרוכה, באמת, בשנים הראשונות להתרחשותה, בהתבשלות במיץ עצמנו. נשים דיברו עם נשים על נשים. יש פיתוי רב בהידברות הכֵּנה עם גברים, שהזדמן להם להציץ לנפשות גבריות ונשיות כאחת.

הנבל המקסים

הספר מנסה להתיר את הפלונטֶר הסבוך, שנוצר ביחסי גברים ונשים מאחורי עורף המיגננות ששני המינים הקימו לעצמם, בעיקר מאז התערערו דפוסי התפקידים השמרניים. הוא עושה זאת בשיטה האמריקנית, אולי מפני שבינתיים לא הומצאה שיטה טובה יותר. האמריקנים, גם בעיתוני הנשים שלהם, דוגמת „קוסמופוליטן", תוקפים בעיה דרך הצגת קייס מפוברק אנונימי, בר־ישום על המוני נשים בעולם המערבי. הפתיחה „דינה בת ה־28, עיתונאית פרילאנס שאפתנית ומצליחה", משרתת את הספר הזה, אבל היא טובה גם לכל ספר אחר מן הסוג הזה. במרוצת הפרקים הבאים נפגוש נשים רבות, מיעוטן מתקרבות לגיל 30, רובן עברו אותו. כל הנשים במצב זה או אחר של רווקות (עדיין לא נישאו, או גרושות), כולן עוסקות במקצועות חופשיים, לרוב רבי עניין בקונוטציות שלהם, כולן עצמאיות מבחינה כלכלית. גם הגברים המגיחים לדפי הספר, לצרכי הטיעונים, הם רופאים, מנהלי חשבונות.

בנוסח הספר, אם כן, אני יכולה לספר כאן על אשה שהכרתי. לעונזל, הסיפור אמיתי, ולוּ בשל העובדה, שאותה אשה הגיעה אלי במרוצה עם הספר שבו אנו דנים, כבר לפני שתורגם. היא בת 33, מפיקה בטלוויזיה, גרה בדירת גג בתל־אביב, חוזרת שוב ושוב על אותה טעות ביחסיה עם גברים. „לפעמים", אמרה לי, „שווה לקרוא ספר, רק בשביל משפט אחד". היא מצאה אותו בעמוד 170 „כישרונו הבולט ביותר של הנבל הוא הבנתו המעמיקה את האופי הנשי. הוא חקר את טיבעָן לעתים באופן כה יסודי, עד שהוא מכירן היטב. לפתות את הצרדים הנוגעים לעניינו. הוא גם אינו טיפש: הוא אפילו אינטואיטיבי ורגיש מרוב הגברים האחרים. לרוע המזל, צרכיו שלו חשובים לו יותר מכל כללי ההגינות כלפי נשים". האשה הנבונה הזאת, היפה והאינטליגנטית, מיקרה את צרותיה במשפט הזה, רק מפני שאחרון המבקרים בחדר השינה שלה היה נבל מקסים. אבל לפני זה ביקרו שם כמה וכמה בחורים „טובים ומשעממים", שני „משוחררים לכאורה", אחד „צידפה" ואחר „מתבגר ניצחי" (ההגדרות מתוך הספר).

אהבה ניכזבת

כלומר, למרות הפופולאריזציה של תאור המיפגשים הכושלים בין המינים, יש לדברים אחיזה איתנה במציאות. אין, כמעט, מירקם פסיכולוגי הרה אסון, שהספר אינו נוגע בו. מתוך ההנחה שכל אחת מאיתנו טועה בבחירת מושא חלומותיה, לפחות פעם אחת בחיים, הרי שכל קוראת תמצא את השגיאה שלה בעמוד כלשהו. גם הסיבות לכל אהבה ניכזבת נמצאות כאן. מי שילדותה הרגילה אותה לאב מגונן וכל־יכול, תמשיך לחפש אב גם בחייה הבוגרים, שבהם תפגוש לא מעט גברים שמחפשים אמא. מי שנכוותה קשות בקשריה עם גברים ואגרה כעס רב, תתקשה להסתירו בבואה לפגוש גבר חדש, שעשוי, אולי, לשנות את דעתה על המין הגברי.

„או.קי, אז מה אני עושה עם כל המידע הנפלא הזה?" שאלה אותי חברתי הנלהבת, הנבונה והטועה, שהביאה, אגב, את הספר מארה"ב. הזכרתי לה את עמוד 155. „כללים למציאת הגבר הנכון". כל מה שכתוב שם, החל בהנחה ש„אין גברים מושלמים", דרך הידיעה ש„כעס מפחיד גברים" ו„כדי למצוא צריך ליזום", ועד ל„גברים כן רוצים להתחייב", הכל נשמע הגיוני ומעורר תקווה. בתנאי שאת אשה ששרירי רגליה מתורגלים להליכה והירה בין קליפות ביצים. כל מעידה, תולדת הרגלי החשיבה המוטעים הוותיקים שלך, עלולה להנחית אותך על „נבל נשוי", או לגרום לך לפסילה נחפזת של „יהלום גולמי". נראה אותך זוכרת את כלל מספר 2, „גברים מסעירים יכולים לאמלל נשים", בפגישתך הבאה עם פול ניומן...

„יש נשים אשר דומה שהן תמיד מצליחות עם גברים: הן מקרינות איזו תכונה כה חזקה ומושכת, שגברים כאילו מהופנטים על ידיהן. תכונה זו היא היכולת להיות רכות ומעניקות ובו בזמן חזקות ובעלות עוצמה" (עמ' 135). הספר הזה אינו מיועד לנשים האלה, אלא לציידות, ששטפון הפמיניזם הותיר אותן בלתי מאוזנות עד כדי כך. אפשר להשתעשע מקריאת תדריך הצייד הזה, וכדרך להבין כמה דברים על נשים ועל גברים בשנות השמונים. בדפי הספח יש מבחנים עצמיים, לצורך העמקת הידע על אישיותך. ואם באמת כל מה שחסר לך בחיים זה גבר, המבחן האמיתי שלך יהיה בשלב המעשה, מחר בבוקר, כשתגיעי לעבודה (בתיאטרון, בבית־חולים, במספרה היוקרתית) ותפגשי בגבר לא מושלם. האם הוא מצידו שינן, בינתיים, את הספר „מרוע גברים נבונים טועים?", או שמא ניטל על שניכם להמתין, עד שמישהו בעל שיפוט מסחרי מוטעה יכתוב ספר כזה? ■

רפי יעקובי
פסיכולוג

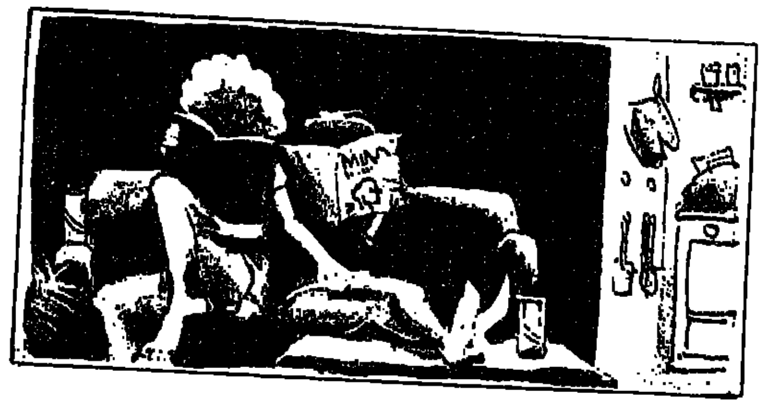

אשתי לא נותנת לי

אם אתה פוגש אותו עטור זיפי זקן בן יומיו, בכט מיוסר בעיניו, כרע סגריה יכתיבה כפיו ואצבעות צהבות־אדמוניות בניקוטין – אז, זהו זה. ליד ידידים הוא מתלונן מרות על אשתו היינעת מבנו את מנעמיההיים, מתרברב, שאם זה היה תלוי בו, הם היו עושים את זה מי יודע כמה פעמים, ובאיזו תדירות.

עדיין ניתן לשמוע פה ושם את הגירסה, לפיה ידוע משחר ההיסטוריה, שהגבר צריך את זה יותר מהאשה. וזוה פשוט טרגי והתעלולות של הטבע ליצור חוסר התאמה משווע כזה בין המינים. הגבר צריך את זה מטבע טייחו ועליו להיות תלוי באשה עד צאת נשמתו, שתואיל בטובה להיעתר לו. די בברי בקיעיה של אגדה זו, ליד אגרות החסידה־המביאה־ילדים, ועוד דברי הבל שפיטמו אותנו כהם בשנות העבר. אני פוכר אצבעותי בראנה, מה יקרה אם דנשים תקופנה להתחרות בנו, ולהראות לנו מהיכן כאמת משתין הדג. ואנו הגברים אנה אנו באים.

> לא חשוב מי מתחיל.
> זה יכול להיות הוא.
> או היא.
> או לסירוגין, בערבוביה.
> זה בכלל לא משנה איזה טכס אנשים יוצרים כהכנה למין. החשוב הוא שקיימת היענות ידידותית.

וכי ניתן בכלל להשוות את יכולת הספיגה של האשה אל כושר הפליטה של הגבר? עם קצת הרגולת לא מסובכת במיוחד, היא יכולה להגיע לכושר ספיגה של כמה עשרות ביום. ואילו אנו, מיטב לא לגלות את טפשתו ברבים.

אז מה בכל זאת מסתתר מאחורי משפט כזה? נוכל להבין זאת אם נבכים סוף סוף להתעלם סופית מן המיתוס העתיק.

והגבר – תמיד בא לו?

קרוב לוודאי, שיצרתם שפת הידברות ביניכם, בה אתה מבצע את תפקידך, ובכפיחות גורילה על החזה, מודיע שהינך מאוד להוט ואילו היא, ידידתך, חסה עליך, מתמל נפשה, ונוכלת על עצמה את כובד הסירוב. היא משמרת עבורך את הציור העתיק, אודות הגבר, הגברי, התמיד רוצה, התכיר קומר נכון. ציור לפי לבבך, כאשר אהבת. יפה כצידה, לא? אני בוהלס סכון שווה פעולה ידידותית להפות על חולשתך ולישל על עצמה את האחריות על מנחות הלילה שלך. הן הוא היה איתך קנים רבות. היא אומרת „לא", גם כש־בילך, וכמקומך. מגיעה לה ממך תודה מקרב לב על כך.

לפני שנמשיך הלאה, הבה ונצמצם את הדיון וננפה מתוכו מרכיבים אחרים.

ראשית, נסיר את רגעי־החסר שבהם מתקיימת התרחשות־מינית הדדית. יש הזדמנות, ויש היענות לגירוי. אין מעצורים ואין מגבלות. כשהגבר ואשה חשים באותו זמן את הגירוי ועושים חיים משוגעים – זו באמת חגיגה אירוטית.

שנית, נגפה את הביטוי האירוטי, כפי שהוא בא לידי ביטוי אצל בני זוג המתפקדים כידידים ברמה של פעוטון. שם היא פונה אליו בסימן קל של ביטוי רצון מיני, והוא נוהם לעברה: „לא עכשיו", „לא בא לי", הוא עייף או טרוד. האינפנטיל שבוי כולו בעניניו ולא מצליח עדיין להגיח החוצה, ולהבחין שלידו מונחת חבילת גירויים, והזדמנות לבלות איתה. היא, אמנם, עדיין איננה יודעת לגרות. היא חוזרת ומתקפלת לפינתה, פגועה, נעלבת, שומרת בזכרונה ונוטרת. אורבת להזדמנות להחזיר לו. ואז כשהוא עושה סימן שבא לו – היא מבזבזת את ההזדמנות, סתם כך, על נקמה מתוקה לה לאיד־שעור יותר מאשר אורגזמה. עכשיו תורו לקפל את זנבו, מקופף ומסורס, לבלות בטרוניות. יש לו עכשיו הצדקה להרוף אותה, ולה יש הצדקה לפגוע בו. ותוזר חלילה.

זו שפת ההידברות ביניהם. וכאמור, זוהי שפה ברמה של גן־ילדים. פעם ביובל, הם כאילו מסכימים להיאנס זה על־ידי זה. להיאנס כדי לא לוותר על האופציה של ברוגז. שלא יהיה במפגש המיני איזה סימן של במיהה לידידות רכרוכית.

הרגב הגדול מצויים ככר ברמת ידידות מפותחת יותר, המכתיבה את איכות ההוויה־המיני שלהם, באופן שיש ביניהם כבר איזו הסכמה. שכאשר האחד חש את הגירוי ורוצה, השני מצטרף אליו במהידות. לא עושה טובה כבניחה המכבה את הגירוי, אלא מצטרף. תוך שניות מגורה אף הוא. ומי שמתחיל יוצר הזדמנות לשניהם גם יחד.

לא להתנפל פתאום

לא חשוב מי מתחיל. זה יכול להיות לרוב הוא. או לרוב היא. או לסירוגין, בעירבוביה. זה בכלל לא משנה איזה טקס אנשים יוצרים לעצמם כהכנה למין. החשוב הוא שקיימת היענות ידידותית. ידידות זו מכילה בתוך בה גם יכולת התחשבות גבוהה מן הרגיל. התחשבות המבוססת על היכרות עם בן־הזוג ומומחיות לגביו. היא יודעת להבחין מתי הוא באמת איננו יכול, דהיינו: אין הזדמנות לבלות עימו, ואז גם לא תכביד עליו. ומתי הוא סתם מנותק, והיא יודעת היטב כיצד לפרוט על גופו ולאחר שניות אודות הוא מגורה. וכמובן שגם הוא לא יתנפל עליה, ברגע שמאד לא מתאים לה.

נשוב עתה אל הדפוס הכרוני, מן הסוג של „היא לא נותנת לי". (וזה יכול להיות כמובן, באותה קלות, „הוא לא נותן לי"). כאשר זו היא שאיננה נותנת, אך אתה יש לך זיונים ככל שרק תוכל – לא עמה אלא עם אחרות – אזי ניתן, אולי, לשער שאתה באמת רוצה ויכול, ואילו לה יש בעיה כלשהי. כי ממתי היא הקובעת הבלעדית את מיכסת המין שלך. מרחב ההורמנויות הוא עצום. כך שאם בני־זוג לא מהווים פרטנרים ידידותיים ומספקים במיטה, אין כל קושי למצוא פתרונות אחרים מחוץ לקשר־הזוגי ביניהם.

> העובדה שהיא מסרבת דווקא מגרה אותך. היא חוזרת ומסרבת – ועוצמת הגירוי עולה ותופחת. היא ממשיכה לסרב ואתה כבר מתפוצץ. ואז, בתיזמון ששניכם כבר יודעים להשיגו, היא נענית ואתה משיג פורקן מתוק.

אבל אם אתה נחבא מאחורי סינורה ומיכב שהיא „לא נותנת", כאילו אתה תינוק בעריסה שתלוי בְּמה שיביאו או יתנו לו – דע לך כי המדובר הוא בדפוס משותף שיצרתם ביניכם. הסדר כלשהו, שבו כל אחד מכם ממלא את תפקידו כהלכה. ועוד משהו, ההסדר הזה נוצר בעיקר למענך. והסוד שלו קשור באחד מן הפעלולים שהמות ממציא כדי להיות מגורה מבחינה מינית. אילו היא היתה רוצה, קרוב לוודאי שאתה היית מתקשה לרצות. והיית מאבד את תחושת הגירוי. ואילו כך, העובדה שהיא מסרבת דווקא מגרה אותך. היא ממשיכה לסרב ואתה כבר מתפוצץ מעוצמת הגירוי. ואז, בתיזמון ששניכם כבר יודעים היטב להשיגו – היא נענית וכך אתה משיג פורקן מתוק.

לגביה, יכול להיות שהיא נוטלת חלק בטכס המוזר שהכתבת לשניכם במיטה – משום שהיא ידידתך, ומוכנה לעשות הרבה למענך. אך לעצמה היא מאפשרת יחסי־מין מורכבים ומגוונים גם עם אחרים. אם היא כמוך, מסתפקת בטכניקה הזו, של יצירת גירוי, אזי נוצרה בה התמכרות לחיזוריך. לא מספיק לה שיש הזדמנות, ולא די לה בסימן כלשהו מצידך. סימן כלבבך מותיר אותה קהויה, רפויה ואדישה. אתה רוצה. אחר־כך רוצה יותר, ויותר, ואט אט, בסבלנות רבה, הנצברת כמו בסוללה, במשך ימים רבים הגירוי תופח גם אצלה. אמנם באיטיות רבה וזחלנית. אתה ממשיך לרצות, כמעט מתחנן ואז היא מתחילה לחוש את הגירוי ואת היותה רצויה כאשה. ואז כשאתה קרוב לחיתוך ורידיך, ומוכן למות למען שכיבה איתה, היא סוף סוף בשלה ואפויה וערוכה למפגש.

אבל זה יחסי כמובן. כך זה אצלם. אי־שם במקום אחר, במיטה אחרת, קיים מצב אחר. מה שהם משיגים בעמל־רב ובמשך ימים רבים, משיגים אחרים כשניות אחרות. כאשר הגירוי התופח לא צריך לחלוף דרך קירות עבים כל כך של אטימות. ■

אשתו היא אמו

רק מחצית מן הנשים שנשאלו על ידי מגאזין הנשים האמריקאני הפופולארי „וומנס דיי" השיבו בחיוב לשאלה „האם היית נישאת מחדש לבעלך" ורבע מהן אמרו כי הן מרגישות כמו אמא שלו.

המחקר שהקיף 3,009 נשים, שאלו להן הנישואין הראשונים, יופיע בגליון אוקטובר של העתון.

על פי הריוות, 50 אחוזים מן המשיבות לשאלון השיבו כי היו נישאות מחדש לאותו אדם, 38 אחוז מן הנשים אמרו כי לא היו עושות זאת ו־12 אחוז התקשו להחליט.

53 אחוזים מן הנשים אמרו כי הן מרגישות כבת זוגו של הבעל. 39 אחוז מרגישות כסוכנת הבית, 28 אחוז כמאהבת שלו, 27 אחוז כאמו ו־5 אחוזים כמו אחרתו. ■

(רויטר)

סרוויס במחירי מציאה

בסין היו מאז שחר ההיסטוריה הרבה סינים. היסטוריונים טוענים כי כבר לפני 2000 שנה, כאשר בעולם העתיק שלנו, קרי העולם של אגן הים התיכון (וזה כולל את יון ורומא ואת אבות אבותינו) חיו כ־40 מליון בני אדם, בסין כבר היו 60 מליון. לפני 300 שנה, כאשר אירופה „גילתה" את המזרח הרחוק, חיו בסין הרבה סינים. הם אהבו כלי חרסינה, וגם ידעו לייצר אותם. באירופה התפעלו מהכלים הסינים העדינים, ומאז ועד היום נחשב סרוויס סיני לסמל מעמד. סרוויס עתיק – על אחת כמה וכמה.

מלאי חפצים שבירים אלה לא היה גדול. יש להם כידוע נטיה להשבר, והמחירים היו בהתאם, בשמיים.

תארו לעצמכם מה קורה, שלשוק אקסקלוסיבי כזה זורמים לפתע מאה וחמישים אלף (150000 בספרות) חתיכות אורתנטיות, מודל שנות החמישים של המאה ה־18. נשמע כספור אגדה, אך הקופות הרושמות של בית המכירות „כריסטי" באמסטרדאם מעידות שמדובר בספור אמיתי.

תחילת הספור במחצית המאה ה־18. אנית המשא ההולנדית גלדרמאלסן מעמיסה בסין מטען יקר של תה שיועד לשווקי אירופה. כדי להגביר את יציבות הספינה, באלאסט – בשפת הימאים, מרטענים במתפניה כ־160 אלף כלי פורצלן זולים: כוסות, צלחות, קערות, סירים, סירי לילה ושאר כלים, וכולם מחרסינה.

גלדרמאלסן לא הגיעה לנמל הבית באמסטרדאם. ב־3 בינואר 1752 היא עלתה על שרטון כ־300 קילומטר דרומית למלאיה ושם נרקב התה תוך זמן קצר. החרסינה לעומת זה הרגישה במעמקים כבוח.

בעולם מסתובבים כמה מאות בני אדם שמתפרנסים מחילוץ אוצרות ממעמקי הים. כולם מחפשים את האוצר הגדול שיאפשר להם להמשיך לצלול לצרכי תענוג ותחביב בלבד. מעטים מצליחים. אחד מהם הוא מייקל האטצ'ר, אנגלי/אוסטרלי/ניו־זילנדי המוכר בין הצוללנים המקצועיים כצוללן צמרת. עכשיו הוא גם אחד העשירים שבהם.

ב־1983 הוא גילה באקראי 40 כלי חרסינה מפוזרים באזור שוניות מדרום למלאיה. את מקור הכלים לא הצליח לאתר, אך הניח כי מדובר באניה טרופה ששרידיה חייבים להיות באזור. הוא הראה את הממצאים למומחים של בית המכירות סות'בי באמסטרדאם. הג'נטלמנים לא היו מעונינים. האטצ'ר פנה למתחרים, כריסטי. שם נאמר לו שמדובר בכלים בני 300 שנה לפחות והביעו עניין מסוים. האתצ'ר חזר לשונית, אסף עוד כמה אלפי כלים מפוזרים שהוצעו למכירה באמסטרדאם, בניגוד לציפיות המומחים היתה המכירה כשלון. כלי חרסינה זולים מסין של המאה ה־18, חלקם סדוקים, לא היו בראש של ההולנדים.

לא איש כהאטצ'ר ירים ידיים. שניים שלושה מאמרים בעתונות, מסע רעשני של יחסי צבור שהביא לתודעת הקונים את מציאת המטמון, ובמכירה הפומבית הבאה הוא כבר אסף קרוב למליון דולר.

עכשיו כבר דובר בעסק גדול. ביחד עם מומחים לאתור אניות טרופות חזר לשונית. לקח עוד כמה חודשים, בהם התפטרו רוב הצוללים ועזבו את המשלחת, משוכנעים שהם מבזבזים זמן וכח במרדף אחרי ספינת רפאים. כמו בספורי האגדות, בסוף אתרו מכשירי אנית החיפוש גוף גדול באורך של כ־40 מטר עמוק בקרקעית. זאת היתה הגלדרמאלסן. כחודשיים וחצי עסקו אנשי הצוות בשליית 160 אלף פריטים, כולל עוגנים וכלי עבודה שסייעו בקביעת זהותה של האניה.

באמצע אפריל נערכה באמסטרדאם מכירה פומבית של הכלים שהועלו ממעמקים. קדמה למכירה מערכה אדירה של פרסום, יחסי צבור, סרטי וידיאו, ואפילו ספר שהודפס במהירות ותאר את מבצע החילוץ. את מבצע של הטיטאניק שכחו, והשם גלדרמאלסן התגלגל על לשונם של אנשים שמעולם לא ראו צלחת חרסינה סינית מקרוב. מומחים הרכיבו מאלפי הפריטים מערכות שלמות, והיזמים קיוו להגיע לרווחים נאים. התוצאות הכו בהלם את כל המומחים. כך למשל נמכר סרוויס שכלל קרוב ל־400 חתיכות ב־400 אלף דולר. היו גם ששילמו 50 אלף דולר עבור שתי צלחות מיוחדות, ו־80 אלף דולר למטיל זהב סיני שנמצא גם הוא בין החרסינות, במחיר כפול פי 20 משווי הזהב שהכיל. ביום המכירות הראשון השאירו הקניינים 3.5 מליון דולר בקופה.

יש לשער שבבית המכירות המתחרה סות'בי הדיחו את המנהל שזלזל בממצאי האתצ'ר שלוש שנים קודם לכן.

ולסיום, ידיעה טובה לבעלי סרוויסים סינים עתיקים החוששים שערך רכושם ירד בעקבות שטפון הממצאים מהגלדרמאסן: סוחרי האמנות אומרים שהפרסום האדיר שניתן לפרשה הכניס לשוק שפע של אספנים חדשים בכמות שתביא בהכרח לעלית מחירים בעתיד. ■

גד שמרון

מהפכת המין בקובה הצליחה יותר מדי

הצעירים והצעירות בקובה נהנים כיום אלה מסקס חסר־מעצורים תודות למהפכה – אולם השלטונות מודאגים מאוד מהתוצאות של התנהגות בלתי זהירה, כפי שניתן ללמוד מהעליה החדה במספר ההריונות בקרב בנות העשרה.

לאחרונה קיימה הליגה הקומוניסטית הצעירה את הסמינר השלישי שלה בנושא החינוך המיני ויחסי המשפחה. בסמינר עסקו, בין השאר, בהריונות, בנישואין ובגירושין.

בשנה שעבר התבצעו בקובה 100,000 הפלות, רבע מתוכן אצל צעירות בנות למטה מ־18, וחלקן אצל צעירות שגילן אינו עולה על 14 שנה. ניתוח ההפלה מתבצע חינם, בלי לשאול שאלות.

הנתונים הסטאטיסטיים מראים, כי כמעט מחצית האמהות בקובה הן מתחת לגיל 20, בהשוואה לגיל 22 – בשנת 1973.

ד"ר סלסטינו אלווארז לאחונצ'רה, גיניקולוג ובר־סמכא בחינוך מיני, הביע דאגה עמוקה נוכח השכיחות הגבוהה של הריונות בקרב בנות העשרה, באומרו כי הריון בגיל צעיר עלול לגרום נזק גופני ונפשי גם יחד.

לאחונצ'רה עומד בראש ועדה ממשלתית האחראית לחינוך הנוער בקשר לבעיות הכרוכות במהפכה המינית. היחס לסקס בקובה השתנה במידה קיצונית ב־25 השנים האחרונות, בעידודו של הנשיא פידל קאסטרו, אשר קרא ב־1974 למלחמה גלויה נגד „מנהגים ישנים, מנטאליות ישנה ודעות קדומות".

מכוני העיסוי, הזנות והפורנוגראפיה עדיין אסורים במדינה, אולם הממשלה הנהיגה מוסדות דמויי־מלון, הנקראים „פוסאדאס" או „אלברגס", בהם ניתן לשכור חדר עם מקלחת לשעה או יותר.

אמצעי מניעה מצויים בשפע, וכל אשה יכולה להשיג התקן תוך־רחמי חינם, בבית חולים או במרפאה. בקובה מיוצרים סוגים אחרים של גלולות נגד הריון ובבתי המרקחת, המוכרים קונדומים למיניהם, תלויים שלטים: „עשו רק ילדים רצויים".

הדרך הקלה להפלות ולאמצעי מניעה לא נתקלה בהתנגדות של הכנסיה הקאתולית, שאין לה גישה לאמצעי התקשורת.

לדברי מומחים, לפני המהפכה של 1959 היו הבתולים דבר הכרחי אצל נשים בלתי נשואות. האידיאל הזה עדיין קיים, אם כי הוא נשחק מאוד. בסקר שנערך בקרב 600 תלמידי תיכון אמרו 72 אחוז מהבנים, כי ברצונם לשאת בתולה. אולם 50 אחוז אמרו, כי הם חושבים שיחסי מין לפני הנישואין „חשובים ביותר". ■

ליונל מרטין
סופר „רויטר" בהוואנה

תמר גולן
פריז

הסב היה גנרל ומעצב הטנק הצרפתי הראשון. הנכד, אלאן פיירה, הוא שגרירה החדש של צרפת בישראל. מעריץ גדול של המין הנשי. ראיון בלעדי עם בני הזוג פיירה.

ז'אקלין פיירה: כמעט שהיתה דיילת.

אלאן פיירה: מקצוען אמיתי.

VIVE LA FRANCE

היום, בתקופה של תקשורת מהירה ויעילה, איבדה הדיפלומטיה הבינלאומית הרבה מזוהרה: ראשי מדינות וממשלות מעדיפים לא אחת להגיע לביקור ופגישה אישית זה אצל זה, ושרי החוץ מבלים מרבית זמנם בכנסים. במקרים אחרים הם פשוט מתייחדים איש עם רעהו בטלפון, מבלי להזדקק לשירותים האיטיים והמסורתיים של הנציגות הדיפלומטית בבירה זו או אחרת. כך הפך השגריר לדמות ייצוגית מעיקרה, לאיש שקובע את „הטון" יותר מאשר את המדיניות. לכן יש אולי ענין להכיר את אישיותו של השגריר החדש של צרפת בישראל.

מר אלאן פיירה נתמנה לתפקידו חודשים אחדים לאחר שנערכו כאן הבחירות ל„אסיפה הלאומית". כבחירות אלה אשר נתקיימו בחודש מרץ האחרון, הכניסו מפלגות הימין והפרכו את הסוציאליסטים משלטון. אך היות שלפי החוקה הצרפתית נבחר הנשיא לתקופת כהונה של שבע שנים והפרלמנט לחמש בלבד, נוצר מצב שהוא, יותר כמיננו: המימשל כיום הוא „דו־ראשי": הנשיא פרנסואה מיטראן, הוא סוציאליסט, וראש הממשלה ז'אק שיראק, הוא איש המפלגה הגוליסטית, כמוהו כנשיא ה„אסיפה הלאומית" ז'אן שבאן־דלמאס. בצרפת קוראים למציאות הזו בשם „קוהאביטאציה" – חיים זה לצד זה. מצב סבוך, ולא קל, המוכר גם לנו, בארץ.

אל חילופי השלטון התלוו, כמובן, גם חילופי אישים במשרדי הממשלה השונים. לכן, כאשר נבחר על מינוי שגריר חדש לישראל, היו שראו בכך החלטה פוליטית. „כלל וכלל לא!" טוענים בתוקף פקידים ב„קי ד'ריאורסי", הארמון המפואר בו שוכן משרד החוץ הצרפתי, והצופה אל נהר הסינה. והם מצביעים על העובדה שאלאן פיירה, כמו השגריר היוצא, ז'אק דיזמון, הם „מקצוענים" אמיתיים.

ואכן הביאוגרפיה הרשמית של אלאן פיירה מצביעה על קריירה ארוכה – למעלה מעשרים שנה במשרד החוץ. הוא מילא תפקידים שונים בבירות כמו הלסינקי בלגראד ומוסקווה מזה גיסא, ופרטוריה וניאמי שבאפריקה מאידך גיסא. מאז ינואר 1983 כיהן כאן פיירה כראש מחלקת אר"ם והאירגונים הבינלאומיים במשרד החוץ. אגב, גילינו כי מעבר לחזותו הדיפלומאטית־מסורתית של גבר בן 55, קרח משהו ומרכיב משקפיים, אלאן פיירה אינו דיפלומאט שיגרתי.

עדיין מוקדם לקבוע כי השגריר החדש יצליח בתפקידו בישראל. אך את לבה של המנהיגות היהודית בצרפת הוא כבר כבש. שכן מהיום בו יועד לכהונה בישראל, נקט מר פיירה בשורה של צעדים ללא תק

ריס. הראשון בהם היה ביקור בבית הכנסת „קופרניק", שם הוא חבש – לראשונה בחייו – כיפה, והשתתף בתפילת ערב שבת. „ביקשתי לבקר בבית הכנסת הזה בשל הסמליות הטרגית שלו", הוא אמר לנו בצאתו משם, „רציתי להביע את הזדהותי עם היהודי והישראלים". כזכור, בפיגוע הקטלני בבית הכנסת „קופרניק", באוקטובר 1980, נהרגו ארבעה אנשים, ביניהם עליזה שגריר הישראלית.

אלאן פיירה גם ביקש להיפגש עם מנהיגות הקהילה היהודית של צרפת, ונועד עם ראשי האירגונים השונים לשיחות היכרות „כדי ללמוד מהם על היהדות ועל ישראל". הפרופסור עדי סטג, נשיא ה„אליאנס" אמר לנו: „ככל הזכור לי, זו הפעם הראשונה ששגריר המיועד לשרת בישראל טורח להיפגש עמנו, ההנהגה היהודית. זוהי מחווה נוגעת ללב".

השגריר: ביקשתי לבקר בבית הכנסת קופרניק בשל הסימליות הטראגית שלו. רציתי להביע את הזדהותי עם היהודים והישראלים.

„מוצאי הוא ממשפחת אנשי צבא מאיזור לוריין, שבגבול בלגיה ולוכסנבורג, ואנו מכירים את ההיסטוריה המשפחתית שלנו מאז המהפכה הצרפתית", מספר לנו מר פיירה. מתברר כי אבי־אבות־אבותיו, הצליח להשתחרר משירות צבאי בגלל „רגליים שטוחות" של 1789. אולם לא לאורך ימים. כאשר פרצו מלחמות נפוליון, הוא בכל־זאת גוייס לצבא. „מתוך חצי מיליון שיצאו מזרחה, להלחם ברוסיה, חזרו רק חמישים אלף איש. אחד מהם היה הסב הרחוק שלי".

בלי נקודה יהודית

והחייל הזה נשאר בצבא. הוא היה הראשון בשורה ארוכה של בנים ובני בנים אשר כולם שירתו בצבא צרפת. „במשך מאה וחמישים שנה שירתו אבותי בצבא. אני עצמי נולדתי ב„מחנה מורמלון" שבמחוז שמפניה, אצל הסבא שלי". הסב הזה היה גנרל, שנפצע בחודשים הראשונים של מלחמת העולם הראשונה. פציעה זו מנעה מהסב הגנראל לצאת לשדה הקרב כמפקד בריגדת השיריון שלו. הוא נשאר אפוא במטה, ונימנה על מעצבי הטנק הצרפתי הראשון.

כמעט בהתנצלות מודה פיירה, כי הוא „אחד הבודדים מבני המשפחה אשר זנח את המסורת הצבאית", אך מיד הוא מוסיף: „כמובן שגם אני שירתתי בצבא, ואף עברתי קורס קצינים; יתר על כן, גם מצד אמי אנחנו משפחה של אנשי צבא". אמו של פיירה באה ממחוז בריטני, במערב צרפת. איזור של יורדי־ים נועזים על חוף האוקיינוס. סבו מצד אמו היה אף הוא גנראל, אם כי בחיל האספקה. בהשפעת משפחת האם התגייס אלאן פיירה לחיל הים. „היו אלה ימי מלחמת הודו־סין, מלחמה קשה ביותר. אני הייתי אחד ממפקדי ספינה של משמר החופים. זו היתה ספינונת קטנה נושנה, עייפה. הראדאר לא עבד. מיזוג אוויר, החיוני כל כך בעבודה באיזור הטרופי, לא הותקן בה כלל. 'ספינות שרבורג' הן סיפור אחר... הן התקימו מאז..."

בחייו של אלאן פיירה אין „נקודה יהודית". הוא בן למשפחה קתולית מסורתית. הרעיה ז'אקלין, נולדה בהאנוי, בירת הודו־סין אז, והיום וייטנאם. אביה היה אגרונום, אשר התמחה בטיפול במחלות העצים במטעי התה והקפה. היא היתה צעירה יפהפיה, כאשר פגש בה הקצין הצעיר בחיל הים הצרפתי: „חטפתי אותה ממש לפני שהחלה לעבוד כדיילת בחברת תעופה". ז'אקלין פיירה היא עדיין יפהפיה – דקת גיזרה, חטובה וחייכנית. לזוג שתי בנות, שתיהן נשואות, ושתי נכדות. „אני מעריץ גדול של המין הנשי", אומר פיירה...

מעבר לקריירה מתרגש פיירה מהשליחות לישראל בגלל יחסו המיוחד לאיזורים צחיחים, מדבריים. פיירה כיהן כשגריר בניג'ר, באיזור הצחיח של הסהרה. „אני אוהב את המדבר", הוא אומר, „ואני אוהב את אנשי המדבר: אנשים קשוחים, גאים, אצילים הגונים". ולכן כשפיירה קורא בעתונים על קשיי המים של ישראל, הוא נזכר בארצות אפריקה: „מאז כהונתי בניג'ר, כאשר אני מצחצח את שיני, אני סוגר את ברז המים. שלא לבזבז אף טיפה". ■

הסל של מיכל

גם משתזפים גם נחים

אם ההיטי־גן חדישים זה כל מה שחסר לכם הקיץ – אל דאגה, "דניש" מיבאת אותם מאיטליה. אולי הם לא מוסיפים לדרגת השיזוף אבל בהחלט יש להם השפעה על הנוחיות. מיטת שיזוף עם שמשיה, המסננת את קרני השמש הצורבות – 575 ש"ח, נדנדה – 1,297 ש"ח.

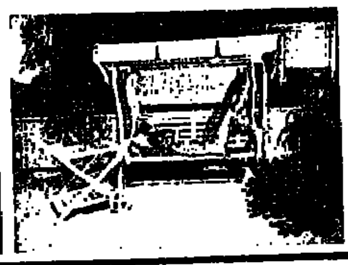

חגיגה של מיץ

למשפחת המיצים הקפואים של פריגת נוספו לאחרונה שני סוגים חדשים – מיץ מנגו ומיץ גויאבה. הגואיבות ישראליות, המנגו מיובא. לאוהבי הפרות ומיציהם זו חגיגה. פריגת מוכרת קופסאות רכז מוקפא, עקרת הבית מוסיפה להם את המים. כל השאר טבעי וללא תוספות משמרות או משמינות.

והעוגה במתנה

זה רעיון! כל הרוכש בימי שלישי כלי־אפיה מתוצרת פיליביט בחנות טולמנ'ס בבכר המדינה, יקבל את הכלי בתוספת עוגה אפויה בתוכו. תבנית קטנה – 29 ש"ח, גדולה – 40 ש"ח.

תסכית מתח פרטי

כשאנחנו היינו צעירים, ורצינו להאזין לתסכיתי מתח ברדיו, היינו צריכים לחכות לשידור פעם בשבוע. לצעירים של היום כבר יותר קל. חברת הד־ארצי מציעה להם קלטות של תסכיתי שרלוק הולמס. חצי שעה של מתח, (ושקט להורים...) בקלטות, פרשיות שונות ממיטב סיפורי הבלש האנגלי, מוגשים בלווית מוסיקה ואפקטים קוליים. את המתח ראיתי בעיניו של המאזין הצעיר, שכאילו חובר לאוזניות המכשיר המנגן.

פקק חזק

בקבוקי המשקה הגדולים מפלסטיק, שהחליפו את בקבוקי הזכוכית המתפוצצים, סבלו עד כה מבעיית פקקים. הבקבוקים נאטמים במפעל בסגר מתכת שלא איפשר סגירה חוזרת טובה. חברת קריסטל פיתחה לפיכך סגר חדיש, והיא מבטיחה שהוא אמין, נוח לשימוש, ובעיקר – יעיל.

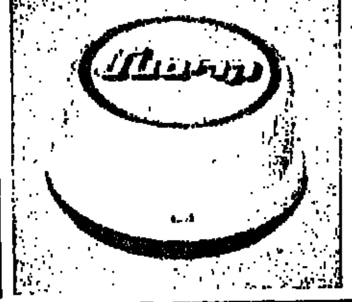

חטיפים

השוק הישראלי אוהב חטיפים. אלה הפכו לחלק בלתי נפרד מכל אירוע, ובוודאי תפסו מקום חשוב בחודש הכדורגל. להיצע הקיים הוסיפה חברת תלמה מוצר חדש – "צ'יפסים", מקלוני צ'יפס אוריריים. 76 אגורות לשקית.

על ילדים ותקליטים

הד־ארצי מציעה גם תקליטים חדשים לילדים בסדרה "לבד בבית", ו"מחשבות שאינן רוצות לישון". הוצאת הספרים "מזרחי" מצטרפת למציעי הספר + קלטת, בסדרת "קלאסיקלטת" שבה אגדות ילדים קלאסיות. כמה קל להיות ילדים היום!

מיכל הולצמן

השגנון החדש ביותר בתכנון ובניית מרכזי ספורט ונופש

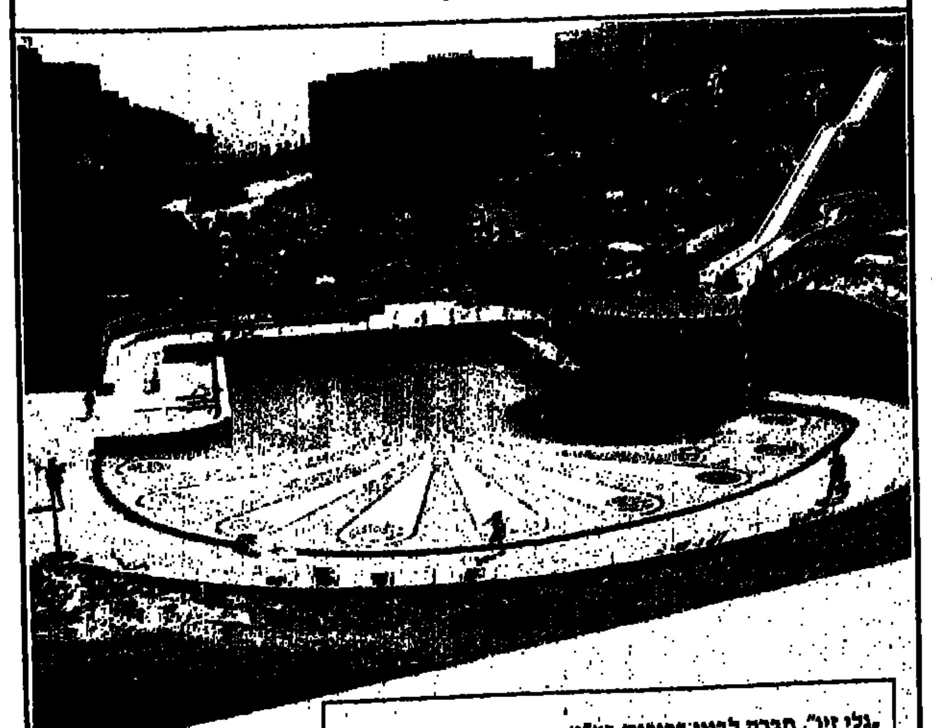

„גלי זיו", חברה לבנין בריכות בע"מ
הספקת ציוד לבריכות שחיה
בונים מגלשות מים בכל הארץ.
רח' שמואל הנציב 25, נתניה
ת.ד. 2026, טל. 053-38088, 053-38056.

„גלי זיו",
חברה לבנין
בריכות שחיה בע"מ

מועדון צרכנים | לקוראי | מושג חדש בעסקים
9.7.86
61
מדריך מסווג לצרכנות נבונה. מופיע כל השנה במוסף "שגעון" בחסות "גרין־קארד".

פרס לכל
...
על כל קניה
בבתי העסק של
מועדון צרכני
"מעריב"

1. — על קניה מעל 25 ש"ח.
2. עט — על קניה מעל 50 ש"ח.
3. ארוחה חינם — על קניה מעל 150 ש"ח.
4. מחשב כיס + עט — על קניה מעל 750 ש"ח.
5. מצלמת POLAROID — על קניה מעל 2000 ש"ח.

תמורת המצאת חשבונית אחת המעידה על קניה, פעם אחת בכל יום בלבד (באותו בית עסק) תזכה ללא הגרלה בפרסים כמפורט. חברי המועדון מתבקשים להמציא את החשבונית (מקור בלבד) המעידות על הקניות בצרוף מודעת בית העסק מתוך סגנון, תוך שבוע ימים מיום הקניה לחברת גרין קארד, דיזנגוף סנטר 510 ת"א. לאחר קבלת החשבונית/יות ויחד עם מודעת/ות בית העסק, תשלח חברת גרין קארד את הפרס לקונה. הפרסים ודרך חלוקתם ניתנים לשינוי לפי שיקול דעת המועדון בלבד.
מועדון הצרכנים מחזיר לך כסף!!!
בנוסף לפרס תקבל בחזרה 10% מכל קניה שביצעת בבתי העסק המתפרסמים במועדון בצורת תוי קניה.
פינת אוכל תוצרת כחול לבן מרהיטי "בן־טל" תוגרל בין הקונים בחודש יולי.

כיף בקיץ עם רהיטי הגן של תמר

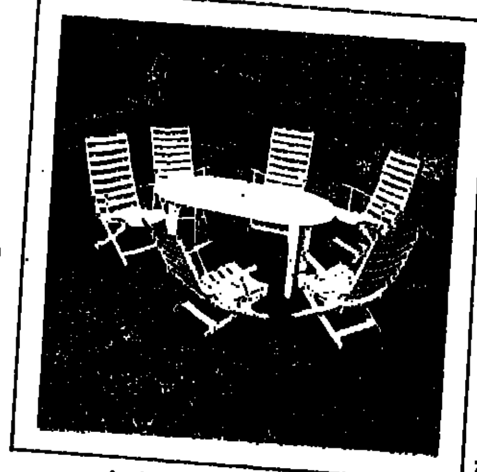

מפעלי רהיטים
תמר

חנות המפעל:
בנין מרכזים,
רח' שלבים 20 יפו
טל. 03-812926

מפעל:
מושב תימורים,
ד.נ. לכיש צפון 79430
טל. 055-82111-2-3

מחיר רגיל לכסא:
135 ש"ח
במבצע:
120 ש"ח

מחיר רגיל לשולחן:
240 ש"ח
במבצע:
220 ש"ח

5 מצבי ישיבה

להשיג בחנויות המובחרות, כל־בו שלום, המשביר לצרכן והמרכזי
סוכנות ראשית בחיפה: אולטרסאן, שד' בן־גוריון 5 טל. 04-520461

"לבוא עם — להרגיש בלי. ילדים"

מלון גני מוריה
מנוחה בים המלח

- ארוחות מגוונות.
- בריכות פנימיות ממוזנות של מי ים המלח.
- מועדון דיסקו.

להזמנות במלון
גני מוריה
טלפון: 057-84351/84411
או במלונות מוריה
טלפון: 03-219166/217088

הופשת קייץ נפלאה בירושלים
ובים־המלח

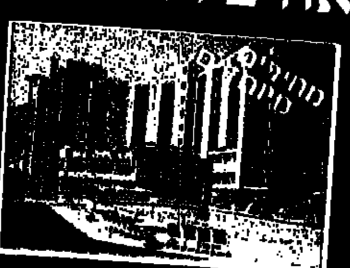

- מלון רם, ירושלים
- מלון צל הרים, ים־המלח
- מלון לוט, ים־המלח

CASSOUTO HOTELS
להזמנות: תל אביב טל: 03-236785 ירושלים טל: 02-535231

סטודיו 55
הלבשה והנעלה
ספורט ואלגנט
הזול ביותר בארץ
כיכר ויצמן 13 -
חולון
טל' - 03-087970

הדפסה על חולצות
ומתנות
חולון-כיכר ויצמן 17
טל': 842710

לגבר
מוצרי עור ומתנות
יהודה המכבי 65 ת"א
טל. 444984

עמוד מס' 1
מועדון צרכנים לקוראי מעריב, דיזנגוף סנטר 6072 תל־אביב (64332) מחלקת מודעות של המועדון: 282781 ,292343

חיות

חיי כלב. לגזור ולתלות.

אפודה לפודל

אם כלבכם מאולף ואינטליגנטי – תנו לו 2.20 ש"ח ושלחו אותו לדוכן העיתונים. בהנחה שהוא לא יבזבז את הכסף על קנית „בונזו", תקבלו ירחון חדש לאוהבי חיות. „אדם וחיה" הוא ירחון צבעוני חדש לחובבי בעלי חיים ביתיים. יוזמה ברוכה של האדונים יוני ברקאי ודפי אור שהצליחו להוציא לאור ירחון לחובבי חיות־מחמד. אין זה עוד עלון של אגודת בעלי כלב מסוג מסוים אלא מכוון לכולנו. לאוהבי החיות. יש בו עצות לטיפול בפרעושים, מדור סוסים, דג נוי, כלבי הגנה והצלה, כלבים קרחים, איך בוחרים חיות־מחמד וגם הנחיות לעזרה־ראשונה לבעלי חיים פצועים. אלו רק חלק מהנושאים שפורסמו בגליונות הראשונים.

תמונת אמצע שתוכלו לגזור ולתלות במלונתו של הפודל שלכם – פוסטר כלבת־פודל כחולת עינים, אלופת עולם. ולמהדרין – הוראות סריגה לאפודת בולרו עבור הפודל. ■

אבי דר

ספר

פונטץ' בננה

זה סיפור על שותפות מסוג מיוחד שהולידה כמה עבודות מעניינות גם הן משותפות, כמו צלחות מצוירות, ספר משותף ושלושה ילדים. ליאורה ויצחק כרמלי. המסלול שלהם בהחלט לא שיגרתי. היא היתה קצינת רדיו הוא היה קצין סיפון. עלו על אניה והפליגו משך שלוש שנים. אנייה של צי"ם תחת דגל ליברי. היא, כמעט תמיד, אישה יחידה בצוות. הצוות בדרך כלל סיני. חוץ מאוכל סיני חודשים ארוכים אומרת ליאורה שכמעט ולא חדרה למהות שלהם. היו צייתנים מנומסים ומאד סגורים בתוך עצמם. התחנות היו מרתקות: אפריקה, המזרח הרחוק, טיולים ברודזיה, גבול זמביה, מלחמות עם פירטים, לימודי יפנית. כל מיני חוויות.

בהריון הראשון שלה ירדו שניהם לחוף, קנו משק, הקימו בית. בין הגיבסיות והציפורן ושלושת הילדים הוציאו עכשיו גם ספר, „פונטץ' בננה", הוצאה עצמית. הסיפורים שספרו לילדים לפני השינה תורגמו למילים כתובות וציורים, היא כותבת הוא מצייר ולהפך. את הציורים המצחיקים – ירקות עם פרצופים מאד אנושיים – היא מציירת גם על צלחות. כשהיא מציצה בספר ומדפדפת בין הציורים אומרת ליאורה: הסיפורים האלה בינינו הם צורה של העשרת קשר. ■

ירקות עם פרצוף אנושי

בילי מוסקונה־לרמן

רעיון

הרשקוביץ' עם יצירות. צילום: מרדכי טחבט

תמונות מלבד סינטטי

קטי הרשקוביץ, באר־שבעית בת 38, מצהירה: „גם אם אחיה 200 שנה, לא אספיק לממש את כל הרעיונות שבראשי". הקשר של קטי עם אומנות החל לפני כשנתיים באמצעות המרכז לאומנות חזותית בבאר־שבע. בסיועו של מרצה אורח במרכז גילתה קטי את הלבד הסינטטי, שממנו מייצרים „סקוטש ברייט" ושטיחים מקיר לקיר. על מסגרות גדולות מקל־קר היא מהדקת שאריות של החומר באלפי סיכות קטנות, יוצרת תמונות יפהפיות, מיוחדות. „השלב הבא בעבודות בלבד סינטטי תהיינה תמונות תלת־מימדיות", היא אומרת.

כדי להתפרנס בכבוד חולמת קטי על שטיחי קיר. בא לה למכור בחו"ל שטיחי קיר ארוגים מלבד סינטטי. הכישלון היחיד שלה בתחום זה הוא הנסיון לצבוע את הסיבים הרגישים. אחרי מספר נסיונות הסתבר לה, כי לא ניתן לצבוע על גבי התמונה, שכן המגע עם הצבע מזיז את הסיבים ממקומם והתמונה נהרסת. ■

אורי בינדר

יופי

ראי, ראי, ענה עני, היש אשה יפה ממני

מראת הקסמים

מראה זו שעל הקיר לא תוכל לעשות את העומדת מולה יפה יותר אבל היא בהחלט חוסכת זמן ומאמץ במדידת בגדים בחנות, ומביאה תועלת רבה במכירות.

המראה הממוחשבת נוצרה לראשונה בצרפת. המפיצים בארה"ב הם חברת Fashion Systems Corp והם מקווים למכור 150 יחידות עד השנה. הראשונים בארה"ב שניסו את המיכשור המתוחכם בשטח הם רשת חנויות הכלבו L.S. Ayres בארה"ב.

כל אשר על הלקוחה לעשות הוא להסיר את בגדיה ולעמוד מול המראה ובעזרת לוח מקשים לשדר למכשיר את מספרי הדגמים אותם הוא מעוניינת לראות על עצמה. המראה משקפת את פני העומד מולה אך מהצוואר ומטה זו יצירה של המחשב הלוקח את נתוני גופו של העומד מולו בתור בסיס ומלביש על הגוף את הבגד, ואת התוצאה מציג על המראה שהיא בעצם גם מצג.

בצורה כזו אפשר למדוד כ־10 דגמים לדקה. מנסיון ידוע כי 8 מתוך 10 דגמים נדחים בסנון ראשוני זה ואת השניים שבחם הלקוח/ה באמת מעונין הוא באמת מודד על גופו כדי להחליט סופית על הבחירה. L.S. Ayres העלו על המחשב את קולקצית האביב של Liz Claiborne ב־3 מחנויותיהם והם מדווחים על עליה של 700% במכירות בשטח הבגד המוכן. החברה הוציאה עד כה $ 135,000 על הפרויקט אך כמחצית הסכום מומנה ע"י היצרנים. ■

מירי רוזנטל
ניו־יורק

מלון ...
המלון לנופש בנתניה
קרוב לים ולמרכז העיר
רח' דוד המלך 26
טל' 053-36052

053-49453, 58067, 39091

נופש פעיל
כפר הנופש חחוף הירוק
פתח שעריו מחדש
רמת פולג — נתניה טל' 053-54166

מלון "שלמה המלך" נתניה
★★★★
מבצע מיוחד לישראלים
לחודשי יולי ואוגוסט
55 ש"ח ללילה, לאדם בחדר זוגי,
חצי פנסיון, כולל מע"מ.
מינימום 3 לילות.
תוקף המבצע למזמינים
עד 10.7.86
הבטיחו מקומכם לחופשת הקיץ
הזמנות בטלפון 053-38444

מלון גולדאר ****
נתניה, רח' אוסישקין 1 טל' 053-38188

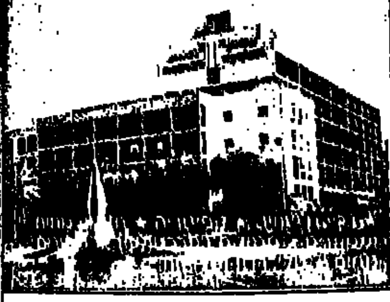

03-916629

לב-און לביא בע"מ
יבואן
ריהוט עם סגנון
עץ אלון מיגוסלביה

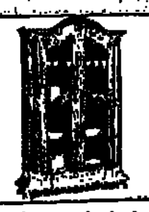

03-945245

המרכז עמבירא
בע"מ
כלי בית מתנות
במבחר עשיר
נתניה, רח' רמז 29
טל. 053-23276

צעצועי ברוך
להיט שכבש את אירופה, סוף סוף בישראל!
struts
הרכבה גמישה

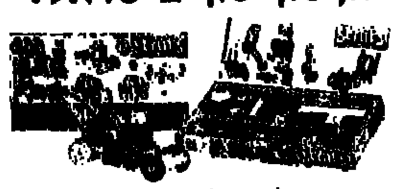

לחשיג בחנויות המובחרות
ניתן לחשיג גם בכמויות המתאימות לגני ילדים.
יבואן בלעדי: ברוך מרדכי, הרצל 26, ראשל"צ. טל' 03-996994

ISRAFRAME
המשחק שכבש את אירופה!
להורדת משקל ובריאות הגוף
בזמן הפנוי ובכייף.

את המשחק ניתן
להשיג בכל בו שלום
ובחנויות ספורט
וצעצועים מובחרות —
בכל רחבי הארץ.
לפרטים נא לפנות ליבואן וליצרן: ישראפריים בע"מ
רח' דרובין 14, ראשל"צ — טל' 03-997422

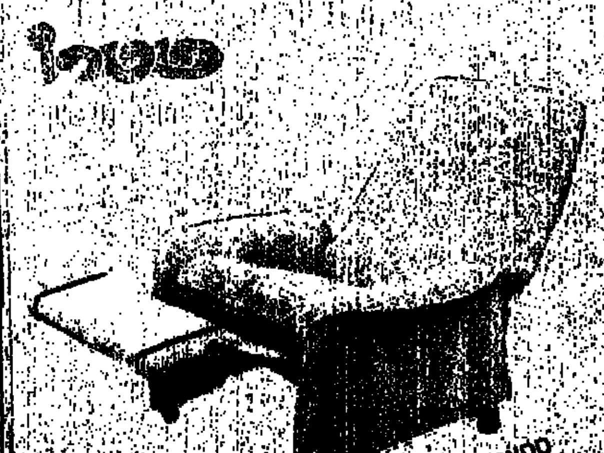
פסטו
סאמי
מגוון של כורסאות
טלוויזיה
ומערכות ישיבה

גלידרית מצה
חיפה
כביש רופין
טל' 256900

★ מאכלים חלבים — פנקייק, בלינצ'ס, פלטות גבינה,
★ מבחר עשיר של גלידות,
★ בירה מהחבית.

ארוחות מלכים ב-אלדין דרוסטור וטוסו ללונדון בקיץ!
אלדין דרוסטור, בת ים, בן גוריון 81, טל' 582528
בית קפה מסעדה.

"שיש חן" — המנציח בע"מ
תעשית אבן ושיש
המבחר הגדול ביותר בארץ!
■ ייצור ועיבוד של כל סוגי שיש וגרניט
■ התקנת שיש בבית הלקוח
■ שיש למטבחים, חדרי אמבטיה ומעקות
■ איכות עם ייחוד בביצוע
מהיצרן לצרכן!

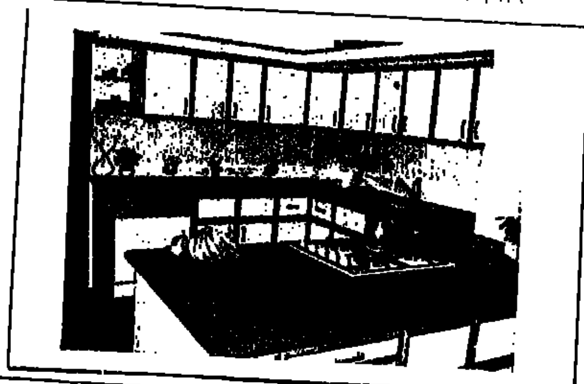

המנציח
פתח תקוה,
אזור התעשיה
סגולה
טל. 03-900003
916991

מבצע
בניאנו
מקור הארונות והספריות
חדר שינה קומפלט כולל:
ארון כפרי 4×4
מיטה זוגית + מזרון
2 שידות + טואלט
במחיר: 1,275 ש"ח (לא כולל מע"מ)
תל־אביב, הנגרים 9 טל. 826638

חילי אלקטרוניקה
הסלון מס' 1
למוצרי חשמל ביתיים באיזור רחובות והדרום
מקפיא, מזגנים, מערכות סטריאו.
המחירים הזולים ביותר
אספקה מיידית לכל הארץ
2% הנחה על וידיאו, תנור, מערכות ומזגן
רח' בית הפועלים 4, רחובות, טל. 08-453994
עד 10 תשלומים.

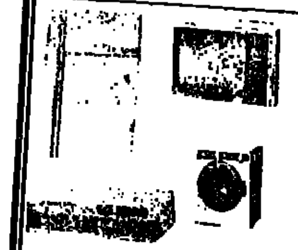

פיפי - מרקט חזו
כל בו ענק לתינוק ולילד
והיטי הדר לילד ולנוער.
רחובות, בני משה 23

מתיצוות גנה-בלוק לגן ורעידות
מחסן מכירה ב-16.00-19.00
טל. 08-457295

טל מרקט·מיקי יבנה
מרכז קניות למוצרי מכלת בשר, דגים,
פירות וירקות ועוד
הדרור 16 יבנה

לבגדי תינוקות, ילדים ונוער
לבני נשים ממיטב היצרנים
הרצל 83, שעריים, רחובות, טל. 08-455969

חתונות, בר מצווה,
בריתות ואירועים שונים
עם שירות אדיב ומעולה

מסחר מורשה
טל. 051-24431

המסעדה המקסיקנית
היחידה
הכשרה
בירושלים ובארץ
CHILI'S
★ סלטים ★ מרקים ★ המבורגרים ★ צ'ילי
★ טאקו ★ גם סטייק על האש
מאכלים צמחוניים
רח' יואל סלומון 6 טל. 02-228092
הכניסה מאחורי הבנין החדש בכיכר ציון

פוטו שארי
חנויות
הצילום
המובילות בירושלים
צרכי צילום ואלקטרוניקה
במבצע הנחות
אנו ממליצים על סרטי
אגפאקולור XRi ו-AFGA
ירושלים, בן הלל 11
טל. 02 225046
02 764062 טל.

"קורונה חשמל"
רח' פינס 9 ירושלים
טל. 02-224757

ירושלים
02-221151

גני ארתורה
★ חתונות ★
★ בריתות מילה ★

רהיטי צמרת
מערכות סלון ומזנונים, חדרי שינה
פינות אוכל, חדרי נוער
מנחם ויעקב קרייזמן — יפו 19
ירושלים טל' 232636, 245196

גזית
ציוד קמפינג
בשני תשלומים
שחתי גן לבית
רחובות, בילו 23
(מול אגד)

מצא לילדך שעשוע בחנות
יבואנים וסיטונאים
סברס

סודרי ודבי בע"מ:
מפיצים מורשים של: ★ אמקור ★ יצירה
★ בוקי ★ שפיר ★ מוס ★ אורדע
★ מבחר מגוון של משחקים וצעצועי איכות
★ יצרנים ומפיצים של משחק הסברס
★ מבחר עשיר של: סירות בריכות, גלגליים,
משקפי שחיה, כדוריים ועוד פריטים רבים.
רח' דונאס 6 (פינת יפו 38) טל: 232876, 02-234331-2

מוגש ע"י גרין קארד

צרכנות נבונה

צריך לדעת איפה לאכול בחוץ

מאת: יואב עופר

צורת הבילוי הפופולרית ביותר של הישראלי הממוצע היא האכילה במסעדה. הבילוי הזה אולי לא הכי זול שבעולם, אך חוסך לעתים הרבה "כאב ראש" של טירדת ההכנה בבית, של הכלים המחכים לאחר הארוחה, ובעיקר מביא את הפינוק שכולנו כה אוהבים; משרתים אותך כמו מלך, משתדלים שתהנה כמה שיותר. ההתלבטות היחידה של הישראלים בנושא זה היא בבחירת המסעדה הטובה באמת, בה יוכל להינות מכל מה שהוא מבקש, תמורת כספו. בארץ יש מסעדות רבות מכל הסוגים ובכל הרמות וה"קרב" על טעמו של הסועד הפוטנציאלי הוא גדול. בחירה לא־מוצלחת של מסעדה "גומרת" עם הבילוי והופכת אותו לסיוט. מועדון הצרכנים של מעריב נרתם לסייע לישראלים למצוא את בתי האוכל המובחרים. בימים אלה מוקם במסגרת זו "מועדון האוכל הטוב־86" שירכז בעמודי מידע מיוחדים את המסעדות, בתי־הקפה, שרותי הקייטריג ובתי האוכל המומלצים לאכילה ובילוי. המידע הזה יביא ללא ספק לשינוי בהרגלי האכילה בחוץ של ישראלים רבים. כדאי לשים לב.

הישראלי הממוצע אוהב לאכול בחוץ. זאת איננה "המצאה" חדשה. זאת עובדה קיימת שצריך להתייחס אליה ברצינות. מפני שהאכילה במסעדה טובה אינה רק מילוי הקרביים, אלא צורת בילוי שחושבים עליה מראש, מתכננים אותה ומתכוננים אליה. ההחלטה לקחת את בן הזוג וגם את הילדים (אם יש) למסעדה פירושה המעשי הראשון: "להוציא" כסף לא כל־כך קטן בבילוי שיש בו גם הימור. ההשקעה הכספית הזוגית לארוחה מלאה במסעדה ממוצעת מתבטאת בכמה עשרות שקלים טובים וכולם רוצים לקבל תמורה מהנה לכספם. הצעות קולינריות יש בשפע מגייש מרהיב. מסעדות מכל הסוגים ובכל הרמות ממלאות את רחובות הערים בכל רחבי הארץ וכולן טוענות לכתר המומחיות. במיוחד בולט הדבר בנושא האוכל המזרחי, כל מיני כפרים ערביים בגליל שלחו מסעדנים לעת־מצוא שפתחו מסעדות עם שמות מפתים, ברורך כלל עם שותפים יהודיים, ואפשר למצוא בהן את הישראלי החמים שמנסה תמיד כל דבר. יש כמובן מסעדות מורחיות שרמתן איכותית באמת ועליהן יש לומר רק דברי שבח. לא נזכיר כאן שמות כאלה אך הישראלים שאוכלים בחוץ יודעים להעריך גסטרונומיה נכונה מהי בוודאי מסכימים אתי. דומה, כי המאכלים של אמא עם האופי הביתי נדחקו בשנים האחרונות קצת הצידה ופינו מקומם למטעמי המזרח. אבל גם המטבח הזה, שהוא אירופאי ביסודו, המבוסס על מסורות אשכנז, עדיין נושא את מאכליו בגאוה ואפשר למצוא מסעדות כאלה שאינן מביישות כלל וכלל את "הפירמה" היהודית כמו שאנחנו מכירים מן ה"מקורות". אולם ה"יבוא" הקולינרי הבולט של הדור הזה הוא כמובן האוכל הסיני, שכבש בסערה את חיכו של הישראלי. מסעדה סינית נחשבת, במידה רבה של צדק, לאקסקלוסיבית מאוד ואכילתה בה אינה עוד ארוחה אלא בפירוש ארוחה מסוג אחר שיש בה חוויה עם אופי שונה מאשר בכל מסעדה אחרת.

למרות (ואולי בגלל) השפע הגדול הזה של בתי אוכל מתלבט הישראלי הממוצע באיזה מסעדה לבחור. מועדון הצרכנים של מעריב החליט לסייע למתלבטים בענין הזה. בימים אלה מוקם במסגרת זו, בשיתוף עם חב' גרין קארד ישראל בע"מ, "מועדון האוכל הטוב — 86" שירכז מידע מומלץ על בתי אוכל מובחרים בכל רחבי הארץ המידע הזה יתפרסם במשך 13 שבועות ויאפשר לישראלי להחליט ביתר קלות באיזה מסעדה כדאי לו לאכול. מארגני המועדון המיוחד הזה מעריכים כי תהיה לו השפעה גדולה על הרגלי האכילה בחוץ של הישראלים. אחת ההשפעות המרכזיות, תהיה האפשרות להגריל כרטיס טיסה להוליווד בהגרלה דו־שבועית באותן מסעדות או עסקים המשתתפים במבצע.

לקבל פרטים נוספים אפשר להתקשר לטלפונים: 292343, 203395/6.

שבוע 61

מועדון צרכנים לקוראי מעריב מושג חדש בעסקים

מדריך מסווג לצרכנות נבונה. מופיע כל השנה במוסף "שגנון" בחסות "גרין־קארד"

9.7.86

פרס לכל מלא הגרלה
על כל קניה על העסק של בבתי צרכני מועדון "מעריב".

באר שבע אילת והדרום.

הפרסים:
1. כרטיס קולנוע - על קניה מעל 25 ש"ח.
2. עט - על קניה מעל 50 ש"ח.
3. ארוחה חינם - על קניה מעל 150 ש"ח.
4. מחשב + עט - על קניה מעל 750 ש"ח.
5. מצלמת POLAROID - על קניה מעל 2000 ש"ח
תנאי השתתפות בעמוד מס(1)

נגרית לי
נגרות מיוחדת
★ נגרות בנין כללית
★ מטבחים
★ ארונות
★ מעקים עגולים
רח. הבורסקאי (סולל בונה)
אזור התעשיה באר שבע
טלפון: 057-37295

בוטיק פוצי
ביגוד יוקרתי
במחיר המפעל
נעלי וסנדלי כסף
במחיר מפתיע
פסז' פאר - ב"ש - טל: 057-73422 בוטיק
בראבו-עומר - טל: 057-699045 בהנהלת
רחל שמואלי

נגרית נגבה בהנהלת יוסי בן איוס
ביצוע עבודות רהיטים ובנין
ב"ש - קרית יהודה 222/5. טל' 057-32463
(ב. 31979) בין המזמינים בחודשים 7-8/86 - יוגרל סוף שבוע זוגי במלון 5 כוכבים

מוסך ברע"מ
שרות לפולקסוואגן ואודי
ב"ש, פנחס החוצב 8
057-77185, 35909

שיש ומדרגות ירון בע"מ
שיש גרניט למטבחים
מדרגות מוכנות מהמפעל
מרצפות גרנוליט
פנחס החוצב 09 ב"ש 78623

מוסף צמרת
בהנהלת: רפי אסרף
פחחות וצביעת מכוניות
יישור מרכב לאחר תאונה בשיטת קרני לייזר
ב"ש, רח' פנחס החוצב 9/8 (מול סולל בונה) טל. 057-35386

מוסך הנאמן
מבני תעשיה זעירה
מוסך מורשה לתיקוני פולקסוואגן ואודי
057-38800, 72011

תכשיטי אליט
תכשיטים ושעוני איכות במחירים ללא תחרות
10% הנחה בתווי קניה על תכשיטים
15% הנחה בתווי קניה על שעונים
ב"ש, הרצל 61 טל. 057-38684

מרום תעשיות אלומיניום בע"מ
איכות חיפושה במרום מצאת
בהנהלת מאיר את ג'ורג'
עבודות אלומיניום, פלסטיק וזכוכית
(מאלומיניום קליל או רוממה, פלסטיק תוצרת קיבוץ שער הגולן)
לבעלי וילות וקבלנים תנאים נוחים ומיוחדים
המשרד: רח' יצחק אבינו 6 ב"ש טל. 057-73468
המפעל: רח' החרושת 12 ב"ש טל. 057-38627

מימון אלקטרוניקה
מרכז למוצרי חשמל ביתיים
מערכות סטריאו
טלויזיות צבעוניות
וידאו טייפים
הרצל 82 ב"ש טל. 70699
תן אמון במימון!

עזרא יצחק
חלקי חילוף, דברי חשמל ואביזרים לרכב.
★ שרות אמין ומקצועי — הדרכה ויעוץ חינם!
★ טיפול אישי ואדיב.
★ אפשרות להרכיב במקום, באופן אישי.
באר שבע, דרך חברון 3 (פינת קק"ל), טל: 79840

המרכז
• נסגרות כלליות
• קונסטרוקציות מלוה
• דלתות לחץ למקלטים לפי תקן תג"א
• משקופי פח
057-33454, 33455

'אודיל' בעמ.
סוכנויות והפצה
(למוסדות ולועדי עובדים)
רח' הרצל 71, באר שבע
טל' 75650

אחים גרינברג
סופרמרקט מרכזי למוצרי בשר
בשר, עופות, הודו, חלקי פנים, נקניקים, פסטרמות, דגים ומוצרי סנפרוסט.
א.. מגוון רחב של מוצרים
ב. מחירים זולים
ג. שירות אדיב
באר שבע, העצמאות 4 טל. 73967, 057-73559

וייצמן שמואל בע"מ
חברה לעבודות בניין ופיתוח
בין מזמיני וילה עד סוף חודש 7/86 יוגרל כרטיס טיסה יחיד ללונדון
עבודות נגרות וריהוט
ארונות מטבח מפורמאיקה (כל הסוגים)
חדרי שינה, חדרי ילדים ומזנונים
הכל מעץ סנדוויץ

באר־שבע, רח' מורדי הגיטאות 127 טל. 057-35002

מועדון צרכנים לקוראי מעריב. דיזנגוף סנטר 6072 תל־אביב (64332) מחלקת מודעות של המועדון 292343, 282781

עבר

א. תמר

מנדי אינה מתחילה

הופעתה של מנדי רייס־דייויס בסרט הבריטי "התחלות ראשונות" בתפקיד משנה (כאמו של גיבור הסרט) – פתחה מחדש העתונות הבריטית את תיק עברה השערורייתי. מנדי, שהיתה מעורבת בשערוריית מין בשנות ה־60, אשר כמעט שיתקה אז את ממשלתו של מקמילן, כאשר יחד עם נערת השעשועים כריסטין קילר הביאה להתפטרותו הפתטית של שר המלחמה הזין פרופיומו – זכתה, בעקבות בכורת הסרט "התחלות הראשונות" בלונדון להיות מוצגת בפני הנסיכה אן. זה, כמובן, הפך אותה למרכז ההתעניינות העתונאית.

כאילו נשכחו הביקורות הפושרות על הסרט השנוי במחלוקת, המתאר בצורה מוסיקלית את חיי הצעירים בלונדון בשנות ה־60 ומעלה את בעיית הגזענות באותה תקופה והזרקור בפרסומי הסרט הופנה לעברה של מנדי, אף שהיא ממלאת תפקיד צדדי. היא זו שהופיעה בראיונות בטלוויזיה ובעתונות ובהיותה אשה נבונה, אינטליגנטית ומצודדת – הצליחה, אכן, למקד את העניין בה ולהסיח את הדעת מנגבנהו של הסרט.

לאחר הפרסומת הלא־מחמיאה לה זכתה ב־1963 בעקבות פרשת פרופיומו – ניסתה מנדי את מזלה כזמרת, הכירה את הדייל רפי שאולי, נישאה לו בתל־אביב, התגיירה, ילדה לו בת, הקימה יחד עמו רשת של פיאנו־בארים ומסעדות בישראל והיתה שותפה ל"מגע הזהב" שלו בעסקים. לאחר שנפרדה ממנו הופיעה מנדי במחזות ובסרטים מקומיים, עברה לסרטים איטלקים וספרדים – אך שום דבר לכתוב הביתה...

לפני כחמש שנים עברה להתגורר בפרבר לונדוני,

מנדי רייס־דייויס: לחיצת־יד לנסיכה אן

המפסטד גרדן, הופיעה על הבמה במחזה "כביסה מלוכלכת" של טום סטופרד. כיום, בגיל 41 היא נראית נפלא, למרות כל מה שעבר עליה, ועבר הרבה. היא כילתה בשנה האחרונה גם בספריית המוזיאון הבריטי, בחיפוש חומר לספרה "היום ומחר" – רומן מתח על השירות החשאי הישראלי. גיבורת הרומאן היא אשה, הנגררת למעשים שאין היא יודעת להסביר כיצד אירעו לה. מנדי טורחת להסביר כי הרומאן הנ"ל אינו אוטוביאוגרפי.

מנדי, כך יאמרו עליה ברחוב הישראלי, היא בחורה נהדרת, חברמ'נית ופיקחית. אז מה אם היה לה סיפור בגיל 16. זה, ככל הנראה, רק עזר לה בחיים. אבל מצחיק ששמה קשור בסרט בשם "התחלות ראשונות". מנדי כבר מזמן אינה "מתחילה"... ■

מועדון מטיילי מעריב

5 טיסות מיוחדות בלבד
במטוסי "סאן־דור" – ישירות לכרתים!

נופשים לוהטים בכרתים

חופשה של שבוע באי הנופש כרתים
חופים ★ נופים ★ אוירה בינלאומית

לבחירה ששה מלונות:
"מיראבלו", "אלפא",
"כרתה מאריס",
"אקטי־זווס",
"אפולוניה" ו"קאפסיס".

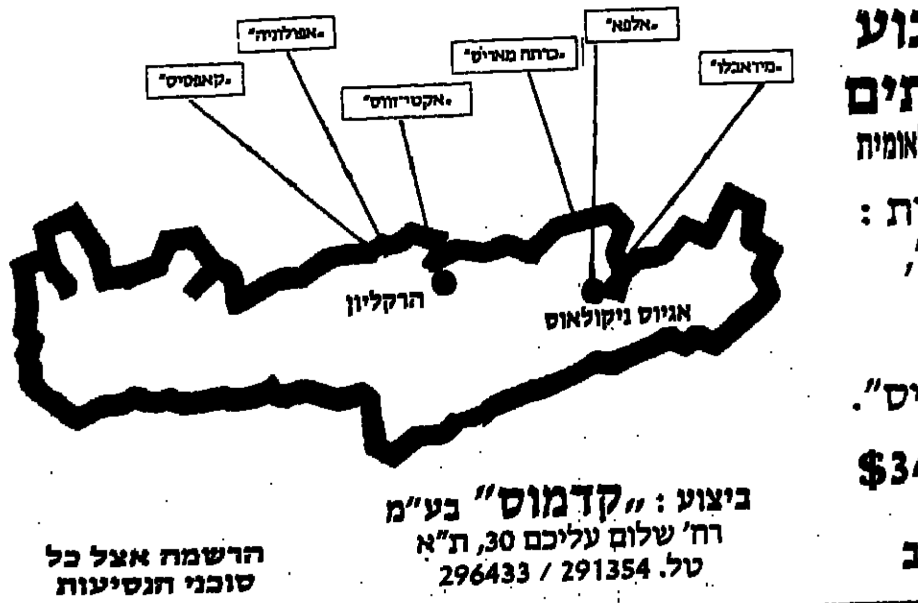

המחיר: החל מ־345$
לאדם בחדר זוגי
כולל טיסה הלוך ושוב
תאריכי טיסה: 26.7; 2.8; 9.8; 16.8; 23.8.

ביצוע: "קדמוס" בע"מ
רח' שלום עליכם 30, ת"א
טל. 291354 / 296433

הרשמה אצל כל סוכני הנסיעות

פרטים: "מועדון מטיילי מעריב", רח' קרליבך 2, תל־אביב טלפון 03־439207

רופא משפחה

ד"ר פנחס ירדן

שבר האבר

אם להתרשם מתרבות חיי היום־יום, מתכני עולם הבידור, מעלילות־סרטים, מביטויי ספרות־בת־זמננו ומהנעשה בעולם הפרסום, נראה כאילו חסל סדר הצניעות והצנעה. הן אלה הגופניים, הן אלה הרגשיים־יחודיים, מדברים, כראים, חושפים ורנים בכל. בגילוי ובמוחשיות.

עניני מין, בצועיהם השונים, הרומנטיים, הדרמטיים, וחך פתחי הגוף השונים, מהווים נושא די מועדף בריב ההזדמנויות. אבל מסתבר, שכאשר מדובר בענין גופני־אישי של מעי הזכר, גישת הרוב עדיין אפופה צניעות וביישנות והטיים שמרניים.

בגברים קיים מצב רפואי, לישמחת כולם לגמרי לא שכיח, שבו נגרם קרע לאחד ממיכלי הדם של אבר המין הנמצא בזיקפה. השפה העממית נאמר על מצב כזה – "נשבר הזין". כשנפגע כזה פונה לטיפול רפואי, הוא בורר כאחד ממספר רב של ביטויים על "כאבים בבטן התחתונה", "כאבים בין הרגלים" וכיוצא באלה לתאור הענין. רק בודדים פונים בדיבור־ישר ואומרים "נשבר לי הזין".

להזכירכם: אבר המין הגברי, הפין, יכול להמצא ברפיון או בזיקפה. זקיפתו נעשית כתוצאה ממילויו בדם. מילוי זה נעשה במיכלים מיוחדים שהם שלושה במספר. זוג מיכלים נמצא בחלק העליון של הפין, מימינו ומשמאלו, הנקראים גופים מחיליים (CORPUS CAVERNOUSUM בלעז) ומיכל שלישי, שדרכו עובר צנור השתן החיצוני, נמצא בחלק התחתון של הפין ומכונה הגוף האספוגי (CORPUS SPONGIOSUM בלעז). ה"שבירה" קורית, לרוב, כשאחד מהגופים המחיליים נפגע־נקרע.

למרות שהפין מתקשה בזיקפה ומדובר ב"שבירתו", אין בו, כידוע, עצם. בכל זאת, כמה מהכללים לברור שברי עצמות יישימים גם ל"שבר" הפין. למשל, צילום רנטגן. להזמנת עזרה זו מחוזי קצת יותר מאוחר.

"שבר" הפין קורה, לרוב, בזמן מגע מיני, כשהפין הזקוף מתכופף בפתאומיות ובכוח. במקרה כזה מורגשת או נשמעת כעין "חריקה" או "פיצוץ" בפין. הוא מאבד מייד מקשיחותו, מתנפח, מקבל גוון חום־שחור ונוטה לצד ההפוך לזה של הגוף המחילי הנפגע.

פגיעה כזו יכולה להיות מוגבלת רק לאחד מהגופים המחיליים או להיות מלווה גם בנזק לצנור השתן החיצוני, שכפי שהזכרנו, הנמצא מתחת לגופים המחיליים ובתוך הגוף האספוגי. כפגיעה כזו יש לנפגע קושי או חוסר יכולת להשתין או שמופיע שתן דמי. בחשד למקרה כזה וכדי להעריך את היקף הקרע בגוף המחילי ובמעטפותיו נעשים צלומי רנטגן מתאימים, אותם הזכרנו כבר.

הטיפול ב"שברים" של הפין מותנה במידת הנזק. כשזה איננו כולל נזקים לצנור השתן החיצוני או פגיעה חמורה מדי לגוף המחילי, הטיפול הוא שמרני וניתן בבית הנפגע. הוא כולל הרטבות קרות (במי קרח), תרופות לשכוך כאבים ולמניעת זקיפה ואנטיביוטיקה למניעת זהום. במקרים אחרים דרוש טיפול ניתוחי. הרפוי, בכל מקרה, לוקח כשבועיים ומומלץ להמנע ממגע מיני כחודש ימים. ■

חבר מאותו כוכב

מילכה למדן

קריירסטית אבל חמימה

בעבודת המחקר שלה שהיתה חלק מעבודת המסטר שהגישה לחוג למינהל־עסקים באוניברסיטה העברית, בדקה רינה, אורחת הערב ב"חבר מאותו כוכב", מסלולי קריירה של נשים בסגל האקדמי.

בראש ובראשונה עניין אותה להכיר את אישיותן של הנשים המצליחות שחקרה: האם ישנן נקודות אופייניות משותפות "לנשות קריירה"? האם קיימות נמסיול ההתקדמות שלהן תחושות של אפליה מקצועית על רקע מינן? באיזו מידה משפיעה עבודתן מחוץ לבית על המערכת המשפחתית? עד כמה – אם בכלל – מעורבים בני־זוג של הנשים המצליחות בחיי העבודה שלהן? האם נכונה הדעה המקובלת שנשים אשר בחרו בקידום הקריירה המקצועית בחרו לוותר על חיי משפחה למען קידום זה? "למעשה", אומרת רינה, "כשהתחלתי במחקר נסיתי ללמוד מי היא האדם שמתחת ל'פרצה הבכירה' או 'הפרופסור מן המנין', כדי לבדוק האם נתן להרכיב מודל של מאפייני אשת קריירה. מעין מתכון שאפשר להציעו לכל מי שתרצה לפתח לעצמה קריירה אקדמאית".

כפי שאפשר לנחש רינה עצמה אינה רחוקה כל כך מהכיוון שאליו הוליך מחקרה. היום, בגיל 33, היא ממונה על כח אדם במוסד צבורי גדול במרכז הארץ, נהנית מאד מעבודתה ומייחדת לה שעות רבות. עם זאת היא דווקא רחוקה מאד מטיפוס "אשת קריירה" כפי שזה מצטייר בדרך כלל בעיני הציבור. אמונתה העמוקה שיש להכיר ולהוקיר אדם על פי ערכו האישי, גישתה הסובלנית לכל אחר, אינם עולים בקנה מידה אחד עם הדימוי הקשוח שמעוררת המלה "קריירה". "חשוב לי להצליח לעשות בצורה הטובה ביותר כל דבר שאני עושה, ואני מוכנה לשלם את מלוא המחיר כדי לעמוד בציפיות שלי מעצמי", היא אומרת, "לא רק בעבודה. גם בבית. כשאני מארחת (והיא אוהבת מאד לארח, בישול ואפיה הם שנים מתחביביה הגדולים) אני משתדלת שכל הערב יהיה מוצלח עד לפרט האחרון".

אחת האהבות הגדולות שלה היא טיולים, לא רק נסיעות לחו"ל שבהן היא מסתובבת לה ברכב שכור

רינה: "לא אוהבת רוטינה"

(בנסיעה האחרונה אף קנתה מכונית שאותה הביאה ארצה בסוף הטיול) ומגיעה עד למקומות ונידחים ביותר שקשה להגיע אליהם, ("זה אולי אני מוצאת פורקן לאהבת החידושים וההפתעות שלי", היא מחייכת, "אני לא כל כך אוהבת רוטינה"), אלא גם טיולים קטנים כאלה של שעה שעתיים (כשפתאום מתפנה לה זמן באמצע היום והיא יוצאת לשוטט לה בירושלים – העיר האהובה עליה במיוחד.

על־אף שהיא נעורת בהליכתה בקביים ושריד למחלת הפוליו שלקתה בה בגיל צעיר) ואולי דווקא בגלל זה, קיים אצל רינה רצון להתמודדות עם כל אתגר כבר מילדותה. כשהיא מתבקשת לשחזר את תולדות חייה היא מדברת על ילדות נורמלית של לימודים ופעילויות נוער שגרתיות, עם נטיה בולטת לעצמאות, אך הכרון של פעילות צבורית התפתח באופן ממשי רק עם תחילת הלימודים באוניברסיטה. כאן כבר בא לידי ביטוי הכושר הארגוני. מועצת סטודנטים, יו"ר מועצה ארצית וכו' וכו' – והכל בחום, בחיבה, תוך שמירה על מערכת יחסים של אימון בין אנשים, הכנה וקשרים אנושיים חמים.

היום חשה רינה שהיא בשלה כבר גם לשלב הבא בחייה: הקמת משפחה. "מבחינה מקצועית הגעתי בדיוק למה שרציתי ועתה אני מרגישה שיש מקום גם למשפחה. משפחה יהודית", היא מרגישה, "מי שרואה את היהדות כדת יפהפיה יבין למה אני מתכוונת". ואם אתה, קורא "סגנון", מוצא שגישה זו קרובה גם אליך, אתה מוזמן להתקשר אל רינה ל"חבר מאותו כוכב" הערב, אחרי חדשות 22.00 ברשת א' של קול ישראל (לטלפון 03-210111) וללבן איתה יחד בשיחה ישירה את גישתה לחיי משפחה ולחיים בכלל. ■

סקס

תלמה אדמון

מין תוכנית לימוד

ציטטה: "96.3% מבוגרי האוניברסיטה נדונו להיות את שרי בנות זונן לצעירת ...% מי אלה שלא סיימו בית ספר תיכון". עובדה מדהימה זו היא רק אחת משפע המובאות בספר שלפנינו ("מין חינוך", הוצאת "רשפים"), שלא נועד לקהל הרחב. הציטטה הנ"ל לקוחה מאחד הדוחות הרבים של ד"ר קינסי ויותיק (עמ' 140). באותו עמוד מסופר על צורות נשיקה, כולל הצרפתית "הרטובה והעמוקה". נשיקת הפיל חדיק כתוך פה.

ד"ר אהרון בלוך, מחבר הספר, מעמודי התווך של ההסברה המינית לנוער בארץ, מספק את הבסיס העיוני של המיניות האנושית לאנשי חינוך בתחום המין. הוא בונה כאן תוכנית לימוד בסיוע טבלאות, מספרים, גרפים, ממצאים סטאטיסטיים. שפע המידע מונש בקיצור המקסימלי שהמידע מאפשר. זהו כמעט לכסיכון, האמור להיות לעזר למורים, מדריכים, אחיות קהילה ורופאים, כשהם באים לבחון לפני ההרצאה על השרתים והמרפרים.

ד"ר בלוך, רופא ילדים שהעביר קורסים בחינוך מיני למורים במכון ויצמן, רכש נסיון רב במגע עם נוער. הוא גם כותב מדור יעוץ ב"מעריב לנוער". נדמה, שלא הזניח אף פינה. הוא פורש כאן בשיטתיות את כל הידוע על מיניות האדם עד היום, ולשם כך הוא מרבה לצטט רופאים, פסיכולוגים ומדענים מן העולם כולו.

ד"ר בלוך אינו מסתפק בעובדות. הוא מציע גם שיטות לימוד, מעלה אלטרנטיבות לשאלות המנגרות לחניכה. כך, בפרק הדן בהומוסקסואליזם הוא שואל את הקורא: "עם איזה דעות אתה ניגש בכלל לנושא?" לפני שהוא מפנה אותו לרשימת קרובות שאפשר שהיו משכנעות בנפשו, מספר בלוך לקורא, שברשימת ההומוסקסואלים בהסטוריה נימנו מיכלאנג'לו, שקספיר, לורד ביירון, אוסקר ויילד, צ'ייקובסקי.

הרבה עמודים אחרי שהוא סוקר את ארבעת השלבים הפיסיולוגיים של המשגל (גרוי, הרמה, אורגאזם, הרפיה), כולל מספר הנשימות, תאוצת הדופק וגובה לחץ הדם, מגיע בלוך אל השאלה הקארדינאלית: האם ניתן גם לחנך לקראת האהבה. "לו רק יכולנו להצליח לחנך לאהבה אמיתית, כי אז היינו מצליחים במטרות היסודיות של החינוך למיניות". ■

רפואת שיניים

חידושים ברפואת השיניים

בפרופילנטיקה ובאסתטי־קת־הפה קיים מכשיר חדיש הנקרא PROPHY-JET. מכשיר זה פועל ע"י לחץ־אוויר ומים בתע־רובת של אבקת־ניקוי. המכשיר מתיז בלחץ על משטח השן את האבקה וכך מוריד ומנקה את הכתמים והמישקעים (PLAQUE) שעל השן. חומר־הני־קוי הוא נטריאום ביקרובונט סודיאום הידרוגן קרבונט.

עם תחילת ייצור מכשירי PROPHY-JET, המכשירים היו גדולים יחסית מבחינה פיזית. כמו־כן היו זקוקים לחיבורים מיוחדים לחשמל, אוויר ומים, ומופעלים ע"י דוושת־רגל, עובדה המסרבלת את התקנתה והפעל־תה. החידוש האחרון הוא מכשי־רים קטנים בצורת ידית אקדח אשר מתחבר לצינור במקום הטורבינה, צינור הקיים בכל יחידה דנטלית. הפעלתם פשוטה וזהה להפעלת טורבינה, ללא צו־רך בהתקנת מיוחדת. מכשיר זה יעיל במיוחד להסרת כתמים וכתמי ניקוטין מעישון.

משחות־שיניים – במה לבחור?

הפה הוא, ללא ספק, חלק מ"תעודת־הזהות" של כל אחד מאיתנו. לכן יש לשיניים חשיבות בריאותית ואסתטית ממדרגה ראשונה והעדות לכך מבחר משחות־השיניים בשוק.

השאלה במה לבחור! לצורך החלטה דרושה התמצאות בברי־אות־השן:

השן בנויה משתי שכבות עיק־ריות, משכבה חיצונית קשה של אמאייל, שתפקידה להגן על השיניים מפני שחיקה תוך כדי הלעיסה. השכבה הפנימית דומה במבנה למבנהו של העצם. כלומר ריקמה חלשה יותר מהשכבה החיצונית והיא מכילה שלוחות־עצבים וכלי־דם.

השיניים נמצאות במגע מת־מיד עם המזון שאנו אוכלים. שאריות־המזון נדבקות לאמאייל ויוצרות שכבה דקה של חלבונים עליה מתפתחים חיידקים שונים. פעילות החיידקים בשכבה זו גורמת לעששת, המוכרת בשם העממי „חור בשן". העששת מוגד־רת כהתמוססות האמאייל של השן במקום מסוים כתוצאה מה־חלשות המבנה.

עם התפתחות מדעי הכימיה נחקרה ביסודיות התפוררות השן והחלו החיפושים אחר חומרים כימיים אשר יעכבו תופעה זו. מדענים בעולם גילו כי תוספת של פלואור בתוך הפה גורמת לציפוי האמאייל בפלואור וה־תקשותו. כתוצאה מהתרכבות הפלואור, הנמצא במשחת־השי־ניים פלואוריד, באמאייל עמידו־תו נגד חיידקים גבוהה יותר וסכנת העששת יורדת.

במשחת השיניים „פלואוריד" של „שמן" שיפרו את כושר־עמיד־תו של אמאייל־השן נגד עששת ע"י תוספת הפלואור.

50% פחות קרינה בצילומי שיניים

חברת „קודאק" הינה היחידה בעולם המייצרת סרטי־רנטגן רגישים, שיתרונם 50% פחות קרינה. מטעמי תקציב מש־תמשים בסרטים אלה אך ורק לרפואת־השיניים. הסרטים הד־נטליים הם מסידרת "D", חושפים את המתרפא לחצי כמות קרינה מהכמות הרגילה הקיימת בסר־טים רגילים.

רוב רופאי־השיניים בארץ משתמשים בסרטי „קודאק" הנותנים איכות־צילום והגנה מירבית למתרפא. רשת מכוני הרנטגן לצילומי שיניים ומרפ־אות קופ"ח הכללית של ההסתד־רות משתמשים אך ורק עם סרטי „קודאק". יותר ויותר ממליצים למתרפאים להצטייד בצילומי מערכת השיניים כולה, במקביל לבדיקה הקלינית. חשוב לדעת – קודאק מייבאת לישראל את הסרטים במחיר סרטים רגילים.

משחת השיניים המיוחדת
יודופורם
לחיגיינה כללית של חלל הפה

היצרן: **אידים - דיויזן**, מכון דרמאטולוגי איטלקי, מונטליצה, איטליה
היבואן: ש-ט. ת"ד 11087, תל אביב, ישראל.
ניתן למכירה בכל בתי המרקחת בארץ

לך רופא השיניים!
יש לנו מה להציע
לך בתערוכה
במלון הילטון
תאריכים 7–11.7.86
ת"א – 03-220510
ירושלים – 02-222275
חיפה – 04-669418

הידש ובנו
מפיצים
בלעדיים של
RITTER
MIDWEST
W & H
טל' 03-324173
03-323902

PROPHYflex®

האם מראה שינייך חשוב לך!
מכשיר חשמלי מהפכני המאפשר
בשיטות חדשניות
ניקוי שיניים מכתמי עישון ועוד...
דרוש זאת מרופא השיניים שלך!

לפרטים נוספים: יבמד בע"מ 03-731593, 03-787002

שחמט

שאול הון

מחווה לגולקו

על עלייתו של בוריס גולקו לישראל כבר הודענו ב„מעריב" מיד עם הגיעו לארץ. ישראל קיבלה בכך תגבורת מקצועית ממדרגה ראשונה: רב-אמן בדר־גה גבוהה, שהיה אלוף ברה"מ. גם אנה אחשרומובה, רעייתו, שהיתה אלופת הנשים של ברה"מ, תעשיר את כוחה השחמטי של ישראל. כיבוש תואר כזה במעצמת השחמט מס' 1 בעולם מדבר בעד עצמו ואינו צריך פירוש נוסף. בחרנו להביא כזה כמה ממשחקיו האחרו־נים של גולקו בברה"מ, כדי להדגים את כוחו התחבולי־ני והטקטי. במשחק הבא, שנערך באליפות ברה"מ אשתקד, הוא מכניע את מי שכבש אח"כ את אליפות המדינה (ההערות – גולקו).

גולקו — סוקולוב

1. ד4 פ-ו6, 2. ג4 ה6, 3. פ-ג3 ר-ב4, 4. ז3 ר:פ+, 5. ב:ר 0-0, 6. ר-ז2 ד6, 7. פ-ו3 פ-ג6, 8. 0-0 צ-ב8 (לצאת מאלכסון ר-ז2, אך עדיף ה5), 9. מה-ד3 ב6, 10. פ-ד2 ר-ב7 (חידוש תיאורטי, מקובל 10. - פ-א5, 11. פ-ב3 ר-א6, 12. פ:פ ב:פ, 13. ר-ג3 צ-ב6, 14. ר-ב5 ויתרון קל ללבן), 11. פ-ב3 צ-ה8, 12. ה4 ה5, 13. ד5 פ-ה7, 14. ו4 פ-ו6, 15. ו5 פ-ו8, 16. מה-ה2 ג6, 17. ז4 צ-ג8, 18. ז5 (לבן תוקף במרץ באגף המלך) פ-ד7, 19. מה-ח5 (לא ר-ד2 בגלל ר-א6 ולשחור יתרון קל) ג:ד5, 20. ג:ד5 צ:ג3, 21. ר-ד2 צ-ג2, 22. ו6 פ-ו6, 23. ה:ו7 פ-ג5 (עדיף ר-א6, 24. צ-ו2 צ:ו2, 25. צ:צ פ-ו4 ולשחור משחק נגדי), 24. מה-ד1! (לא מספיק צ:ו7 בגלל צ:ו2) צ-ג4, 25. פ:ג5! ר:פ, 26. מה-ו3 צ-ה7, 27. מה-ו6 צ-ד4, 28. ר-ה3 צ-ד3, 29. צא-ה1 מה-ג7, 30. צ-ו2 מה-ד7, 31. צ-ו3 (מאיים ר-ח3) מה-א4 (על פ-ח4 בא 32. צ-ח3 פ:ר, 33. צ:ח7! וזוכה), 32. ח4! צ-ד7, 33. ח5 פ-ח4, 34. ז6! פ:צ+, 35. ר:פ ח:ז, 36. ח:ז6 צ:ר (על מה-ב4 בא 37. צ-ו1 צ:ה3, 38. ר-ז2 וזוכה), 37. צ:צ מה-ד4, 38. מ-ו2 מה-ד2+, 39. ר-ז2 ר-א6, 40. מה-ח4 מ:ז7, 41. מה-ח7+ שחור נכנע.

במשחק הבא, שנערך אשתקד בסוצ'י, גובר גולקו על הצעיר הארמני המוכשר.

גולקו — לפוטיאן

1. ד4 ד5, 2. ג4 ה6, 3. פ-ג3 פ-ו6, 4. ז3 ר-ב4+, 5. פ-ג3 ד:ג, 6. ר-ז2 0-0, 7. 0-0 פ-ג6 (עדיף פב-ד7), 8. צ-ה1 פ-ד5, 9. מה-ג2 ר-ה7, 10. פ-ה4 ב5, 11. א3 פ-א5? (נתפז לנצל את הערוגה ב3, אך הפרש יחסר בהגנה. מוטב ח6), 12. פה-ז5 ז6 (אינו מבחין בתחבול־תו הצפויה של לבן וחושף את המלך לסכנה. על פ-ו6 בא 13. ה4 פ-ב3, 14. ה5 פ:צ, 15. מה-ב1. צריך כנראה 12. – ו6), 13. ה4 פ-ב3, 14. ה:פ! פ:צ, 15. מה-ה2! פ-ב3, 16. ר-ו4 ר:פ? (הגנה יעילה יותר ה5!), 17. ד:ה5 ח6, 18. ד6! וללבן יתרון עמדתי. לא יצלח 16. – פ:ד4 בגלל 17. פ:פ ר:ז5, 18. ר:ה6!), 17. פ:ז5 ה:ד5, 18. מה-ח5 ח6, 19. מה-ז6! ח:פ, 20. ר-ה5 שחור נכנע, על 20. – מה-ד7 בא ה:ד5+ ועל 20. – צ-ו7 בא ר:ז7!

סיום מס' 62

בתחרות הגדולה בבריסל כבש קורצ'נוי מקום שני, לאחר המנצח אנאטולי קרפוב. בסיום הבא ניצח (כשחור) בתחבולה נאה את יריבו החריף ון-דר-ויל. איך?

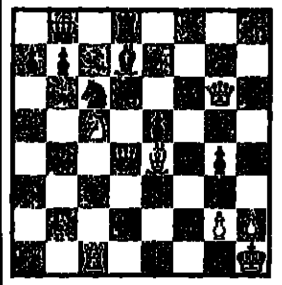

בריג'

אדריאן שוורץ

אלופי הארץ 1986

דוד בירמן ושלום זליגמן זכו באליפות הארץ פעם נוספת. הם הצליחו לעשות זאת כ„פוטו פיניש" יוצא מן הכלל, כשבשלושת המפגשים האחרונים גברו בהפרש גבוה על יריבים חזקים ובסופו של דבר הקדימו בנקודה בלבד את הבינלאומיים יוליאן פרידריך ומיכאל הוכציט, חבריהם לנבחרת ישראל. למקום השלישי הגיעו החיפנים קליש ופודגור, שהצלחותיהם הקבועות מצביעות עליהם כעל צמד צמרת מועמד לנבחרת.

האלופים הכריזו את המשחק שלהלן וביצעו את החוזה בהצלחה בקלות רבה.

	צפון ♠K 3 2 ♥8 6 2 ♦J 7 6 5 ♣K J 8	
מערב ♠Q J 10 9 5 ♥A 4 3 ♦Q 8 4 ♣9 3		**מזרח** ♠7 4 ♥K Q J 10 9 7 5 ♦K 9 3 ♣2
	דרום ♠A 8 6 ♥— — ♦A 10 2 ♣A Q 10 7 6 5 4	

כולם פגיעים, מחלק מזרח

דרום	מערב	צפון	מזרח
– –	– –	– –	3 הארט
4 קלאב	פאס	5 קלאב	פאס
פאס	פאס		

הכרזתו של דוד בירמן בדרום נכונה ובשולחנות האחרים הסתבכו השחקנים בדרום בעיקר בגלל אופטימיות־יתר, כשניסו כוחם בסלם לאחר ששמעו את תמיכתו של דרום. החוזה הסופי טוב אף כי לכאורה נראה שהכרוז חייב להפסיד לקיחה בספייד ושתיים בדיאמונד.

מערב יצא במלכה ספייד והחוזה בוצע במהירות ובבטחון.

הכרוז לקח בידו באלוף ספייד ועבר לדומם בנסיך קלאב. אחר־כך טרף הכרוז הארט בידו, עבר לדומם במלך קלאב והוציא את השליט האחרון. ושוב טרף הארט בידו ושב וחזר לדומם במלך ספייד. לאחר שטרף את ההארט האחרון בידו יצא הכרוז מידו בספייד. עתה לקח מערב והוא נאלץ לפתוח את הדיאמונדים (גם אם מזרח היה לוקח ומשחק דיאמונד, דרום היה מעביר ואז מערב היה נאלץ לשחק בצבע זה). כשהמגינים „פותחים" את הדיאמונדים, יש לכרוז רק מפסיד אחד והחוזה מבוצע. ברור שאם מזרח או מערב לוקחים את הספייד השלישי ומשחקים הארט נוסף, יטרוף הכרוז ברומם וישליך דיאמונד מידו.

גם ההכרזה וגם הביצוע פשוטים יחסית, אך הפתרונות הפשוטים והאסטטיים מביאים לזוכים נקודות, כמו במקרה זה.

בולים

אליעזר בן

בולי ישראל חדשים

ב־22 ביולי יונפקו בישראל 4 בולים חדשים בנושאים הבאים:

„לא לגזענות" – המציג ציור סמלי וקטע של מגי־לת העצמאות, על שוויון זכויות בשלוש שפות: עברית, אנגלית וערבית. עיצב את הבול רפי רייגי, בערך 0.60 אג'.

„עיד אלנבי סבלאן" – (חג הנביא סבלאן – חג דרו־זי). הבול בערך 0.40 אג' צייר אסף ברג, ומוקדש לעדה הדרוזית המונה היום כמיליון איש, רובם מרוכזים בסו־ריה ובלבנון, פחות מ־10% בישראל. הבול מציג את קבר הנביא סבלאן בכפר חורפיש.

„דיוקנו של יוסף שפרינצק" – ממנהיגי תנועת הע־בודה הציונית, איש העליה השניה ויו"ר הראשון של הכנסת, מופיע על בול בערך של 0.80 אג'. צייר צבי נרקיס. עם הקמת המדינה התמנה שפרינצק ליו"ר הא־סיפה המכוננת וכשזו הוכרזה לכנסת, נבחר ליו"ר שלה ובתפקיד זה כיהן עד מותו בסוף כהונתה של הכנסת השלישית.

„50 שנות נמל תעופה בן־גוריון" – מופיע על בול בערך של 0.90 אג' ומציג את בנין שדה התעופה וכן ציורים סמליים נוספים אותם צייר משה פרג. בשנות החמישים לנמל התעופה הגיע לשיא ביעילותו התפעו־לית. עוברים ושבים בו מדי שנה כ־3 מיליון נוסעים, 40 אלף מטוסים, וכ־40 אלף טון מטענים. לפני 50 שנה (1936) מספר הנוסעים היה 1000, תנועת מטוסים – 80, ומטען ודואר – 25 טון.

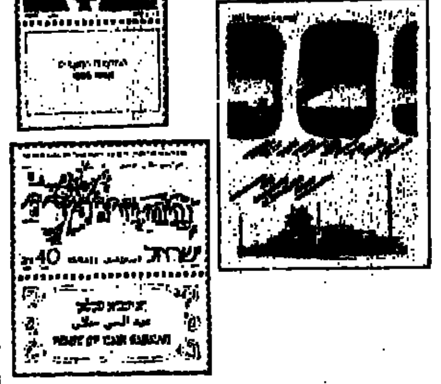

חור בשן,
חור בראש,
חור בכיס...

או פלואוריד

"פלואוריד"–משחת שיניים עתירת פלואור,
החומר המשפר את עמידות אמאיל השן
כנגד חיידקי העששת.

פלואוריד של שמן. מצויינת נגד עששת.

רפואת שיניים

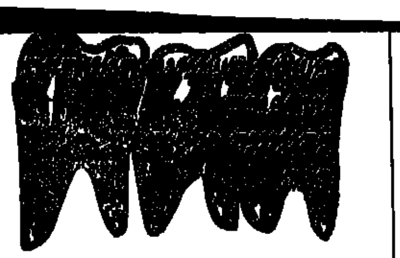

ה מזון והרגלי־התזונה המודרניים משפיעים לרעה על המראה והבריאות של השיני־ים, החניכיים, הלשון והרקמות הריריות, המהווים יחד את חלל־הפה.

חרובד – („פלאקה") המצטבר בפינות בין השיניים, וביניהן לבין החניכיים מהווה הגורם החשוב ביותר לעששת־השיניים.

כפי שהוכח במחקרים רפואי־ים, שמירה טובה ונכונה ע"י שי־מוש באמצעים הטובים ביותר מונעת היווצרות נזקים בחלל־הפה.

ההרכב הבלעדי והמיוחד של משחת־השיניים **יודופורם** תוכנן במיוחד למטרות אלה.

משחת השיניים **יודופורם** פועלת ביעילות בשני הכיוונים: מחד, שמירה על בריאות השיני־ים והחניכיים ומאידך חלל־הפה כולו.

יודופורם פועלת למניעת הי־ווצרות עששת־השיניים ולהורדת הרובד („פלאקה") המצטבר מחוץ לשן וכן על כל חלקי מבנה השן.

יודופורם פועלת למניעת וה־רגעת הדלקות בחניכיים ובשאר חלקי־הפה, בין שהן נגרמות ע"י הצטברות הרובד או מגורמים אחרים.

בנוסף על כך מכילה משחת־שיניים **יודופורם** חומרי־ניקוי מיוחדים לצחצוח יסודי ללא פגי־עה בזגוגית השן, דטרגנט לקצף מבוקר לפיזור וחדירת החומרים לכל הפינות.

טעמה של משחת־שיניים **יו־דופורם** עדין וטעים (גם לילדים) לנשימה רעננה. שימוש קובע ונ־כון מבטיח שיניים לבנות יותר ומבריקות וכן חניכיים ורקמות חזקים, עמידות בפני דלקות ודי־מומים ופחות רגישות.

מומלץ להשתמש בוקר וערב, לצחצח נכונה ובשיטתיות (בהת־אם להוראות רופא־שיניים, שינ־נית או רוקח) את השיניים ואת החניכיים. המברשת צריכה להי־ות מאיכות טובה, עשוייה סיבים מסוג „רך" (תקן ישראלי) בעלת 4–3 שורות וכ־3 עד 4 ס"מ באו־רך.

שים משחה כ־1 ס"מ (כגודל אפון גדול) על מברשת רטובה. לאחר הצחצוח רצוי לשטוף רק מעט – פעם או פעמיים – להמ־שך פעולת שארית המרכיבים בפה.

במקרה של חניכיים מאוד רגישים ודלוקים, מומלץ לשפשף את משחת יודופורם בזהירות, ישירות באצבעות על גבי החני־כיים ולהשאיר מספר דקות לפ־עולה. ניתן למכירה בכל בתי־המרקחת בארץ.

מבצע

„טריזה"
לרופאי שיניים

מבצע מברשות שיניים
רפואיות ובנוסף תקבל
מתנה מברשת חשמלית או
WATER JET

פרטים גם בתערוכת הילטון י"ם
היבואן ת.ג.ר. ת.ד. 1104
רמה"ש טל. 483628

חברת הולנד
ישראל בע"מ
שמחת להציג
לציבור
רופאי השיניים

ARISTALOY 21
מחיר מבצע 28.50 ש"ח ל־100 גר' מ"מ
האמלגם A WORLD
החדש CLASS ALLOY

- אריסטאלוי 21 הינו אמלגם – No gama II החדיש בעולם.
- מחירו זול ב־30–40% מכל אמלגם אחר הקיים בשוק.
- הנחות נוספות לרכישה בכמויות.

ברשותנו מבחר מתכות דנטליות

חברת הולנד ישראל הינה ספק מאושר של משרד הבטחון ועומדת בפקוח מכון התקנים הישראלי.
להזמנות נא להתקשר טלפונית 03־625281 וסוכן המכירות שלנו יגיע אליך.

50 שנות אמינות ושרות ללקוח

חברת הולנד ישראל בע"מ

תל־אביב, דרך פתח־תקוה 5, טל. 625281 (רב קוי)

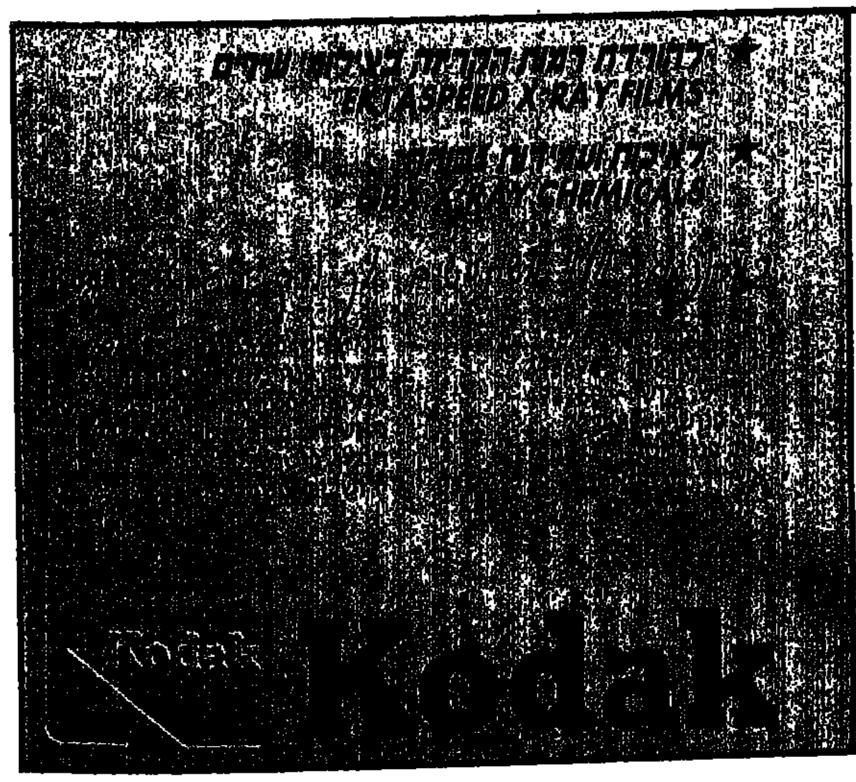

50%
פחות חשיפה
לבטחונך
ולבטחון
הלקוח!